

ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

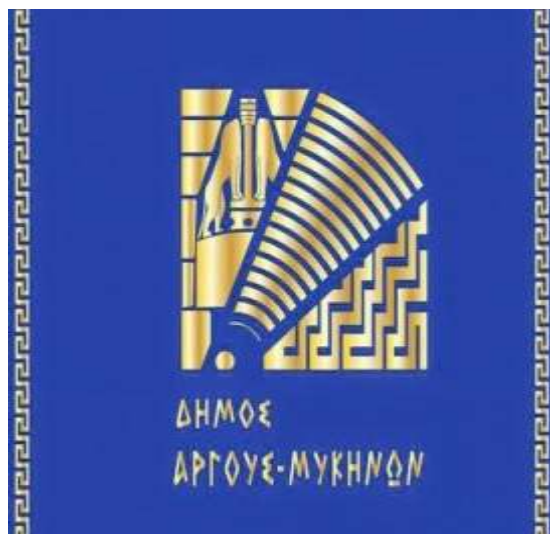
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

**Αναπτυξιακές δυνατότητες των Δήμων Άργους Μυκηνών και
Καλαμάτας**

Σπουδαστές: Βαμβακάς Ηλίας ΑΜ: L2013025, Διαμαντής Αλέξανδρος Α.Μ:
2012100

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Αθανασία Τριανταφυλλοπούλου

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2017

Περιεχόμενα	
Πρόλογος	4
Εισαγωγή.....	5
ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	6
Έννοια του σχεδιασμού	6
Έννοια στρατηγικού σχεδιασμού, στόχοι και προϋποθέσεις.....	7
Έννοια της ανάπτυξης.....	10
Στρατηγικά πολεοδομικά σχέδια	13
Λοιπές έννοιες.....	16
ΕΝΟΤΗΤΑ Α' Ανάλυση Δήμου Καλαμάτας	20
A.1: Γενικά για τον Δήμο Καλαμάτας	20
A.1.1. Πολιτιστικά χαρακτηριστικά της πόλης	21
A.1.2. Ιστορική εξέλιξη από το 1997 έως σήμερα στα πλαίσια του Καποδιστριακού συστήματος έως του Καλλικρατικού.....	22
A.1.3.Πληθυσμιακά δεδομένα	22
A.2: Παραγωγικά δεδομένα	23
A.2.1.Απασχόληση κατά τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας τελευταία 5ετία	24
A.2.2Πρωτογενής Τομέας	25
A.2.3Δευτερογενής Τομέας.....	26
A.2.4.Τριτογενής Τομέας.....	27
A.3. Οργάνωση του Δήμου	29
A.3.1. Υπηρεσίες.....	29
A.3.2Προσωπικό του Δήμου Καλαμάτας.....	33
A.3.3.Τα Οικονομικά του Δήμου Καλαμάτας από 2011 έως 2016	35
A.4. Επιχειρήσεις του Δήμου Καλαμάτας-Νομικά πρόσωπα-Ιδρύματα	36
A.4.1.περιγραφή δημοτικών Επιχειρήσεων	36
A.4.2 Οικονομικά στοιχεία	40
A.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	45

A.5.1.Ανάλυση κοινωνικής υποδομής.....	45
A.5.2.τεχνικής υποδομής.....	58
A.5.3.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ.....	71
A.5.4.Πολεοδομική οργάνωση της πόλης της Καλαμάτας.....	72
A.6. προτάσεις για αύξηση της ανάπτυξης.....	76
A.6.1. πρωτογενή τομέα.....	76
A.6.2.Τουριστική ανάπτυξη.....	79
A.6.3.Μεταποίηση.....	82
A.6.4.Ενίσχυση της απασχόλησης.....	84
A.6.5.αναπτυξιακές εταιρίες.....	86
Συμπέρασμα.....	90
ΕΝΟΤΗΤΑ Β' Ανάλυση Δήμου Άργος Μυκηνών.....	93
Κεφάλαιο Β.1. Γενικά για τον Δήμο Άργος Μυκηνών.....	93
B.1.1.Ιστορική αναδρομή του δήμου.....	93
B.1.2.Χαρακτηριστικά της πόλης.....	94
B.1.3.Πληθυσμιακά δεδομένα.....	95
B.2 Παραγωγικά Δεδομένα.....	96
B.2.1.Πρωτογενής τομέας.....	96
B.2.2.Δευτερογενής τομέας.....	97
B.2.3.Τριτογενής τομέας.....	98
B.3: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	99
B.3.1.Υπηρεσίες.....	99
B.3.2.Προσωπικό δήμου.....	100
B.4.Δημοτικές επιχειρήσεις για το Άργος.....	102
B.4.1.Περιγραφή.....	102
B.4.2.Οικονομικά στοιχεία.....	104
B.5. Ανάλυση υποδομών.....	106

B.5.1.Ανάλυση κοινωνικής υποδομής.....	106
B.5.2.Τεχνικές υποδομές.....	118
B.5.3.Πολεοδομική οργάνωση.....	122
B.6. προτάσεις για αύξηση της ανάπτυξης.....	126
B.6.1.Προτάσεις για ανάπτυξη γεωργίας.....	126
B.6.2.Προτάσεις για ανάπτυξη επιχειρηματικότητας.....	127
B.6.3.Τουριστική Ανάπτυξη.....	127
B.6.4.Προτάσεις για ενίσχυση της ανάπτυξης.....	129
B.6.5.Αναπτυξιακή.....	130
Συμπέρασμα.....	131
ΕΝΟΤΗΤΑ Γ' :Σύγκριση των Δήμων.....	133
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΠΗΓΕΣ — ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ.....	135

Πρόλογος

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η περιγραφή της παρούσας κατάστασης των δήμων Καλαμάτας και Άργους. Επιχειρείται η οριοθέτηση και ανάλυση από πολλές απόψεις και να τεθούν στόχοι προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης και βελτίωσης της υπάρχουσας κατάστασης και να προβληθούν λύσεις για την αξιοποίηση των υπαρχουσών υποδομών και την ανάδειξη της οικονομικής εμβέλειας και τη βελτίωση της υπάρχουσας κατάστασης στον κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα. Ό,τι ενδεχομένως έχει παρουσιαστεί χωρίς πληρότητα ή μένει ακάλυπτο, παρά τη δεδομένη ευθύνη οφείλεται και στο γεγονός ότι στοιχεία απαραίτητα δεν ήταν προσβάσιμα ή διαθέσιμα κατά τη διάρκεια της εκπόνησης αυτής της μελέτης.

Θα θέλαμε ολόψυχα να ευχαριστήσουμε όλους εκείνους που μας βοήθησαν πρακτικά και μας στήριξαν ψυχικά ώστε να φέρουμε εις πέρας την εργασία αυτή. Θα ήταν ασυγχώρητη παράλειψη να μην ευχαριστήσουμε ξεχωριστά την επιβλέποντα καθηγήτρια κυρία Αθανασία Τριανταφυλλοπούλου , για την βοήθεια και την αμέριστη συμπαράστασή της. Επίσης ευχαριστούμε τους υπαλλήλους των δήμων Καλαμάτας και Άργους Μυκηνών και τους ιδιωτικούς συμβούλους διαχείρισης τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Εισαγωγή

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης και διατύπωση προτάσεων παρέμβασης στις βασικές παραμέτρους που καθορίζουν την συνολική ανάπτυξη των πόλεων και των δήμων Καλαμάτας και Άργους Μυκηνών. Τόσο ανάλυση όσο και πρόταση γίνονται υπό το πρίσμα του στρατηγικού σχεδιασμού, αποφεύγοντας δηλαδή τον μεγάλο βαθμό λεπτομέρειας και με μακροπρόθεσμο ορίζοντα υλοποίησης. Από την άλλη πλευρά, η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης συντίθεται από πολλές παραμέτρους οι οποίες θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη, γεγονός γεννά το πρόβλημα επιβάρυνσης του σχεδίου με πληθώρα πληροφοριών. Έτσι, εργασία στέκεται στα βασικότερα ζητήματα που καθορίζουν την ανάπτυξη των δύο δήμων, δίνοντας μακροπρόθεσμες κατευθύνσεις. Η εργασία χωρίζεται σε τρεις ενότητες. Αρχικά, αναπτύσσεται το θεωρητικό πλαίσιο όπου εξετάζονται ζητήματα που θα αξιοποιηθούν στην εργασία στην φάση της ανάλυσης. Η έννοια του στρατηγικού σχεδιασμού και των στρατηγικών αναπτυξιακών σχεδίων οριοθετούν τη φύση της εργασίας και καθιστούν πιο ξεκάθαρο το περιεχόμενο της δίνοντας έμφαση στον οικονομικό τομέα, χωρίς όμως να παραμελούνται και οι υπόλοιπες διαστάσεις της ανάπτυξης. Εξετάζεται πώς το νέο οικονομικό περιβάλλον επηρεάζει την αστική ανάπτυξη και αναπτύσσονται και οι έννοιες της ανταγωνιστικότητας των πόλεων και της βιώσιμης ανάπτυξης. Στη δεύτερη ενότητα, την ανάλυση πραγματοποιείται καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης στους δήμους, όσον αφορά δημογραφικά, οικονομικά, χωρικά, περιβαλλοντικά κ.λπ. χαρακτηριστικά, τα οποία θεωρήθηκε ότι συμβάλλουν στην μελλοντική ανάπτυξη των περιοχών. Γενικός στόχος αποτέλεσε αύξηση της ανταγωνιστικότητας της περιοχής σε όρους οικονομικούς αλλά και ποιότητας ζωής. Για τον λόγω αυτό, δίδεται περισσότερη έμφαση στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας (γεωργία, βιομηχανία - βιοτεχνία, τουρισμός κ.λπ.) χωρίς όμως να παραμελούνται και παρεμβάσεις σε άλλου είδους ζητήματα που αφορούν τις περιοχές. Τέλος όσον αφορά το κομμάτι της εργασίας θα πρέπει να αναφερθεί ότι έχουν χρησιμοποιηθεί κάποιες κρατικές δομές οι οποίες συμβάλουν θετικά στους Δήμους. Η επιλογή του θέματος έγινε σε συνεργασία με την επιβλέπουσα καθηγήτρια μας, κ. Τριανταφυλλοπούλου. Το θέμα κέντρισε το ενδιαφέρον μας από την πρώτη στιγμή, αφού πιστεύουμε πως καλύπτει σε μεγάλο βαθμό ζητήματα με τα οποία ασχοληθήκαμε κατά την τετραετή μας φοίτηση στο τμήμα. Οι έννοιες του στρατηγικού σχεδιασμού και της βιώσιμης ανάπτυξης αποτέλεσαν κύρια σημεία προβληματισμού στο μεγαλύτερο μέρος της διάρκειας των σπουδών μας. Από την άλλη πλευρά, τόσο η απουσία υλοποίησης και εφαρμογής ανάλογων σχεδίων ιδιαίτερα σε μεσαίες, για τα ελληνικά δεδομένα, πόλεις, όσο και ανάγκη ύπαρξής τους σε όλα τα χωρικά επίπεδα, αποτέλεσαν επιπρόσθετο κίνητρο για την ενασχόλησή μας με το θέμα.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Έννοια του σχεδιασμού

Η έννοια του σχεδιασμού είναι μία έννοια πολύπλοκη και συγκεντρώνεται στις ανθρώπινες δραστηριότητες σε πολλούς χρονικούς περιόδους. Με την πρόοδο του χρόνου ο όρος αυτός συνεχώς αλλάζει και έχουν δοθεί διαφορετικοί ορισμοί για το τι είναι σχεδιασμός, μερικοί ορισμοί θα τους αναλύσουμε παρακάτω.

Κατά τον Falludi (1973: 1-4), ο σχεδιασμός διαχωρίζεται σε δύο κατηγορίες.

1. Στις θεωρίες για το σχεδιασμό που το αντικείμενό τους είναι ο πολεοδομικός σχεδιασμός στην πόλη.
2. Στις θεωρίες του σχεδιασμού που ασχολούνται με τις διαδικασίες του σχεδιασμού.

Οι Davidoff και Reiner (1962: 11), αναφέρουν ότι ο σχεδιασμός είναι «μια διαδικασία προσδιορισμού της κατάλληλης μελλοντικής δράσης μέσα από μια σειρά επιλογών». Δηλαδή τίθενται μελλοντικοί στόχοι και αξιολογούνται με βάση κριτηρίων και επιλέγονται τα κατάλληλα μέσα για την υλοποίησή τους.

Ο Λουκίσσας (2001: 13), ο σχεδιασμός είναι «μια κοινωνική και οργανωτική δραστηριότητα για ανάπτυξη της βέλτιστης στρατηγικής για εκπλήρωση των επιθυμητών στόχων» ως «μια μέθοδο που προσδιορίζει μέσα για επιτυχία στόχων». Ο πρώτος στηρίζεται στην κοινωνική διάσταση ενώ ο δεύτερος στηρίζεται στην υλοποίηση.

Επομένως παρατηρούμε ότι ο σχεδιασμός προβλέπει το μέλλον, επιλέγει μεταξύ εναλλακτικών δυνατοτήτων δράσης και υλοποιεί την διαδικασία αυτή. Όταν αναφερόμαστε για τον σχεδιασμό σε μια πόλη, οι κάτοικοι της πόλης συμμετέχουν άμεσα στην διαδικασία του σχεδιασμού προκειμένου να υπάρχει πετυχημένο σχέδιο. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται κρίση στον χωρικό σχεδιασμό και την ανάγκη υποκατάστασης του κρατικού σχεδιασμού από τον ιδιωτικό σχεδιασμό. Ο ιδιωτικός τομέας πολλές φορές θα αδυνατούσε και θα ήταν κοινωνικά ανεπίτρεπτο να υποκαταστήσει ορισμένες κρατικές λειτουργίες, διότι η απολύτως ελεύθερη λειτουργία της αγοράς έχει αποδειχθεί ότι παράγει συχνά ανεπιθύμητα κοινωνικά αποτελέσματα, στρεβλώσεις στη διαδικασία κατανομής των πόρων (π.χ. μονοπώλια, ολιγοπώλια, καρτέλ) που συνεπάγονται με τις αρνητικές επιδράσεις στο περιβάλλον. Για να λυθεί αυτό το πρόβλημα πρέπει να υπάρχει κάτι στο ενδιάμεσο δηλαδή να συμβάλει και ο κρατικός σχεδιασμός και ο ιδιωτικός σχεδιασμός.

Ο κρατικός σχεδιασμός όπως θα δούμε παρακάτω είναι σημαντικός γιατί περιλαμβάνει

1. Παρέμβαση που αμβλύνει τις επιλογές και επιτρέπει κοινωνικές αλλαγές
2. Συμπλήρωση της ελεύθερης αγοράς αντικατάστασή της.

3. Ανάγκη κράτους πρόνοιας
4. Αποδοτικότητα και ορθολογική δράση.

Έννοια στρατηγικού σχεδιασμού, στόχοι και προϋποθέσεις

Ο Στρατηγικός Σχεδιασμός (Strategic Planning), ως μοντέλο συστηματοποίησης με απώτερο σκοπό την αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων/σεναρίων και τη διαμόρφωση αποφάσεων, προέρχεται από το στρατιωτικό περιβάλλον (κυρίως στις ΗΠΑ) [Miller και H-Jensen, 1997] και μετέπειτα από τον κόσμο των επιχειρήσεων (Miller και H-Jensen, 1997. Bryson και Einsweiler, 1988. Hopkins και Hopkins, 1997. Andersen, 2000).

Ο όρος «ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ» προέρχεται από τη λέξη *.Στρατηγός* – που με τη σειρά της προέρχεται από τις λέξεις «στρατός» και «άγω» (= οδηγώ)– και από την κατάληξη –ική, που δηλώνει «σχέση προς».

Η στρατηγική επομένως, σύμφωνα με τον ορισμό του λεξικού, αναφέρεται σ' ένα σχέδιο για τη γενική διεξαγωγή ενός πολέμου ή τμήματος αυτού.

Κατά τον Lee (1994, στο Λουκίσσας, 200: 8-9), στην πράξη διακρίνονται τρεις τύποι σχεδιασμού, οι οποίοι διαφέρουν μεταξύ τους από άποψη του χρονικού ορίζοντα απόφασης και της λεπτομέρειας που απαιτείται:

1. Στρατηγικός σχεδιασμός: Αναφέρεται στην εκπόνηση μακροπρόθεσμων σχεδίων που εξετάζουν μελλοντικές προοπτικές και εστιάζεται στην επίλυση βασικών επιλογών.
2. Τακτικός σχεδιασμός: Επιδιώκει την αξιολόγηση προγραμμάτων και επιλογή μεταξύ εναλλακτικών λύσεων.
3. Σχέδια εφαρμογής: Φροντίζουν για την επίλυση άμεσων προβλημάτων.

Κάποια επιπλέον ζητήματα που αναφέρονται από τον Λουκίσσα (2001: 11) και αφορούν τον στρατηγικό σχεδιασμό είναι:

- Πρέπει να γίνεται εγκαίρως ώστε να μη χρειάζεται να ανατρέπει παρούσες αποφάσεις αλλά και να ανανεώνεται τακτικά.
- Θα πρέπει να εξετάζει τις μελλοντικές επιπτώσεις των σημερινών ενεργειών.
- Το εύρος των περιεχομένων θα πρέπει να είναι αρκετά διευρυμένο ώστε να περιλαμβάνει όλες τις δυνατές σχέσεις

Τα στάδια του στρατηγικού σχεδιασμού είναι τα παρακάτω:

- α. προσδιορισμός του σκοπού και των στόχων του σχεδιασμού,

- β. ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης,
- γ. διαμόρφωση στρατηγικής με τον προσδιορισμό των παραγόντων των αναλύσεων SWOT και PEST,
- δ. επιλογή εναλλακτικής πρότασης,
- ε. εφαρμογή και
- στ. έλεγχος, αξιολόγηση, ανατροφοδότηση, αναθεώρηση.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός έχει χρονικό ορίζοντα , που διαφοροποιείται έτσι τόσο από τα πλάνα του ορθολογικού σχεδιασμού για το αιώτερο μέλλον, όσο και από την απουσία χρονικού ορίζοντα του σχεδιασμού αποσπασματικών μικροβελτιώσεων και σχετίζεται με την ανάπτυξη συγκεκριμένων δραστηριοτήτων ενός οργανισμού, προκειμένου να ικανοποιήσει τους αντικειμενικούς στόχους με βάση το όραμα και την αποστολή που έχει προκαθοριστεί (McClamroch, 2001). Βασικά εργαλεία του στρατηγικού σχεδιασμού είναι οι αναλύσεις:

- SWOT
- PEST

Τα οποία αφορούν διαγνωστικές μελέτες του αντικειμένου εξέτασης, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον τους. Ο ρόλος του στρατηγικού σχεδιασμού είναι να προσφέρει καθοδήγηση για τις ενέργειες όλων των κατώτερων κλιμακίων. Όλα τα σχέδια τακτικής, τα προγράμματα και οι επιχειρήσεις που πρέπει να εκτελεστούν σε κατώτερα κλιμάκια προκειμένου να επιτευχθεί ο αντικειμενικός σκοπός.

Στόχοι στρατηγικού σχεδιασμού

Η διαδικασία του στρατηγικού σχεδιασμού ολοκληρώνεται με τις στρατηγικές (strategies) ή τους μακροπρόθεσμους στρατηγικούς στόχους (long term goals) που θα πρέπει να ακολουθηθούν ή και με τις διοικητικές προκλήσεις (management challenges) που θα πρέπει να αντιμετωπισθούν. Η στοχοθέτηση είναι μια από τις πλέον σημαντικές δραστηριότητες της διαδικασίας του στρατηγικού σχεδιασμού. Όπως στο όραμα και στην αποστολή, οι βασικοί στόχοι προσδιορίζουν το στρατηγικό σχέδιο. Ειδικότερα, η διαδικασία του στρατηγικού σχεδιασμού ενός φορέα θα πρέπει να καταλήγει σε έναν περιορισμένο αριθμό σημαντικών και καθορισμένων στόχων που θα επιδιωχθεί να υλοποιηθούν με κάποιον μετρήσιμο τρόπο κατά τη διάρκεια του στρατηγικού σχεδίου. Η επιτυχία ή η αποτυχία στην επίτευξη των στόχων θα βρίσκεται συνεχώς στο προσκήνιο.

Ειδικότερα, οι στρατηγικοί στόχοι θα χρησιμοποιηθούν για τα σχέδια βελτίωσης και ανάπτυξης (organisational improvement plans) του φορέα ή για τα σχέδια εφαρμογής και υλοποίησης της στρατηγικής (implementation plans).

Πιο συγκεκριμένα, για την μορφοποίηση αυτών των σχεδίων θα απαιτηθεί να αναφερθούν για κάθε στρατηγικό στόχο τα ακόλουθα:

- Δραστηριότητες (activities) που θα αναληφθούν,
- πορεία (tactical steps) που θα ακολουθηθεί και
- μέσα (means) που θα χρησιμοποιηθούν για να επιτευχθεί ο στρατηγικός στόχος και να εκμεταλλευθούμε τις ευκαιρίες.
- Ειδικοί ανασταλτικοί ή απαγορευτικοί ή περιοριστικοί παράγοντες και τυχόν δεσμεύσεις που πρέπει να αντιμετωπισθούν, κατά περίπτωση.
- Τρόποι αντιμετώπισης των παραπάνω παραγόντων
- Τρόποι μέτρησης της επίτευξης των στόχων ή των βελτιώσεων

Έννοια της ανάπτυξης

Ο Gerald Meier, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Stanford, δίνει ένα ορισμό σύμφωνα με τον οποίο ανάπτυξη είναι "η διαδικασία με την οποία το πραγματικό κατά κεφαλήν εισόδημα μιας χώρας αυξάνεται για μακρά χρονική περίοδο και υπό τον όρο ότι ο αριθμός των ατόμων που βρίσκονται κάτω από τη γραμμή απόλυτης φτώχειας δεν αυξάνεται και ότι η κατανομή του εισοδήματος δεν γίνεται περισσότερο άνιση". Σε αυτόν τον ορισμό δίνεται έμφαση στην διαδικασία δηλαδή στη λειτουργία συγκεκριμένων παραγωγικών διαδικασιών και ότι η ανάπτυξη ισοδυναμεί με την οικονομική μεγέθυνση.

Ο όρος της ανάπτυξης αν και με πρώτη προσέγγιση φαίνεται απλός εν τούτοις είναι μία έννοια σύνθετη και γι' αυτό τον λόγο πολλοί μελετητές έχουν ασχοληθεί με αυτή την μελέτη. Όλες οι θεωρίες είναι διαφορετικές αλλά εξαρτώνται από το αν συγκεκριμένες δραστηριότητες βελτιώνουν την ζωή ή όχι. Ανάπτυξη είναι η αύξηση μίας δραστηριότητας που εξαιτίας αυτής της αύξησης μεγαλώνει το φάσμα της δραστηριότητας αυτής. Με Απλά λόγια σημαίνει η αύξηση των επιχειρήσεων, των εσόδων, των εξαγωγών, των θέσεων εργασίας, των μισθών, κλπ. Όταν μία χώρα βρίσκεται σε μια τέτοια κατάσταση, ονομάζεται αναπτυσσόμενη χώρα (δείκτης ανάπτυξης είναι μακροχρόνιος μέσος ποσοστιαίος ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ).

Ο καθηγητής Michael Todaro συμπεραίνει ότι "η ανάπτυξη σε όλες τις κοινωνίες πρέπει να αποβλέπει το λιγότερο στους εξής τρεις στόχους:

- Να αυξάνει τη διαθεσιμότητα και να διευρύνει την κατανομή των βασικών αγαθών της ζωής όπως η τροφή, η διαμονή, η υγεία, η ασφάλεια.
- Να προάγει τα επίπεδα της ποιότητας ζωής περιλαμβάνοντας, εκτός του μεγαλύτερου εισοδήματος, προσφορά περισσότερης απασχόλησης, καλύτερη εκπαίδευση και μεγαλύτερο ενδιαφέρον σε πολιτιστικές και ανθρώπινες αξίες, με σκοπό όχι μόνο την παραγωγή υλικών αγαθών αλλά και την απόκτηση μεγαλύτερης ατομικής και εθνικής αυτοεκτίμησης.
- Να επεκτείνει το εύρος των οικονομικών και κοινωνικών ευκαιριών που είναι διαθέσιμες στα άτομα και στα κράτη".

Ένας άλλος ακαδημαϊκός, ο καθηγητής Dudley Seers ορίζει την ανάπτυξη ως "τη μείωση και εξάλειψη της φτώχειας, της ανισότητας και της ανεργίας με τη βοήθεια της οικονομικής ανάπτυξης". Και γίνεται πιο συγκεκριμένος γράφοντας: "Τα ερωτήματα που ανακύπτουν για την ανάπτυξη μιας χώρας είναι επομένως: τι έχει γίνει κατά της φτώχειας; Τι έχει γίνει κατά της ανεργίας; Τι έχει γίνει κατά της ανισότητας; Αν όλα αυτά τα τρία έχουν γίνει λιγότερο έντονα, τότε χωρίς αμφιβολία η περίοδος αυτή μπορεί να χαρακτηριστεί ως περίοδος ανάπτυξης γι' αυτή τη χώρα. Αν ένα ή δύο από αυτά τα κεντρικά προβλήματα έχουν γίνει χειρότερα, ιδίως αν και τα τρία έχουν χειροτερέψει, θα ήταν περίεργο να ονομάσουμε το αποτέλεσμα «ανάπτυξη», ακόμα και αν το κατά κεφαλήν εισόδημα έχει αυξηθεί. Αυτή η έννοια

της ανάπτυξης ασφαλώς έχει εφαρμογή και στα προγράμματα που καταρτίζονται για το μέλλον. Ένα πρόγραμμα το οποίο στερείται στόχων για μείωση της φτώχειας, της ανεργίας και της ανισότητας πολύ δύσκολα μπορεί να θεωρηθεί ως ένα "αναπτυξιακό πρόγραμμα". Οπωσδήποτε όμως η πραγματική εκπλήρωση των ανθρώπινων αναγκών απαιτεί περισσότερα από αυτά που προσδιορίζουν αυτοί οι όροι. Συμπεριλαμβάνουν επαρκή εκπαιδευτικά επίπεδα, δημοκρατικά δικαιώματα και συμμετοχή στην περιουσία ενός κράτους το οποίο είναι αληθινά ανεξάρτητο και οικονομικά και πολιτικά, ανεξάρτητο υπό την έννοια ότι οι απόψεις άλλων κυβερνήσεων δεν προκαθορίζουν τις αποφάσεις της δικής του κυβέρνησης. Καθώς ο υποσιτισμός, η ανεργία και η ανισότητα αμβλύνονται, αυτοί οι εκπαιδευτικοί και πολιτικοί σκοποί γίνονται ιδιαίτερα σημαντικοί και αποτελούν πρωταρχικούς στόχους της ανάπτυξης. Και ακόμα, η απελευθέρωση από αναχρονιστικές νοοτροπίες, αλλά και από το θόρυβο και τη ρύπανση γίνονται μείζονος σημασίας σκοποί'.

Κοινωνική ανάπτυξη

Με Βάση τον Θανάση Στραβοσκούφη (2006) «Κοινωνική ανάπτυξη, κοινωνία πολιτών και ΜΚΟ» κοινωνική ανάπτυξη εννοούνται οι κοινωνικές αλλαγές που περιλαμβάνουν την κοινωνική ένταξη των φτωχών και ευάλωτων ομάδων της κοινωνίας. Η κοινωνική ανάπτυξη αφορά επί μέρους ειδικούς τομείς και με γνώμονα όχι μόνο το προσωρινό αλλά το μακροπρόθεσμο στοιχείο κοινωνικής ευημερίας, η ευρύτερη έννοια της σε εθνικό τοπικό/περιφερειακό και διεθνές ανεπτυγμένο/αναπτυσσόμενο επίπεδο έχει συγκεκριμένες διαστάσεις που σχετίζονται με:

α) την προώθηση της επισιτιστικής και την πρόσβαση του πληθυσμού σε όλα τα επίπεδα των διατροφικών αναγκών

β) την αντιμετώπιση της φτώχειας

γ) την προστασία των νοικοκυριών και τη διασφάλιση των πρωταρχικών αναγκών τους

δ) την ενδυνάμωση των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας

ε) την προστασία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

στ) την εκπαιδευτική διαδικασία και την αντίστοιχη εξασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των ατόμων στη βασική εκπαίδευση

ζ) την άρση όλων των εμποδίων που περιορίζουν τη θέση της γυναίκας σε επίπεδο πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό

η) την ενδυνάμωση της επικοινωνίας και της διάδοσης των νέων τεχνολογικών δεδομένων, και ι) την προστασία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, σε συνδυασμό με την επίλυση των συγκρούσεων και την ειρηνική διαχείριση των διαφορών.

πολιτισμική ανάπτυξη

Όπως αναφέρει η Κόνσολα Ντόρα (Ιούνιος 2006) «Η πολιτιστική ανάπτυξη και πολιτική» ,εκδόσεις Παπαζήση ,η πολιτισμική ανάπτυξη αποτελεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο μορφοποιούνται οι απόψεις του πληθυσμού και η στάση του ως προς τις τεχνολογικές μεταβολές και την καινοτομία. δηλαδή είναι πολιτισμική ανάπτυξη του ανθρώπινου γένους, διαιρούμενη γεωγραφικά, είναι η πολιτιστική δράση (υλικά και πνευματικά έργα, δραστηριότητες και έθιμα) και η πνευματική καλλιέργεια ή «culture» (αξίες, παραδόσεις, παιδεία, μόρφωση, αισθητική, εκλέπτυνση συμπεριφοράς) που συνιστάμενα διαμορφώνουν τον τρόπο ζωής των ανθρώπων κατά τόπους. Διαπιστώθηκε έτσι ότι η άνοδος της πολιτιστικής στάθμης του πληθυσμού συμβάλλει στη διεύρυνση του πεδίου της επικοινωνίας και ενισχύει την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των δημιουργικών πρωτοβουλιών, καθώς και την προσαρμοστικότητα στους συνεχείς και ραγδαίους μετασχηματισμούς της κοινωνικοοικονομικής πραγματικότητας. Κατά συνέπεια βελτιώνει την ποιότητα του εργατικού δυναμικού και αυξάνει την παραγωγικότητα. Οι μελέτες έδειξαν ότι οι πολιτισμικές δραστηριότητες μπορούν να δημιουργήσουν ενέργειες με οικονομικό αποτέλεσμα. Η εγκατάσταση , π.χ ενός μουσείου σε μια περιοχή μπορεί να ωθήσει την πολιτισμική ανάπτυξη αλλά και την τουριστική.

Οικονομική ανάπτυξη

Σύμφωνα με τους MGillis,D.HPerkins, MRoemer, D..RSnoodgrass(Δεκέμβριος 2011) «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ» εκδόσεις ΤΥΠΩΘΗΤΩ/Δαρδάνος, η οικονομική ανάπτυξη βασίζεται στην μεγάλη άνοδο του κατά κεφαλήν εισοδήματος. Όμως εκτός από την αύξηση του κατά κεφαλήν εισοδήματος, προϋποθέτει θεμελιώδεις μεταβολές στη δομή της οικονομίας. Οι δύο πιο σημαντικές από τις διαρθρωτικές αυτές μεταβολές είναι η αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού που ζει στις πόλεις. Επιπλέον , οι χώρες που εισέρχονται στην οικονομική ανάπτυξη περνούν συνήθως από περιόδους επιταχυνόμενης και μετά επιβραδυνόμενης αύξησης του πληθυσμού, στη διάρκεια των οποίων η πληθυσμιακή διάρθρωση της χώρας μεταβάλλεται ριζικά. Βασικό στοιχείο της οικονομικής ανάπτυξης είναι ότι ο λαός της χώρας πρέπει να έχει σημαντικό ρόλο στη διαδικασία που προκαλεί τις δομικές αυτές μεταβολές. Συμμετοχή στην διαδικασία της ανάπτυξης σημαίνει συμμετοχή στην απόλαυση των ωφελειών της ανάπτυξης όπως και στην παραγωγή τους. Δηλαδή με άλλα λόγια στηρίζεται κυρίως στην παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών για το ατομικό και το κοινωνικό όφελος και ανεβάζει σχεδόν αυτόματα το μέσο επίπεδο ζωής. Η σημαντικότερη έννοια της ανάπτυξης είναι η οικονομική ανάπτυξη, αναφέρεται δηλαδή στην αύξηση της πραγματικής παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών σε μία οικονομία.

Στρατηγικά πολεοδομικά σχέδια

Τα στρατηγικά σχέδια είναι ένα είδος ολοκληρωμένου και μακροπρόθεσμου σχεδιασμού σε αστικό επίπεδο και εφαρμόζεται και στην ανάπτυξη μητροπόλεων και σε μεσαίες αλλά και σε μικρές πόλεις. Συγκεκριμένες προδιαγραφές για την εφαρμογή του σχεδιασμού αυτού δεν υπάρχουν εκτός από το κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα βασικά επίπεδα πολεοδομικού σχεδιασμού στην Ελλάδα είναι τα ακόλουθα :

1. Ρυθμιστικά Σχέδια και Προγράμματα Προστασίας Περιβάλλοντος

Τα ρυθμιστικά σχέδια δραστηριοποιούνται στις μητροπόλεις και θεσμοθετημένα ρυθμιστικά σχέδια διαθέτουν οι μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας δηλαδή η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη και ακολουθούν της Πάτρας, Λάρισας, Βόλου-Νέα Ιωνίας και Ιωαννίνων.

2. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) και Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ)

Αφορούν στη ρύθμιση των πόλεων των οικισμών της χώρας, αλλά, σε αντίθεση με τα ισχύοντα στον Ν-1337/83, καλύπτουν μια διευρυμένη γεωγραφική περιοχή η οποία, κατά κανόνα, συμπίπτει με τα όρια της Καποδιστριακής πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης.

3. Πολεοδομική μελέτη

Η Πολεοδομική μελέτη υλοποιείται με χώρο αναφοράς τμήμα της πόλης. Υπάρχουν αρκετές διαφορετικές πολεοδομικές μελέτες και εργαλεία πολεοδομικής ρύθμισης και χρησιμοποιούνται ανάλογα με το θέμα του σχεδίου.

4. Πράξη Εφαρμογής

Η πράξη εφαρμογής είναι το σχέδιο και οι εργασίες πάνω στο έδαφος για την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού.

Επιπλέον όπως παρατηρήσαμε και παραπάνω ο πολεοδομικός σχεδιασμός είναι πολύ σημαντικός για τις αστικές περιοχές γιατί η κάθε περιοχή διαθέτει τα εξής πεδία:

- της παροχής υπηρεσιών στις επιχειρήσεις,
- της καινοτομίας, της προσφοράς προσωπικού με υψηλά προσόντα,
- της ανακάλυψης και εισαγωγής ψηφιακών τεχνολογιών σε όλο το εύρος της οικονομίας,
- της προσφοράς αποτελεσματικών υποδομών επικοινωνιών
- και χώρων εργασίας και για να πετύχουμε αυτά χρειαζόμαστε ολοκληρωμένα πολεοδομικά σχέδια.

Ειδικότερα σε συνδυασμό των παραπάνω, το ενδιαφέρον για τον σχεδιασμό και προγραμματισμό της οικιστικής ανάπτυξης παγκοσμίως επηρεάζεται κυρίως:

1. Από τις αντιλήψεις για τη βιώσιμη (αιφόρο) ανάπτυξη και τον περιορισμό της ενεργειακής σπατάλης (πράσινη πόλη, πόλη μηδενικού άνθρακα κ.α.), αλλά και την βιώσιμη κινητικότητα. Θέτονται τα ζητήματα για οικολογικές και υγιεινές πόλεις μέσω της προστασίας και αύξησης των ελεύθερων χώρων, της βελτίωσης της βιώσιμης κινητικότητας, τις πράσινες αστικές μεταφορές, την προστασία της ιστορικής και πολιτισμικής κληρονομιάς των πόλεων, την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των αστικών συστημάτων και την χρήση εναλλακτικών καυσίμων.
2. Την εισαγωγή της καινοτομίας και ποικίλων ψηφιακών τεχνολογιών στα κτίρια και στις πόλεις (έξυπνη πόλη, ψηφιακή πόλη). Η κατεύθυνση έχει σαν στόχο να παρασχεθούν ποιοτικές και καινοτόμες υπηρεσίες προς τους κατοίκους-πολίτες, τους επιχειρηματίες, τους επενδυτές και τους επισκέπτες της πόλης με την εκμετάλλευση των νέων τεχνολογιών.
3. Επιπλέον χαρακτηριστικό των περισσότερων τάσεων που παρουσιάστηκαν στον σχεδιασμό των πόλεων τα τελευταία χρόνια είναι ο ολιστικός τους χαρακτήρας.

Κατά συνέπεια, εκτός από τα παρατηρούμενα προβλήματα και τις αστοχίες του θεσμοθετημένου εθνικού συστήματος πολεοδομικού σχεδιασμού που χρήζουν θεραπείας (και στα οποία γίνεται ειδική αναφορά), υπάρχει έντονη ανάγκη ενσωμάτωσης στον σχεδιασμό των κατευθύνσεων της «πράσινης» και «έξυπνης» πόλης, της βιώσιμης κινητικότητας και της καινοτομικής ανάπτυξης.

Ένα από τα βασικότερα μειονεκτήματα των πολεοδομικών σχεδίων είναι ότι τα προβλήματα του περιβάλλοντος και των οικολογικών ισορροπιών δεν λαμβάνονται υπόψη. Θεωρούσαν ότι η φύση έχει την ικανότητα να αποδέχεται την ρύπανση και την απεριόριστη χρήση των φυσικών πόρων. Για την προφύλαξη το περιβάλλοντος ακολουθούν οι παρακάτω πολιτικές:

1. Ανάλυση, δηλαδή αφορά την ανάλυση του περιβάλλοντος , προσδιορίζονται τα πολιτικά, κοινωνικά, οικονομικά τεχνολογικά ζητήματα που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της στρατηγικής πολιτικής.
2. Επιλογή, η οποία περιλαμβάνει την καταγραφή πιθανών εναλλακτικών πολιτικών και επιλογή της καταλληλότερης περίπτωσης και προϋποθέτει την αξιολόγηση.
3. Εφαρμογή στρατηγικής, παρακολούθηση και τήρηση των δράσεων ώστε να επιτευχθεί το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Με βάση τις αρχές του ν.2508/97 για την βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών αλλά και την ευρύτερη περιοχή τα ΓΣΠ αποσκοπούν:

1. Στην ανάδειξη, συγκρότηση και την οργάνωση του αστικού χώρου
2. Στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος και των υποβαθμισμένων περιοχών και την διασφάλιση κοινωνικού εξοπλισμού της τεχνικής υποδομής.
3. Στην προστασία, ανάδειξη και περιβαλλοντική αναβάθμιση των κέντρων πόλεων.

Διαδικασία εφαρμογής

Η διαδικασία εφαρμογής των στρατηγικών σχεδίων ακολουθεί την κλασική μεθοδολογία σχεδιασμού. Ο Σαρσέντης (1996: 21) διακρίνει έξι στάδια εφαρμογής του στρατηγικού σχεδίου για τις επιχειρήσεις, τα οποία μπορούμε να προσαρμόσουμε και στα στρατηγικά πολεοδομικά σχέδια. Αυτά είναι τα ακόλουθα:

1. Προσδιορισμός του ρόλου της πόλης.
2. Διάγνωση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος από την οποία θα προκύψουν: οι τυχόν κίνδυνοι και οι ευκαιρίες για το εξωτερικό περιβάλλον και τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες της πόλης.
3. Επιλογή και υιοθέτηση στόχων προς τους οποίους θα αποβλέπει το σχέδιο.
4. Επιλογή των εναλλακτικών δράσεων - προσδιορισμός μέτρων πολιτικής.
5. Επιμερισμός και αξιοποίηση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων και ενημέρωση όσων εμπλέκονται στη διαδικασία σχεδιασμού.
6. Παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής

Οι στόχοι που θα επιλέγονται πρέπει να είναι όσο το δυνατό πιο αποτελεσματικοί. Όπως επισημαίνει ο Σαρσέντης (1996: 207-208) οι στόχοι είναι:

- Αποδοχή, τόσο από τις τοπικές αρχές όσο και από τους πολίτες.
- Κατανόηση, από την πλευρά όσων εμπλέκονται στην υλοποίησή τους.
- Εφικτότητα, η οποία έχει να κάνει κυρίως με την εύρεση των αναγκαίων πόρων.
- Πληρότητα, δηλαδή η εσωτερική τους συνοχή και συνάφεια

Λοιπές έννοιες

Παιδεία

Η παιδεία είναι από τους πιο σημαντικούς τομείς σε μια κοινωνία, είναι η απασχόληση με το παιδί και κυρίως την παιδαγωγική ενέργεια την οποία καταβάλλει η οικογένεια και η πολιτεία για την ανατροφή, την εκπαίδευση και τη μόρφωση του παιδιού. Πιο συγκεκριμένα ο όρος αυτός σημαίνει «Ο κύκλος των γνώσεων και των δεξιοτήτων, που πρέπει να δίνονται και να καλλιεργούνται με τη διδασκαλία και συνεπώς να αποτελούν το αντικείμενο της παιδείας». Είναι το κληροδοτούμενο από γενεά σε γενεά κεφάλαιο των πνευματικών αγαθών, που σχηματίζεται μέσα στην ιστορία και από την ιστορία, με τον ατομικό και συλλογικό μόχθο του ανθρώπου. (Ε. Παπανούτσος)

Μία άλλη έννοια για την παιδεία είναι η πνευματική και ηθική αγωγή των νέων, η διάπλαση των διανοητικών δυνάμεων και του χαρακτήρα, ιδιαίτερα με την παροχή συστηματικής μόρφωσης στα σχολεία και στα άλλα Εκπαιδευτικά ιδρύματα. (Λεξικό Κοινωνικών Επιστημών UNESCO)

Σύμφωνα με τον Max- Weber , κάθε σύστημα παιδείας αποβλέπει στο να καλλιεργεί τους νέους για μια ειδική διαγωγή ζωής, που χαρακτηρίζει και συμφέρει την ομάδα με την αποφασιστική ισχύ στην κοινωνική ιεραρχία.

Υγεία

Με Βάση τον ορισμό της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (Π.Ο.Υ.): «Υγεία θεωρείται η κατάσταση πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας του ανθρώπου». Αυτός είναι ένας θετικός ορισμός της υγείας, στον οποίο η έμφαση εστιάζεται στην παρουσία συγκεκριμένων χαρακτηριστικών. Σ' αυτόν τον ορισμό παρατηρούμε ότι πέρα από τη σωματική υγεία συμπεριλαμβάνονται και άλλοι παράγοντες (ψυχο-κοινωνικοί), που θεωρείται ότι συμβάλλουν στον καθορισμό αυτού που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε «υγεία υψηλού επιπέδου».

Η Υγεία είναι ο παράγοντας που μετράει την φυσική, ψυχολογική ή ακόμα και την πνευματική κατάσταση ενός ζώντος οργανισμού. Ο ορισμός που καταγράφηκε στο παγκόσμιο οργανισμό υγείας (1946) η υγεία είναι «η κατάσταση της πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας και όχι μόνο η απουσία ασθένειας ή αναπηρίας» Το πώς ορίζεται βέβαια η υγεία και η ασθένεια ως κοινωνική αναπαράσταση διαφέρει ανάλογα με τις πολιτιστικές διαφορές, τις ιδέες και πεποιθήσεις, την εκπαίδευση και την παιδεία αλλά και τις θρησκευτικές αντιλήψεις (για τη ζωή, το θάνατο, την αμαρτία, την τιμωρία, το μίασμα), καθώς και τις αντιλήψεις για το σώμα (για τα όρια του, την καθαριότητα, την εικόνα του, το φύλο του) που υπάρχουν σε κάθε κοινωνία.

κοινωνική πρόνοια

Η κοινωνική πρόνοια σε πλατεία έννοια είναι το σύνολο των συστηματικών προσπαθειών και μέτρων τα οποία το κράτος, οργανισμοί Νομικών προσώπων Δημοσίου δικαίου και Νομικών προσώπων Ιδιωτικού δικαίου λαμβάνουν μέτρα για την υλική, πνευματική και ηθική προστασία των ομάδων και ατόμων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων τους. Η κοινωνική πρόνοια περιλαμβάνει:

- I. Συστηματική- κρατική ή μη κοινωνική δραστηριότητα και παροχή υλική και ηθική.
- II. Την χρησιμοποίηση επιστημονικών και τεχνικών μεθόδων.
- III. Την επιδίωξη , δηλαδή την βοήθεια και προστασία ορισμένων κοινωνικών ομάδων η' ατόμων.
- IV. Τον στόχο της κοινωνικής ασφάλειας.

Πολιτισμός

Πολιτισμός είναι μια έννοια που είναι απροσδιόριστη πολλούς αιώνες γιατί πολλοί επιστήμονες προσπαθούν ακόμα και σήμερα να δώσουν έναν ακριβή ορισμό για το τι είναι ο πολιτισμός. Ας πάρουμε σαν βάση τον ορισμό του Νόρμπερτ Ελίας ο οποίος εξηγεί ότι ο πολιτισμός παρουσιάζεται ως μια γενικότερη έννοια, που συμπεριλαμβάνει την ανάπτυξη της τεχνικής, τους τρόπους κοινωνικής συμπεριφοράς, την εξέλιξη της επιστημονικής γνώσης και τον τρόπο διαβίωσης των ανθρώπων σε όλες τις εκφάνσεις της ανθρώπινης δραστηριότητας και δημιουργίας, π.χ. από την παρασκευή της τροφής έως την επιβολή ποινών. (Ελίας, 1997, σ. 71).

Αθλητισμός - αναψυχή

Ο όρος αναψυχή (leisure) είναι πολύ ευρύς καθώς λειτουργεί ως μια “ομπρέλα” που περιλαμβάνει όρους όπως: «αθλητισμός αναψυχής» (recreational sports), «τουρισμός» (tourism), «ενεργητική και παθητική αναψυχή» (active and passive recreation), και υπό προϋποθέσεις «άσκηση» (exercise). Στην βιβλιογραφία (Sylvester, 1999; Mannel & Reid, 1999) ορίζεται βάση 3 διαστάσεων

A) Η αναψυχή ως ελεύθερος χρόνος. Εδώ αντιπαραβάλλεται ο χρόνος που τα άτομα περνούν στο περιβάλλον εργασίας σε αντίθεση με τον ελεύθερο χρόνο των ατόμων (εκτός εργασίας).

Β) Αναψυχή ως εμπειρία: Η αναψυχή περιλαμβάνει την ελεύθερη επιλογή των δραστηριοτήτων συμμετοχής του ατόμου, και όχι δραστηριότητες που επιβάλλονται από άλλους.

Γ) Αναψυχή ως δραστηριότητα: Στην περίπτωση αυτή καθορίζονται συγκεκριμένες δραστηριότητες ως παραδείγματα αναψυχής όπως η το περπάτημα, τα ομαδικά παιχνίδια, τα αθλητικά και καλλιτεχνικά θεάματα.

Ο αθλητισμός είναι η σωματική καλλιέργεια και η δράση με σκοπό την ύψιστη σωματική απόδοση σε αθλητικούς αγώνες, στο αθλητικό και κοινωνικό γίγνεσθαι, παράλληλα ο αθλητισμός είναι ένας κοινωνικός θεσμός ο οποίος αντικατοπτρίζει τη δεδομένη κοινωνία και τον πολιτισμό της.

Ορισμός για τον τουρισμό

Τουρισμός είναι ένα κοινωνικό ψυχολογικό και οικονομικό φαινόμενο που προκύπτει από την δράση και την αντίδραση των παραγόντων, τουρίστας, επισκέπτης, κοινωνία, προορισμός, τουριστική επιχείρηση, κράτος (Makintosh, Goleldner 1990). Ο τουρισμός είναι ένα ιδιαίτερο σύνθετο φαινόμενο που προσέλκυσε το ενδιαφέρον διάφορων επιστημών. Σε αυτές συγκαλέγεται μεταξύ άλλων η ψυχολογία, η νομική, η γεωγραφία, η αρχιτεκτονική, η χωροταξία, η ιατρική, η ιστορία, η οικολογία, οι πολιτικές επιστήμες, η βιολογία (Przeclawski 1993) Ο τουρισμός αποτελεί μια ανθρώπινη δραστηριότητα με παράδοση αιώνων, μετά όμως την εισαγωγή των ατμομηχανών και την χρήση τους στα τραίνα και τα πλοία κατά το δέκατο ένατο αιώνα , αυξήθηκε ραγδαία ο αριθμός των τουριστικών ταξιδιών (Kaspar 1991)

Εν συνεχεία μπορούμε να διακρίνουμε ονομαστικά κάποια είδη τουρισμού:

- Εγχώριος τουρισμός
- Εξερχόμενος τουρισμός
- Εισερχόμενος τουρισμός
- Διεθνής τουρισμός
- Εσωτερικός τουρισμός
- Εθνικός τουρισμός

Μεταποίηση

Σύμφωνα με την Τριανταφυλλοπούλου, Αθανασία. (2008) «Επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης» μεταποίηση είναι διαδικασία μετατροπής προϊόντων του πρωτογενούς τομέα, όπως για παράδειγμα το καθαρό μέταλλο που παίρνουμε από μέταλλευμα, το τυρί ή το γιαούρτι που φτιάχνουμε από το γάλα, τα παπούτσια που κατασκευάζουμε από το δέρμα ζώων κ.ά. Στον δευτερογενή τομέα εντάσσονται η βιοτεχνία, η βιομηχανία και οι κατασκευές.

Απασχόληση

Όπως αναφέρουν οι Κ. Δημουλάς, Αν. Κοντονή Γ. Κρητικίδης, Αθ. Μπελεγρή-Ρομπόλη Β. Παπαδόγαμβρος, Δ. Παπαδοπούλου Ζ. Παληός, Αλ. Τραγάκη (2003) «κατάρτιση και απασχόληση» και σύμφωνα με διατάξεις του (Ν 3846/2010) είναι η ονομασία της μισθωτής εργασίας, δηλαδή η σύμβαση μεταξύ του εργοδότη και του εργαζόμενου. Πιο συγκεκριμένα θεωρούνται οι σχέσεις μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων, τα δικαιώματα και υποχρεώσεις τους, οι κανόνες υγιεινής και ασφαλείας, το καθεστώς συνδικαλιστικών οργανώσεων και ελευθεριών τους, και γενικά οι κανόνες που εφαρμόζονται στην παροχή εργασίας και ρυθμίζονται από το εργατικό δίκαιο. Η έννοια της απασχόλησης μελετάται από τον κλάδο του δικαίου αλλά και από την οικονομική επιστήμη. Για παράδειγμα εξετάζονται οι συνθήκες που ευνοούν την αύξηση ή μείωση της απασχόλησης και αντίστοιχα, της ανεργίας.

Η απασχόληση χωρίζεται σε δυο υποκατηγορίες, την μερική απασχόληση και την πλήρης απασχόληση.

Μερική απασχόληση εννοούμε την απασχόληση που προκύπτει από συμφωνία μεταξύ εργοδότη και μισθωτού για παροχή εργασίας επί ορισμένο ή αόριστο χρόνο, μικρότερης διάρκειας από τον αντίστοιχο χρόνο της πλήρους απασχόλησης. Η μικρότερη διάρκεια μπορεί να αφορά τόσο τις ημέρες ή εβδομάδες ή δεκαπενθήμερα ή μήνες ή τον μειωμένο χρόνο απασχόλησης ανά ημέρα π.χ. 6ωρο, 5ωρο, 4ωρο κλπ.

Πλήρης απασχόληση είναι η δουλειά που κάνει ένα άτομο, βάσει πλήρους ωραρίου. Δηλαδή το άτομο με πλήρη απασχόληση, δουλεύει σε μία δουλειά 8 ώρες τη μέρα, και όλες τις εργάσιμες ημέρες. Αλλιώς ονομάζεται και full time.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α' Ανάλυση Δήμου Καλαμάτας

Α.1: Γενικά για τον Δήμο Καλαμάτας

Η Καλαμάτα ή αλλιώς όπως ονομαζόταν παλαιότερα Καλάμαι στην εποχή του Ομήρου Φαρές είναι πόλη της νοτιοδυτικής Πελοποννήσου, πρωτεύουσα του νομού Μεσσηνίας και λιμάνι της νότιας ηπειρωτικής Ελλάδας. Ο Δήμος Καλαμάτας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καλλικράτης την 1η Ιανουαρίου 2011 προέκυψε από την συνένωση των πρώην Δήμων, Θουρίας, Αρφαρών, Άριος και Καλαμάτας. Ο πληθυσμός του ανέρχεται σε 69.849 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2011 ενώ η έκταση του νέου Δήμου είναι 440,3 τ.χλμ. Το κλίμα της είναι εύκρατο μεσογειακό δηλαδή επικρατεί ζεστός χειμώνας και ήπιο καλοκαίρι. Η πόλη είναι κτισμένη στους πρόποδες του όρους Καλάθι (παρυφή του Ταυγέτου), στην καρδιά του Μεσσηνιακού κόλπου. Απέχει 223 χιλιόμετρα από την Αθήνα, 215 από την Πάτρα και 715 από τη Θεσσαλονίκη. Κάθε μέρα στο κέντρο της Καλαμάτας έρχονται εργαζόμενοι οι οποίοι κατοικούν στις διπλανές πόλεις Μεσσήνη, Θουρία, Μελιγαλά, Άρι κ.α λόγω της μεγαλύτερης ζήτησης εργασίας στην Καλαμάτα. Η Καλαμάτα έχει έντονη νυχτερινή ζωή τον χειμώνα αλλά και το καλοκαίρι καθώς συνδυάζει υπέροχα το βουνό με την θάλασσα που σπάνια το συναντάμε σε μία πόλη. Στην Καλαμάτα εδρεύουν σχολές των ΤΕΙ και του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει εκτεταμένες αναπλάσεις που έχουν αλλάξει την εικόνα της πόλης (κεντρική πλατεία, οδός Φαρών, Ιστορικό Κέντρο, παραλιακή, πεζόδρομοι κλπ), ενώ έχει κατασκευασθεί ποδηλατόδρομος, ο οποίος αρχίζει από την αγορά, στο ύψος του ΚΤΕΛ και διασχίζοντας όλη την πόλη σε μια μαγική διαδρομή περνώντας από την κεντρική πλατεία και το πάρκο του ΟΣΕ καταλήγει στη παραλία με σκοπό να εξυπηρετήσει και τους ποδηλάτες της πόλης όπου τα τελευταία χρόνια έχουν διπλασιαστεί. Η Καλαμάτα διαθέτει πλήρεις και σύγχρονες αθλητικές εγκαταστάσεις όπου μπορεί καθένας να αθληθεί, όπως εγκαταστάσεις ποδοσφαίρου, τένις βόλεϊ μπάσκετ κ.α. Τέλος, διαθέτει κρατικές δομές όπως το νέο, σύγχρονο νοσοκομείο καθώς επίσης και διεθνές αεροδρόμιο και λιμάνι. Στην Καλαμάτα διοργανώνονται κάθε χρόνο σπουδαίες και υψηλής ποιότητας πολιτιστικές εκδηλώσεις με κορυφαία το Διεθνές Φεστιβάλ Χορού στο υπερσύγχρονο Μέγαρο Χορού. Αν ανατρέξουμε πιο παλιά και πιο συγκεκριμένα στην αρχαιότητα για να δούμε την Ιστορική αναδρομή του δήμου, στην Καλαμάτα υπήρχε ένα μεγάλο χωριό του οποίου η θέση του παραμένει ακόμα και τώρα άγνωστη από μελέτες που έγιναν υποστηρίζουν ότι ίσως βρισκόταν στο χωριό Γιάνιτσα(σημερινό ελαιοχώρι) ανατολικά της Καλαμάτας. Το 217 π.χ. ο στρατός της Σπάρτης κατέλαβε με προδοσία το χωριό Καλάμαι. Κατά την φραγκοκρατία η Καλαμάτα ήταν έδρα μίας από τις δώδεκα βαρονίες της Πελοποννήσου και παραχωρήθηκε στον Γοδεφρείδο Βιλεαρδουίνο ο οποίος την οχύρωσε με τείχη τα οποία σώζονται και σήμερα. Η Καλαμάτα άλλαξε πολλούς ηγεμόνες μέχρι που το 1459 οι Τούρκοι κατέλαβαν την Πελοπόννησο. Η Καλαμάτα με το κάστρο της έγινε κέντρο πολεμικών συγκρούσεων στον Ελληνοτουρκικό πόλεμο. Το 1715 μετά την ήττα της Βενετίας την κυρίευσαν οι Τούρκοι οι οποίοι της παραχώρησαν μερικά προνόμια ελευθερίας. Στην επανάσταση του 1769 με την υποκίνηση της Αικατερίνης Β΄ η Καλαμάτα πρωτοστάτησε με τον

Παναγιώτη Μπενάκη ο οποίος αναγκάστηκε μετά την αποτυχία του κινήματος να καταφύγει στον ρωσικό στόλο. Στην Ελληνική επανάσταση ήταν η πρώτη πόλη που ελευθερώθηκε στις 23 Μαρτίου 1821 από τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη και τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη. Στην Καλαμάτα ιδρύθηκε Μεσσηνιακή Γερουσία στις 28 Μαρτίου 1821 και εκεί εκδόθηκε η διακήρυξη για την Ελληνική επανάσταση προς τις ευρωπαϊκές δυνάμεις. Συμπεραίνουμε ότι η Καλαμάτα ήταν και είναι ένα κέντρο ιστορικής αναδρομής.

A.1.1. Πολιτιστικά χαρακτηριστικά της πόλης

Από το 1205, η Καλαμάτα αποτέλεσε σημαντικό πνευματικό κέντρο. Από το 1978 ξεκίνησαν οι προσπάθειες για την δημιουργία πολιτιστικής ζωής, δημιουργία θεσμών και διαχείριση του ελεύθερου χρόνου δηλαδή από τα πλαίσια της προεκλογικής εκστρατείας του υποψήφιου δημάρχου Μπένου έγινε η πολιτιστική αναγέννηση πρωταρχικός στόχος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η οποία ήρθε σε άμεση συνεργασία με τους τοπικούς πολιτιστικούς συλλόγους. Το 1980 σχηματιστικό ο πολιτιστικός της πυρήνας και οργανώθηκε χάρη στη Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (Δ.Ε.Π.Α.Κ) με δράσεις στη μουσική, το χορό, το θέατρο και τα εικαστικά . Σήμερα ο πολιτισμός για την Καλαμάτα αποτελεί σημαντικό υπόβαθρο για την πόλη και οι τοπικοί φορείς δίνουν σημασία στην ενίσχυσή του. Οι βασικοί συντελεστές στην πολιτιστική πορεία που διαγράφει η πόλη είναι η Διεύθυνση Πολιτισμού της Αυτοδιοίκησης, οι τοπικοί πολιτιστικοί φορείς με την κοινωφελή επιχείρηση του Δήμου 'ΦΑΡΙΣ' να ξεχωρίζει και οι ερασιτεχνικοί πολιτιστικοί σύλλογοι. Σήμερα, ο Οργανισμός Πολιτισμού και Αθλητισμού είναι υπεύθυνος για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και για την παροχή επιλογών στους κατοίκους για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους και την προβολή της πόλης. Ο πρώτος αστικός πυρήνας σχηματίστηκε στην περιοχή του ιστορικού κέντρου της πόλης και του κάστρου, περιοχές που συνδέθηκαν κατά το 19ο αιώνα με την ακτή, όταν η αστική μορφολογία δέχθηκε σημαντικές επιρροές από τη βιομηχανία και το εμπόριο . Οι δρόμοι λοιπόν, από το κάστρο οδηγούσαν προς το λιμάνι, διευκολύνοντας όχι μόνο την οικιστική ανάπτυξη αλλά και την εμπορική δραστηριότητα. Τα πρώτα ρυμοτομικά σχέδια της πόλης (το 1867 και το 1905 αντίστοιχα) παρουσιάζουν την προτίμηση στη χρήση ορθογώνιου καννάβου και υποδηλώνουν την προσπάθεια εκσυγχρονισμού σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές τάσεις, αν και μετά το 1970. Το 1986 στην πόλη έγινε ο μεγάλος και ιστορικός σεισμός όπου οι μεγάλες καταστροφές ανακόπτουν την αναπτυξιακή διαδικασία . Το σχέδιο για την ανασυγκρότηση της πόλης στο οποίο βασίστηκε η γενικότερη αναδιοργάνωση και ανασύσταση της πόλης βραβεύτηκε στον πρώτο πολεοδομικό διαγωνισμό της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πολεοδόμων με την απονομή βραβείου Αστικού Σχεδιασμού (greekscapes, 2010). Ο αστικός ιστός στην περιοχή του ιστορικού κέντρου προστατεύεται και έχουν οριστεί συγκεκριμένοι όροι δόμησης και χρήσεις γης με Π.Δ. (Φ.Ε.Κ. 821/Δ/16-11-1988) καθώς όπως δηλώνει ο Νασόπουλος Π. αρχιτέκτονας μηχανικός του Δήμου, αυτή η περιοχή αποφέρει σημαντικά οφέλη στην οικονομική ευημερία της πόλης. Οι αναπλάσεις και η αισθητική αναβάθμιση του τοπίου με πεζοδρομήσεις και πολιτιστικούς διαδρόμους, η διαμόρφωση χώρων

αναψυχής και η βελτίωση του δημόσιου φωτισμού είναι χαρακτηριστικές δράσεις ενώ προς την κατεύθυνση αυτή συμβάλλει και το πρόγραμμα ECOS που συνδυάζει την παράδοση με την επιχειρηματικότητα και τον πολιτισμό, στα πλαίσια του Μεσογειακού Δικτύου για την Προβολή και Αξιοποίηση Ιστορικών Κέντρων στο οποίο συμμετέχει η πόλη . Όσο αφορά τον κοινωνικό εξοπλισμό, οι υποδομές διαχέονται στον αστικό ιστό σε μια προσπάθεια ίσων ευκαιριών για τους κατοίκους, ενώ η κεντρική πλατεία και το "Πάρκο των Σιδηροδρόμων", έκτασης 54 στρεμμάτων όπου από το 1986 λειτουργεί το Μουσείο των Σιδηροδρόμων, αποτελούν χώρους συνάντησης για όλους.

Α.1.2. Ιστορική εξέλιξη από το 1997 έως σήμερα στα πλαίσια του Καποδιστριακού συστήματος έως του Καλλικρατικού

Σύμφωνα με τον νόμο 2539/1997 που ψηφίστηκε το 1997 γνωστότερος ως Πρόγραμμα «Ιωάννης Καποδίστριας» ο Δήμος Καλαμάτας προέκυψε από τη συνένωση του παλαιότερου δήμου Καλαμάτας και των γειτονικών του παλαιότερων κοινοτήτων, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Ο δήμος αποτελούταν από 10 δημοτικά διαμερίσματα, καταλάμβανε έκταση 253,2 Km² και είχε πληθυσμό 57.620 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2001. Με το Πρόγραμμα Καλλικράτης, την 1η Ιανουαρίου 2011, προέκυψε από την συνένωση των προ υπαρχόντων δήμων Αρφαρών ,Άριος, Θουρίας και Καλαμάτας, Η έκταση του νέου Δήμου είναι 440,3 τ.χλμ και ο πληθυσμός του 70.130 κάτοικοι σύμφωνα με την απογραφή του 2011 και η έδρα του δήμου ορίστηκε η Καλαμάτα.

Α.1.3.Πληθυσμιακά δεδομένα

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. από την απογραφή του 2011, ο μόνιμος πληθυσμός του Δ. Καλαμάτας ανέρχεται σε 69.849 κατοίκους (ΦΕΚ 698/Β/20.03.2014).

Περιοχή	2001	2011	Μεταβολή %
Δήμος Καλαμάτας	70.006		-0,22
Π.Ε. Μεσσηνίας	166.566	159.954	-3,97
Περιφέρεια Πελοποννήσου	597.622	577.903	-3,30
Σύνολο Χώρας	10.934.097	10.816.286	-1,08

Πίνακας 1 : Μόνιμος Πληθυσμός κατά φύλλο και πυκνότητα (ΕΛ.ΣΤΑΤ απογραφή του 2011)

Περιοχή	Σύνολο	Αρένες	%	Θήλυς	%	Πυκνότητα κατοίκων ανά τετρ. χλμ.
Δήμος Καλαμάτας	69.849	34.690	49,6	35.229	50,4	158,63
Π.Ε. Μεσσηνίας	159.954	80.589	50,38	79.365	49,62	53,48
Περιφέρεια Πελοποννήσου	577.903	291.777	50,5	286.126	49,5	37,31
Σύνολο Χώρας	10.816.286	5.303.223	49,0	5.513.063	51,0	81,97

Πίνακας 2 : Μόνιμος Πληθυσμός κατά φύλλο και πυκνότητα στην περιφέρεια Πελοποννήσου (ΕΛ.ΣΤΑΤ απογράφη του 2011)

Φύλλο	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	> 80	Σύνολο
Αρένες	5.525	4.288	7.396	7.764	4.197	4.092	1.358	34.690
Θήλυς	5.169	3.930	7.457	8.202	3.867	4.484	2.120	35.229
Σύνολο	10.694	8.218	14.853	15.966	8.064	8.576	3.478	69.849
Ποσοστό	15,3%	11,8%	21,3%	22,9%	11,5%	12,3%	4,9%	100,0%

Πίνακας 3 : Κατανομή του πληθυσμού της Καλαμάτας ανά φύλο & ηλικιακή ομάδα (ΕΛ.ΣΤΑΤ απογράφη του 2011)

Στο σύνολο των 69.849 κατοίκων του Δήμου Καλαμάτας σημαντικό ποσοστό έχει η ηλικιακή ομάδα 40-54 με ποσοστό 22,9% και ακολουθεί η ηλικιακή ομάδα 25-39 με ποσοστό 21,3 %. Δηλαδή πάνω από 40 ετών η πλειοψηφία των κατοίκων του Δήμου Καλαμάτας με το χαμηλότερο μέσο όρο ηλικίας, ενώ σχετική μείωση υπάρχει στο μόνιμο πληθυσμό την τελευταία 10ετία.

A.2: Παραγωγικά δεδομένα

Σύμφωνα με την Αθανασία Τριανταφυλλοπούλου (2008) «Οι επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης» παρατηρείται ότι ο Δήμος Καλαμάτας έχει δραστηριοποιηθεί στην επιχειρηματική δραστηριότητα με επιχειρήσεις του τριτογενούς τομέα της οικονομίας μέχρι το 2006(ΔΕΠΙΑΚ, δημοτική αγορά, αναπτυξιακή εταιρία).Ήδη λειτουργεί η «Αναπτυξιακή Μεσσηνίας» και η κοινωφελής επιχείρηση «ΦΑΡΙΣ».

A.2.1.Απασχόληση κατά τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας τελευταία 5ετία

Οι απασχολούμενοι στο Δήμο Καλαμάτας, σύμφωνα με τα στοιχεία της απογράφης του 2011, ανέρχονται σε 29.749 άτομα, συμμετέχοντας κατά 46,23% στις συνολικές θέσεις απασχόλησης του Νομού Μεσσηνίας.

Ο Δήμος Καλαμάτας έχει έντονη παρουσία στον τριτογενή τομέα της οικονομίας. Ο τριτογενής τομέας συμμετέχει κατά 66,01% στο σύνολο της απασχόλησης . Η μεταποίηση και ο δευτερογενής τομέας παρουσιάζουν κάποια δυναμική η οποία αντικατοπτρίζεται και στα στοιχεία της απασχόλησης καθώς οι απασχολούμενοι στον τομέα αντιπροσωπεύουν το 21,76% περίπου του συνόλου των απασχολουμένων αλλά τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί μεγάλη μείωση σε σχέση με τις αρχές της δεκαετίας του 1990 και του 2000. Ο δευτερογενής τομέας έχει μεγαλύτερη παρουσία στο Δήμο Καλαμάτας σε σχέση με το Νομό Μεσσηνίας. Η συμμετοχή του Δήμου στην αντίστοιχη απασχόληση, σε επίπεδο Νομού, διαμορφώνεται στο 22,57%, παραμένοντας σχεδόν σταθερή η παρουσία του Δήμου στο Νομό σε σχέση με τις αρχές της δεκαετίας του '90 και μειωμένη κατά τις αρχές της δεκαετίας το 2000 καθώς φαίνεται ότι γενικότερα ο δευτερογενής τομέας και ειδικότερα η μεταποίηση παρουσιάζει φθίνουσα πορεία, τόσο στο Δήμο όσο και στο Νομό. Οι θέσεις απασχόλησης στο πρωτογενή τομέα, αντιπροσωπεύουν το 7,29% περίπου της συνολικής απασχόλησης του Δήμου, κατά το 2011.

A.2.2 Πρωτογενής Τομέας

Οι οργανισμοί Τ.Α ιδρύουν η' συμμετέχουν σε επιχειρήσεις με σκοπό την οικονομική εκμετάλλευση φυσικών πόρων σε τοπικό επίπεδο.

Η συμμετοχή της Τ.Α στον πρωτογενή τομέα της οικονομίας γίνεται:

1. Με συμπληρωματικό τρόπο με τις επιχειρήσεις ιδιωτικού τομέα και όχι ανταγωνιστικά.
2. Γίνεται κατά δραστικό τρόπο δηλαδή παρακινεί τις τοπικές επιχειρήσεις που στηρίζονται σε τοπικούς πόρους αλλά και την αξιοποίηση των τοπικών πόρων.

Ο «Καλλικρατικός» Δήμος Καλαμάτας, αν και έχει κυρίως αστικό χαρακτήρα, προσφέρει πολλές ευκαιρίες απασχόλησης και στον γεωργικό τομέα. Διαθέτει σημαντική αγροτική έκταση, η οποία συνδυάζει ορεινά (Ταΰγετος) και πεδινά τμήματα, με δυο ποταμούς (Πάμισο, Άρι), εκ των οποίων έχουν αξιοποιηθεί με εγγειοβελτιωτικά έργα, με εδαφοκλιματικές συνθήκες που επιτρέπουν την καλλιέργεια κηπευτικών ακόμα και τον χειμώνα (πχ πατάτα), με περιοχές φυσικού κάλλους ενταγμένες στο πρόγραμμα Natura, που φιλοξενούν πλούσια και σπάνια χλωρίδα. Ο δήμος Καλαμάτας έχει πολλά πλεονεκτήματα για την ανάπτυξη σύγχρονων μεθόδων εντατικής καλλιέργειας ,ενώ ο συσχετισμός δραστηριοτήτων αναψυχής με παραδοσιακούς τρόπους καλλιέργειας μπορεί να δώσει ώθηση στην ανάπτυξη του αγροτουρισμού. Τέλος η αξιοποίηση της άγριας χλωρίδας του Ταΰγету μπορεί να μας προμηθεύσει με γενετικό υλικό χρήσιμο στην βελτίωση των καλλιεργούμενων φυτών και στην φαρμακευτική. Η καλλιεργούμενη έκταση του Δήμου είναι 95.754 στρέμματα. Τα αγροτικά προϊόντα της Καλαμάτας είναι το ελαιόλαδο, τα εσπεριδοειδή, τα αμπέλια, η πατάτα, η αγκινάρα, τα φασόλια, τα φιστίκια και πολλών ειδών οπωροκηπευτικά, όπως ντομάτα, λάχανο, μαρούλι κ.ά.(ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2015-2019 Α' ΦΑΣΗ)

A.2.3 Δευτερογενής Τομέας

Ο δευτερογενής τομέας του Δήμου κατέχει σημαντική θέση στον παραγωγικό και κοινωνικοοικονομικό ιστό του Δήμου όπως έχει προκύψει από τα στοιχεία της απασχόλησης αλλά και από τον αριθμό καταστημάτων και επιχειρήσεων που καταγράφονται στο Δήμο. Από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και του Επιμελητηρίου Μεσσηνίας, ο τομέας αυτός εστιάζει κατά κύριο λόγο στη μεταποίηση και στην κατασκευαστική δραστηριότητα ενώ η εξορυκτική δραστηριότητα είναι πολύ μικρή, ενώ υπάρχουν επίσης επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (φωτοβολταϊκών συστημάτων) και ανακύκλωσης. Οι θέσεις απασχόλησης στον δευτερογενή τομέα είναι δεύτερος σε αριθμό απασχολούμενων αφού πρώτος είναι ο τριτογενής τομέας όπου με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ εντάσσεται το 17,8% του συνόλου των απασχολούμενων. Πρέπει να επισημανθεί ότι, στις επιχειρήσεις του τομέα, κυρίως σε όσες σχετίζονται με κατασκευαστική δραστηριότητα, εκτός από τους ντόπιους, απασχολείται και σημαντικός αριθμός αλλοδαπών εργαζομένων. Με βάση τα στοιχεία του Εμπορικού - Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου διαπιστώνεται ότι το 21% των, συνολικά εγγεγραμμένων στο Επιμελητήριο, επιχειρήσεων του Δήμου, είναι επιχειρήσεις του δευτερογενή τομέα. Κυριαρχούν οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση, σε ποσοστό 66%, ενώ όλες σχεδόν οι υπόλοιπες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στις κατασκευές ενώ υπάρχει μόνο μία επιχείρηση εξόρυξης. Με βάση τα πρόσφατα στοιχεία του Επιμελητηρίου (2014) το ποσοστό των επιχειρήσεων του δευτερογενή τομέα στο Δήμο Καλαμάτας αριθμητικά παραμένει σχεδόν σταθερό στο 21,6%. Οι μεταποιητικές επιχειρήσεις κυριαρχούν σε ποσοστό 61,3%, οι κατασκευαστικές επιχειρήσεις ακολουθούν με 32,1% ενώ υπάρχουν και οι κοινωφελείς δραστηριότητες του δευτερογενή τομέα (παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κυρίως και ανακύκλωση) με 6,2%. Ένα πολύ μικρό ποσοστό με 0,34% έχουν οι εξορυκτικές επιχειρήσεις.

Οι σημαντικότεροι κλάδοι στους οποίους εξειδικεύονται οι επιχειρήσεις στο Δήμο Καλαμάτας είναι:

1. Ο κλάδος της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών.
2. Ο κλάδος της κατασκευής μεταλλικών προϊόντων.
3. Η βιομηχανία ξύλου και προϊόντων από ξύλο και φελλό.
4. Ο κλάδος των εκδόσεων, εκτυπώσεων.
5. Η κατασκευή επίπλων

Μία από τις πιο σημαντικές επιχειρήσεις-Βιομηχανίες της Καλαμάτας είναι η λειτουργία της καπνοβιομηχανίας «ΚΑΡΕΛΙΑ», η οποία κάνοντας ενεργητική τελειοποίηση καπνού, είναι σημαντική για τη συνολική οικονομική φυσιογνωμία του, δεδομένου του μεγέθους της επιχείρησης (συνολική εγκατεστημένη ισχύς 6.775 HP) και τον μεγάλο αριθμό ατόμων που απασχολούνται σε αυτήν (περίπου 500). (ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2015-2019 Α' ΦΑΣΗ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ)

A.2.4.Τριτογενής Τομέας

Ο τομέας αυτός για τον Δήμο Καλαμάτας είναι πολύ σημαντικός γιατί καλύπτει τις καθημερινές ανάγκες των κατοίκων, ενώ ταυτόχρονα παρέχει εξειδικευμένες εξυπηρετήσεις, ως διοικητικό –οικονομικό κέντρο και η εμβέλεια του ξεπερνά τα όρια του Νομού. Η περιοχή του Δήμου είναι ένας τουριστικός προορισμός , πολιτιστικής και επαγγελματικής κατεύθυνσης. Συγκεκριμένα, υπάρχει το δίπολο Καλαμάτας-Βέργας, στο οποίο συγκεντρώνεται περίπου το 40% της τουριστικής κίνησης του Νομού, μεβάση τη μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας Πελοποννήσου, η μεν πόλη της Καλαμάτας, ως προορισμός πολιτιστικού και επαγγελματικού τουρισμού, η δε Βέργα ως πόλος ανάπτυξης παραθεριστικής κατοικίας. Η Καλαμάτα αποτελεί διόδιο πρόσβασης σε διάφορες τουριστικές περιοχές του Νομού Μεσσηνίας , όπως της Καρδαμύλης - Στούπας, Πεταλιδίου – Κορώνης και Πύλου – Μεθώνης - Φοινικούντας περιοχές οι οποίες αποτελούν κατεξοχήν προορισμούς διακοπών και κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες. Εξαιτίας αυτών των χαρακτηριστικών που συγκεντρώνει, ο Δήμος παρέχει εξυπηρετήσεις σε όλους τους τομείς των υπηρεσιών, διοικητικές υπηρεσίες, υπηρεσίες υγείας, εκπαίδευσης, μεταφορών κλπ., καθώς και τουριστικές εξυπηρετήσεις, λόγω της τουριστικής κίνησης, τόσο στην πόλη της Καλαμάτας αλλά και στην ευρύτερη περιοχή, η οποία συνεχίζεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Η θέση του τριτογενή τομέα στο Δήμο, έχει ενισχυθεί αξιοσημείωτα κατά τη διάρκεια της δεκαετίας 2001-2011, περισσότερο από ότι έχει συμβεί, αντίστοιχα, στο Νομό, γεγονός που συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την ενίσχυση της φυσιογνωμίας του Δήμου ως κέντρου παροχής υπηρεσιών. Όσο αφορά την απασχόληση στην τριτογενή τομέα σύμφωνα με τα στοιχεία της απασχόλησης ο τριτογενής τομέας έχει σημαντικά μεγαλύτερη βαρύτητα στο σύνολο της οικονομίας του, συγκριτικά με το σύνολο του Νομού. Οι απασχολούμενοι στον τριτογενή τομέα υπερτερούν έναντι των απασχολουμένων των δύο άλλων παραγωγικών τομέων, ως απόλυτος αριθμός θέσεων. Οι παροχές που προσφέρονται στον Δήμο από τον τριτογενή τομέα είναι η εκπαίδευση, τηλεπικοινωνίες, διαχείριση ακίνητης περιουσίας, ενοικίαση μηχανημάτων εξοπλισμού, υγεία, νομικές λογιστικές υπηρεσίες, παροχή προστασίας και έρευνας, τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα, διαφήμιση, επιστημονικές δραστηριότητες, χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες πληροφορική κλπ. οι οποίες χρειάζονται πιστοποίηση κατά ISO 9000 για την ποιότητα προκειμένου να ενισχυθεί η εξωστρέφειά τους και περιλαμβάνει:

- Τον κλάδο υπηρεσιών της εκπαίδευσης, τηλεπικοινωνίας , διαχείριση ακίνητης περιουσίας, ενοικίαση μηχανημάτων εξοπλισμού, υγείας, νομικές λογιστικές υπηρεσίες, παροχή προστασίας και έρευνας, διαφήμισης, επιστημονικές δραστηριότητες, χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες πληροφορικής κλπ.
- Τον κλάδο του εμπορίου.
- Τον κλάδο των ξενοδοχείων– εστιατορίων.

- Τον κλάδο των μεταφορών.

Ως προς τη χωρική οργάνωση των επιχειρήσεων, όπως είναι αναμενόμενο, η μεγαλύτερη συγκέντρωση, 96%, παρατηρείται στις Δ.Ε. Καλαμάτας και Θουρίας, ενώ στις υπόλοιπες περιοχές του Δήμου εμφανίζονται ελάχιστες ή και καθόλου επιχειρήσεις του τριτογενή τομέα. Στις περιοχές αυτές, η κάλυψη των άμεσων καθημερινών αναγκών γίνεται από τις γειτονικές Κοινότητες, ενώ, οι λοιπές ανάγκες των κατοίκων, τόσο καταναλωτικές, όσο και περισσότερο εξειδικευμένες, καλύπτονται από την πόλη της Καλαμάτας.

A.3. Οργάνωση του Δήμου

A.3.1. Υπηρεσίες

Όταν αναφερόμαστε στον οργανισμό κάποιου φορέα , εν προκειμένο του Δήμου Καλαμάτας, εννοούμε ένα σύνολο διατάξεων που καθορίζουν το τυπικό σύστημα οργάνωσης του φορέα αυτού. Δηλαδή , όλων των πάγιων κανόνων που καθορίζουν τη διάκριση των υπηρεσιών, την εσωτερική διάρθρωση και κατανομή αρμοδιοτήτων, τον τρόπο λειτουργίας και διοίκησης και τη στελέχωση σε προσωπικό. Η σύνταξη του ΟΕΥ(ΦΕΚ. 232/τ.Α/27-12-2010) αποσκοπεί στην όσο το δυνατό καλύτερη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων ώστε μέσα από την ορθολογικότερη οργάνωση των υπηρεσιών του να ανταποκρίνεται στις αρμοδιότητες που του παρέχει ο νόμος, να εξυπηρετεί το πολίτη και να προωθεί την τοπική ανάπτυξη.

Εξετάζοντας τις οργανικές μονάδες του Δήμου Καλαμάτας ανάλογα με το αντικείμενο και τους σκοπούς τους μπορούμε να τις ομαδοποιήσουμε σε δύο κατηγορίες :

α) Κεντρικές Υπηρεσίες

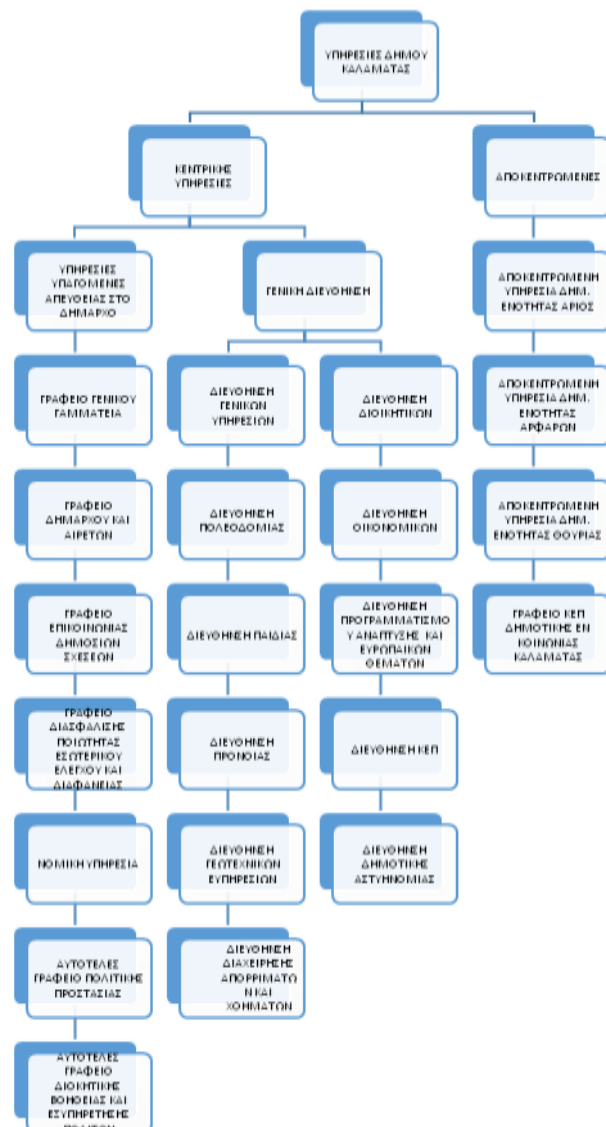
β) Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες

Οι Κεντρικές Υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου και μπορούν να διακριθούν περαιτέρω σε : Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στο Δήμαρχο και Υπηρεσίες Υποστήριξης, με αρμοδιότητες την παροχή επιτελικής υποστήριξης στα πολιτικά όργανα και στις δημοτικές υπηρεσίες, δηλαδή , επεξεργασμένα στοιχεία και προτάσεις για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων και την παροχή διοικητικής, οικονομικής και τεχνικής υποστήριξης σε όλες τις δημοτικές υπηρεσίες.

Υπηρεσίες που επιτελούν τις Κύριες Λειτουργίες είναι οι: α) Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής, με αρμοδιότητες που αφορούν την προστασία του φυσικού και του δομημένου περιβάλλοντος και την προώθηση της αστικής ανάπτυξης. β) Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας, Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, με αρμοδιότητες που αφορούν στην κοινωνική προστασία, στην προστασία της δημόσιας υγείας και στην παροχή υπηρεσιών στους τομείς της παιδείας, του πολιτισμού και του αθλητισμού. γ) Υπηρεσίες Τοπικής Οικονομίας και Απασχόλησης, με αρμοδιότητες που αφορούν στον πρωτογενή τομέα της παραγωγής (φυτική και ζωική παραγωγή), στη μεταποίηση και στον τριτογενή τομέα (εμπόριο, τουρισμός).

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα των Δημοτικών Ενοτήτων, εξυπηρετούν τις Δημοτικές / Τοπικές Κοινότητες της Ενότητας και περιλαμβάνουν υπηρεσίες, οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε μονάδες των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου. Από τον ψηφισθέντα Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Απόφαση 590/2011 Δήμου Καλαμάτας – 11070/2011 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, ΦΕΚ 285/Β/13.02.2012) έχει ως εξής :

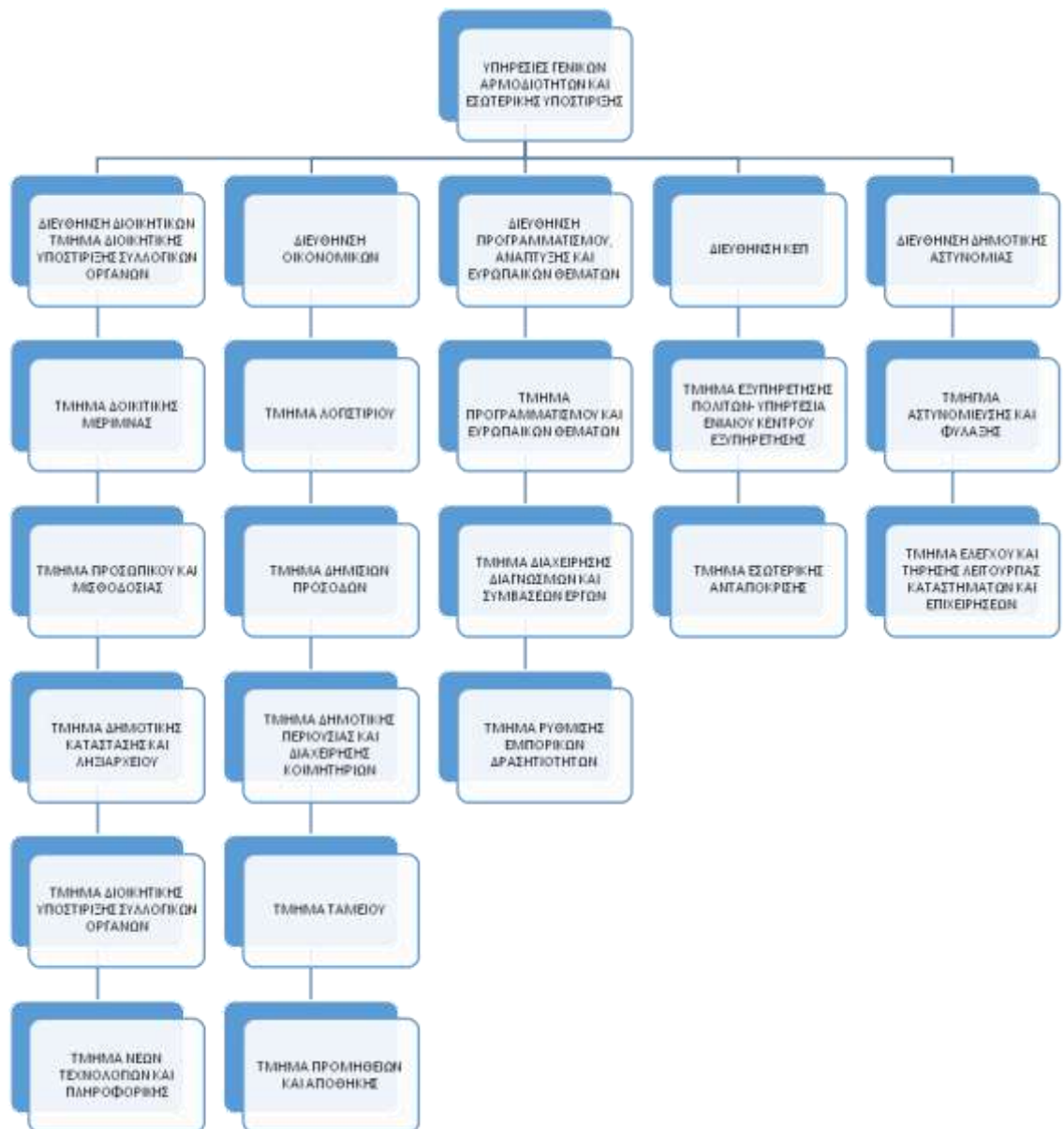
Υπηρεσίες Δήμου Καλαμάτας

διάγραμμα 1: υπηρεσίες Δήμου Καλαμάτας

διάγραμμα 2: υπηρεσίες που επιτελούν κύριες λειτουργίες του Δήμου Καλαμάτας

Διάγραμμα 3: υπηρεσίες γενικών αρμοδιοτήτων και εσωτερικής υποστήριξης

Α.3.2 Προσωπικό του Δήμου Καλαμάτας

Το προσωπικό του Δήμου Καλαμάτας κατά κλάδο και σχέση εργασίας, σύμφωνα με το επιχειρησιακό πρόγραμμα του Δήμου 2015-2019 έχει ως εξής:

Μόνιμο προσωπικό ανά εκπαιδευτική κατηγορία

Κλάδος	Αριθμός υπαλλήλων	%
ΠΕ	84	27,27
ΤΕ	59	19,16
ΔΕ	120	38,96
ΥΕ	45	14,61
ΣΥΝΟΛΟ	308	100,00

Πίνακας 4 : Μόνιμο προσωπικό ανά εκπαιδευτική κατηγορία(ΕΛ.ΣΤΑΤ)

Προσωπικό ανά εκπαιδευτική κατηγορία

Κλάδος	Αριθμός υπαλλήλων	%
ΠΕ	4	4,04
ΤΕ	4	4,04
ΔΕ	40	40,40
ΥΕ	51	51,52
ΣΥΝΟΛΟ	99	100,00

Πίνακας 5 : Προσωπικό ΙΔΑΧ ανά εκπαιδευτική κατηγορία

Προσωπικό Δήμου ανά εκπαιδευτική κατηγορία

Κλάδος	Αριθμός υπαλλήλων	%
ΠΕ	88	21,62
ΤΕ	63	15,48
ΔΕ	160	39,31
ΥΕ	96	23,59
ΣΥΝΟΛΟ	407	100,00

Πίνακας 6 : Προσωπικό Δήμου ανά εκπαιδευτική κατηγορία(ΕΛ.ΣΤΑΤ)

Μόνιμο Προσωπικό

	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΙΔΑΧ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΝΔΡΕΣ	186	31	217
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	122	68	190
ΣΥΝΟΛΟ	308	99	407

Πίνακας 7 : Προσωπικό Δήμου Καλαμάτας : Άνδρες – Γυναίκες(ΕΛ.ΣΤΑΤ)

Διάγραμμα 4 : Προσωπικό Δήμου Καλαμάτας ανά εκπαιδευτική κατηγορία

Α.3.3.Τα Οικονομικά του Δήμου Καλαμάτας από 2011 έως 2016

Οι προϋπολογισμοί εσόδων και εξόδων του Δήμου Καλαμάτας οικονομικών ετών 2011,2012,2013,2014,2015,2016 έχουν ως εξής:

ΕΣΟΔΑ	έτος 2011	έτος 2012	έτος 2013	Ετος 2014	Ετος 2015	Ετος 2016	ΕΞΟΔΑ	έτος 2011	έτος 2012	έτος 2013	Ετος 2014	Ετος 2015	Ετος 2016
1. ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	€ 38.546.582,86	€ 35.528.092,55	€ 33.205.572,17	19.550.548,95	28.995.277,01	24.042.292,16	1. ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	€ 41.360.550,62	€ 38.203.661,73	€ 34.429.189,72	21.918.848,96	30.191.856,62 €	31.905.997,04
2.ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	€ 13.379.713,81	€ 13.860.275,24	€ 16.046.033,63	20.625.624,23	10.402.820,82 €	4.920.390,00	2. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	€ 20.395.211,64	€ 21.112.921,85	€ 19.136.633,02	24.486.324,11	11.941.250,38 €	7.261.154,39
3. ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚ. ΕΤΩΝ	€ 3.659.076,63	€ 2.744.147,62	€ 1.821.751,86	16.572.830,75	1.678.764,12	1.680.700,70	3. ΠΛΗΡΩΜΕΣ Π.Ο.Ε ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	€ 17.580.390,18	€ 11.843.282,57	€ 26.038.822,00	26.365.825,44	23.187.532,75	19.716.914,37
4. ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ Κ' ΑΠΑΙΤ. Π.Ο.Ε	€ 15.130.912,44	€ 9.102.241,68	€ 16.923.034,44	6.058.014,05	13.806.631,22 €	16.489.135,06	4. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	€ 250.104,38	€ 262.501,46	€ 202.047,63	126.750,00	70.356,64	305.670,86
5. ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Κ' ΤΡΙΤΩΝ	€ 4.629.475,66	€ 4.810.500,00	€ 5.710.700,00	7.773.665,97	5.107.503,22 €	4.481.673,95							
6. ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΟΙΚ. ΕΤΟΥΣ	€ 4.240.495,42	€ 5.377.110,52	€ 6.099.600,27	12.150.487,94	5.400.000,00 €	7.575.544,79							
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	€ 79.586.256,82	€ 71.422.367,61	€ 79.806.692,37	85.048.236,45	65.390.996,39 €	59.189.736,66	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	€ 79.586.256,82	€ 71.422.367,61	€ 79.806.692,37€	85.048.236,45	65.390.996,39 €	59.189.736,66

A.4. Επιχειρήσεις του Δήμου Καλαμάτας-Νομικά πρόσωπα-Ιδρύματα

A.4.1.περιγραφή δημοτικών Επιχειρήσεων

Ο επιχειρήσεις του Δήμου Καλαμάτας είναι:

1 Βιομηχανικά Σφαγεία - Αγορά Καλαμάτας Ανώνυμη Εταιρεία (Βι.Σφ.Α.Κα. Α.Ε.)

Η ανώνυμη εταιρία υπό την επωνυμία «Βιομηχανικά Σφαγεία - Αγορά Καλαμάτας Ανώνυμη Εταιρεία (Βι.Σφ.Α.Κα. Α.Ε.)». (ΦΕΚ 10.026/15-12-1999 Τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε.) και 18.887/25-7-2002 (ΦΕΚ 11082/1-10-2002 Τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε.).

Σκοπός της επιχείρησης είναι: Η συντήρηση και η εκμετάλλευση της Κεντρικής Αγοράς Καλαμάτας και η λειτουργία, συντήρηση και εκσυγχρονισμός των βιομηχανικών σφαγείων του Δήμου

2 Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης - Αποχέτευσης Καλαμάτας (Δ.Ε.Υ.Α.Κ.)

Οι καταναλωτές της ύδρευσης στο Δήμο Καλαμάτας ανέρχονται σε 80.000 περίπου (48.850 υδρόμετρα), ενώ το μήκος των αγωγών ύδρευσης φθάνει τα 534.000 μέτρα. Το νερό του δικτύου προέρχεται κυρίως από τις πηγές του ποταμού Άρι, οι οποίες βρίσκονται στην Τοπική Κοινότητα Πηδήματος της Δημοτικής Ενότητας Αρφαρών, 17 χιλιόμετρα βορειοδυτικά της Καλαμάτας. Την εκμετάλλευση του νερού αυτού έχει ο Σύνδεσμος Ύδρευσης Δήμων Καλαμάτας – Μεσσήνης και Κοινοτήτων Περιοχής Καλαμάτας, ο οποίος προμηθεύει και τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Καλαμάτας (Δ.Ε.Υ.Α.Κ.). Σε περιόδους αιχμής το σύστημα ενισχύεται από δεκατέσσερις γεωτρήσεις. Εκτός του κεντρικού δικτύου της ΔΕΥΑΚ βρίσκονται τόσο η Τ.Κ. Λεϊκών που υδροδοτείται από τοπική γεώτρηση όσο και οι ορεινές τοπικές κοινότητες που υδροδοτούνται από τοπικές πηγές. Στις Τοπικές Κοινότητες για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ποιότητας του νερού, καθότι οι πηγές είναι επιφανειακές, γίνονται έργα προστασίας των πηγών (περιφράξεις και εγκαταστάσεις απολύμανσης). Η φυσικοχημική και μικροβιολογική ποιότητα του νερού των πηγών του ποταμού Άρι είναι εξαιρετικά καλή. Η απολύμανση του νερού για προληπτικούς και μόνο λόγους, γίνεται συνεχώς με αέριο χλώριο στις εγκαταστάσεις του Πηδήματος και το νερό στο δίκτυο δεν παρουσιάζει καμία μικροβιολογική επιβάρυνση. Καθημερινά σχεδόν γίνεται έλεγχος του υπολειμματικού χλωρίου στο δίκτυο, ενώ ο τακτικός μικροβιολογικός έλεγχος δείχνει μηδενική παρουσία στο νερό του δικτύου ανεπιθύμητων μικροβιακών δεικτών όπως ολικών και κοπρανώδων κολοβακτηριοειδών, E. coli και εντεροκόκκων ετήσια παροχή νερού από τη ΔΕΥΑΚ στους πελάτες της φθάνει τα 7.000.000 κυβικά μέτρα. Το νερό είναι κατάλληλο σαν πόσιμο και η ποιότητά του ελέγχεται τακτικά στα εργαστήρια της ΔΕΥΑΚ.

3. Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο Καλαμάτας - "Πανταζοπούλειος Λαϊκή Σχολή"

Την 15η Ιανουαρίου 1912 δημιουργείται η Πανταζοπούλειος Λαϊκή Σχολή που είχε ετοιμάσει η Ρεγγίνα Πανταζοπούλου και παραχωρήθηκε ως κληροδότημα στη Μητρόπολη Μεσσηνίας με τον χαρακτήρα του αναπαλλοτρίωτου, με την πρόβλεψη της διοίκησής του από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, υπό την προεδρία του εκάστοτε Μητροπολίτη Μεσσηνίας και τη συμμετοχή πνευματικών ανθρώπων της Καλαμάτας.

Σκοπός του νομικού προσώπου είναι η μόρφωση και η νοητική καλλιέργεια των εργατικών και λαϊκών τάξεων και των άπορων παιδιών. Τα μέσα για την επίτευξη των στόχων ήταν η διδασκαλία μαθημάτων, η διοργάνωση διαλέξεων, η κυκλοφορία βιβλίων και τέλος η ίδρυση Λαϊκής Βιβλιοθήκης.

4. Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Καλαμάτας «ΦΑΡΙΣ»

Η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Καλαμάτας «ΦΑΡΙΣ», είναι ο επίσημος φορέας για τους τομείς του Πολιτισμού, της Κοινωνικής Αλληλεγγύης, της Κατάρτισης και Προώθησης στην Απασχόληση. Συστήθηκε με την υπ' αριθμ. 71713/14316/19-11-2008 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ Β'2434/1-12-2008) σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3463/2006, ως αποτέλεσμα συγχώνευσης των πρώην αμιγών επιχειρήσεων του Δήμου Καλαμάτας με τις επωνυμίες:

- Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (Δ.Ε.Π.Α.Κ)
- Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Καλαμάτας (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ)
- Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ)
- Δημοτική Επιχείρηση Τουριστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (ΔΕΤΑΚ)

5. Κτηματική Καλαμάτας Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία "ΔΙΟΚΛΗΣ Α.Ε"

Η «ΔΙΟΚΛΗΣ Α.Ε.» έχει συσταθεί δυνάμει της υπ' αριθμ. 5140/10-12-2010 πράξης (ΦΕΚ Α.Ε. & Ε.Π.Ε. 14323/21-12-2010) και της υπ' αριθμ. ΕΜ 3262/17-12-2010 απόφασης του Νομάρχη Μεσσηνίας.

6. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Η Φιλαρμονική του Δήμου Καλαμάτας, μουσικοπολιτιστικός οργανισμός και πυρήνας πολιτιστικής δραστηριότητας, ιδρύθηκε το 1890 με την επωνυμία

«Φιλαρμονική Εταιρεία Καλαμών» και το 1939 μετεξελέγχθηκε σε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, κάτω από την άμεση εποπτεία του Δήμου Καλαμάτας και με τη σημερινή της ονομασία. Οι δραστηριότητες στις οποίες λαμβάνει μέρος είναι παρελάσεις, θρησκευτικές εκδηλώσεις Διοργανώνει, επίσης, συναυλίες σε κλειστούς και υπαίθριους χώρους και έχει τιμηθεί πολλές φορές για το έργο και την προσφορά της. Η Δημοτική Φιλαρμονική Καλαμάτας έχει συμπράξει με εξαιρετους σολίστ, όπως με το Νίκο Μοσχονά, τον Παύλο Ράπτη, την Κλειώ Δενάρδου κ.ά., ενώ ικανοί αρχιμουσικοί έχουν σφραγίσει την καλλιτεχνική της ταυτότητα. Ανάμεσά τους, κατά χρονολογική σειρά, ο Ευγένιος Μάγγελ, ο Αρλάντο Πολιντόρι, ο Δημήτρης Αργυριάδης, ο Μιχάλης Παπασταθόπουλος και ο Διονύσιος Βισβάρδης. Η Δημοτική Φιλαρμονική Καλαμάτας έχει δραστηριοποιηθεί και στο εξωτερικό. Το 1997 συμμετείχε στον εορτασμό της Επετείου της 25ης Μαρτίου, στη Βοστώνη και το καλοκαίρι 2007, στο Διεθνές Φεστιβάλ Φιλαρμονικών στο Camporgianno της Ιταλίας.

- Η συμβολή για την λαμπρότερη διεξαγωγή των εθνικών Εορτών και εκδηλώσεων
- Η διδασκαλία της μουσικής σε πνευστά, έγχορδα και κρουστά όργανα
- Η εξυπηρέτηση και προαγωγή του μουσικού αισθήματος.
- Η ψυχαγωγία των δημοτών
- Η καλλιέργεια της μουσικής τέχνης και του μουσικού αισθητηρίου και τελετές στις εκκλησίες της Καλαμάτας και της ευρύτερης περιοχής και κάθε μορφής εθιμοτυπικές εκδηλώσεις. Διοργανώνει, επίσης, συναυλίες σε κλειστούς και υπαίθριους χώρους και έχει τιμηθεί πολλές φορές για το έργο και την προσφορά της.

7. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Το «Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Καλαμάτας» είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Έχει συσταθεί δυνάμει του υπ' αριθμ. 173/25-6-2001 Προεδρικού Διατάγματος (ΦΕΚ Α' 149/5-7-2001), όπως τροποποιήθηκε με το υπ' αριθμ. 75/18-2-2004 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ Α' 57/27-2-2004). Η δε λειτουργία του διέπεται από τις διατάξεις των Ν.2738/1999 (άρθρο 28), Ν.3463/2006 (άρθρο 244), Ν.3852/2010 (άρθρο 103) & Ν.4071/2012 (άρθρο 46).

8. ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Ο «ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ» είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Έχει συσταθεί υπ' αριθμ. 467 Α/2014 Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας (ΦΕΚ 3478/Β'/23.12.2014). Ο στόχος του φορέα είναι:

- η υποστήριξη και η ανάπτυξη Μαζικού, Σωματειακού, Σχολικού Αθλητισμού όλων των βαθμίδων και γενικά κάθε μορφής άθλησης για τη διατήρηση και προβολή της αθλητικής παράδοσης της περιοχής του Δήμου Καλαμάτας.
- Η καλλιέργεια των αθλητικών ιδεών, των σωματικών και πνευματικών ικανοτήτων και η διάδοση του αθλητικού πνεύματος σε όλους τους δημότες, μακριά από φανατισμούς, ανταγωνισμούς και κερδοσκοπικούς στόχους.
- Η δημιουργία αθλητικών εκδηλώσεων Διεθνούς, Εθνικού, Περιφερειακού, επιπέδου και σε επίπεδο Νομού, των φορέων τοπικού χαρακτήρα, καθώς και των ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Η δημιουργία, λειτουργία και συντήρηση αθλητικών κέντρων και γυμναστηρίων, χώρων αθλοπαιδιών και γυμναστικής, έτσι που να καλύπτονται οι αυξημένες ανάγκες για άθληση των συμπολιτών μας, ιδιαίτερα των νέων.
- Η συνεργασία με τους αθλητικούς φορείς (σωματεία, ενώσεις κ.λπ.) για την ανάπτυξη και πρόοδο του αθλητισμού και η λειτουργία επιτροπών για την αξιοποίηση κάθε δυνατότητας ανάπτυξης του αθλητισμού.

A.4.2 Οικονομικά στοιχεία

1 Βιομηχανικά Σφαγεία - Αγορά Καλαμάτας Ανώνυμη Εταιρεία (Βι.Σφ.Α.Κα. Α.Ε

Έσοδα	Έτος 2016	Έτος 2015	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΑΥΞΗΣΗ (+) / ΜΕΙΩΣΗ (-)
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	€ 464.802,23	464.477,47	0,07%
ΕΠΙΧ & ΔΙΑΦ.ΕΣΟΔΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	2.230,98	9.696,51	-76,99%
ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΑΣΧΟΛΙΩΝ	12.414,89	12.414,89	0,00%
ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	367,99	198,88	85,03%
ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	123.576,00	123.576,00	0,00%
ΜΕΙΟΝ: ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	123.576,00	123.576,00	0,00%
Σύνολο Εσόδων	479.816,09	486.787,75	-1,43%

Έξοδα	Έτος 2016	Έτος 2017	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΑΥΞΗΣΗ (+) / ΜΕΙΩΣΗ (-)
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	189.408,83	177.916,53	6,46%
ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	28.918,46	19.565,82	47,80%
ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	222.391,34	204.141,71	8,94%
ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	67.937,16	58.990,26	15,17%
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	30.591,77	35.659,91	-14,21%
ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	6.483,59	10.589,83	-38,78%
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ	11.027,58	9.055,35	21,78%
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	0,00	36.029,04	100,00%
ΜΕΙΟΝ: ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	433.182,73	428.372,45	1,12%
Σύνολο Εξόδων	46.633,36	58.415,30	20,17%

Πίνακας 9 προϋπολογισμού εσόδων εξόδων (πηγή: διαύγεια)

2 Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης - Αποχέτευσης Καλαμάτας (Δ.Ε.Υ.Α.Κ.)

συνοπτική εικόνα προϋπολογισμού	
ΕΣΟΔΑ	23.511.648,96
ΕΞΟΔΑ	20.226.106,33
ΥΠΟΛΟΙΠΟ	3.285.542,63

Πίνακας 10: προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων (πηγή: διαύγεια)

3 Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο Καλαμάτας - "Πανταζοπούλειος Λαϊκή Σχολή"

Συνοπτική εικόνα προϋπολογισμού	
ΕΣΟΔΑ	161.456,74
ΕΞΟΔΑ	146.335,00
ΥΠΟΛΟΙΠΟ	15.121,74

Πίνακας 11: προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων (πηγή: διαύγεια)

- **5 Κτηματική Καλαμάτας Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία "ΔΙΟΚΛΗΣ Α.Ε"**

Προϋπολογισμός εσόδων και εξόδων

Ενεργητικό	Έτος 2014	παθητικό	Έτος 2014	
Έξοδα εγκαταστάσεως	30.719	Ίδια κεφάλαια	3.328,321	
Πάγιο ενεργητικό	3.013,797	Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα	94.650	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	853.838	υποχρεώσεις	476.310	
Διαθέσιμα	44.294			
Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού	926.81			
Σύνολο	3,899.282		3899.282	

Πίνακας 12 : προϋπολογισμός εσόδων και εξόδων(πηγή: διαύγεια)

- **6 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**

Προϋπολογισμός εσόδων και εξόδων

Έτος 2017	
Συνολικά έσοδα	373.563,63
Συνολικά έξοδα	373.563,63

Πίνακας 13 :προϋπολογισμός εσόδων και εξόδων (πηγή: διαύγεια)

• 7 ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Προϋπολογισμός

έσοδα	Έτους 2017	έξοδα	Έτους 2017
Τακτικά Έσοδα	217.990	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	57490
Έκτακτα έσοδα	7.181	Αμοιβές και έξοδα τρίτων	60.654
Έσοδα παρελθόντων ετών	6.175	Λοιπά γενικά έξοδα	48.372
Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη	49.745	Προμήθειες-Αναλώσεις υλικών	10.422
Εισπράξεις υπερ Δημοσίου, Ασφ. Φορέων και Τρίτων	471.936	Μεταβιβάσεις σε τρίτους	0
Χρηματικό υπόλοιπο προηγ. έτους	123.000	Πληρωμές για υποχρεώσεις Π.Ο.Ε.	33.814
Επιχορηγήσεις για επενδύσεις	123.000	Επενδύσεις	138.331
Σύνολο	876.029		483.407

Πίνακας 14: προϋπολογισμού(πηγή: διαύγεια)

8 ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

προϋπολογισμός

Έσοδα	Έτος 2013	έξοδα	Έτος 2013
Τακτικά έσοδα	1.750.864	Αμοιβές προσωπικού	1,211,266
Έκτακτα έσοδα	60,000	Αμοιβές τρίτων	234,800
Έσοδα παρελθόντων ετών	0,00	Λοιπά γενικά έξοδα	
Εισπράξεις από δάνεια		Τοκοχρεολύσια δανείων	0,00
Εισπρακτέα υπόλοιπα από παρελθόντα έτη	7.295.000	προμήθειες	94,800
Εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων	672.000,00	Πληρωμές σε τρίτους	0,00
Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενου έτους	284.544,28	Πληρωμές για υποχρεώσεις Π.Ο.Ε	353,000
Επιχορηγήσεις για επενδύσεις		Λοιπές αποδόσεις και προβλέψεις	650.00,000
		Επενδύσεις	65.000,00
		αποθεματικό	52.686,00
σύνολο	2778.703	σύνολο	2.778.703

Πίνακας 15: προϋπολογισμού(πηγή: διαύγεια)

A.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

A.5.1.Ανάλυση κοινωνικής υποδομής

Η κοινωνική υποδομή είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας για τους Δήμους γιατί περιλαμβάνεται η Παιδεία ,η Υγεία, κοινωνική πρόνοια, πολιτιστική υποδομή και τον αθλητισμό- αναψυχή.

Τομέας της παιδείας

Ο τομέας της παιδείας για τον Δήμο Καλαμάτας είναι αρκετά δομημένος και ικανοποιητικός διαθέτει, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και να σημειώσουμε ότι αναφέρονται όλες τις εκπαιδευτικές μονάδες που είναι στα όρια του Δήμου και όχι μόνο τις μονάδες που ανήκουν στην δημοτική αρχή. Οι εγκαταστάσεις είναι αρκετές για τον πληθυσμό που διαθέτει ο Δήμος και ως προς την κατανομή τα περισσότερα σχολεία βρίσκονται σε όλη την γεωγραφική έκταση του Δήμου για να έχουν εύκολη πρόσβαση οι πολίτες.

Παρακάτω παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι υποδομές εκπαίδευσης που λειτουργούν στα όρια του Δήμου ανά Δημοτική Ενότητα

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ(Νηπιαγωγεία)	ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ(Δημοτικά)	ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	
Άνθειας	Άνθεια 24100	Άριος	Άρις 24012	
Άριος	Άρις 24012	Αρφαρών	Παπαφλέσσα 24009	50
Αρφαρών	Αρφαρά 24007	Ασπροχώματος	Ασπρόχωμα Αθηνών 24100	55
Ασπροχώματος	Ασπρόχωμα 24100	Θουρίας	Θουρία 24009	
Διασποράς	Διασπορά 24100	1ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Παλαιολόγου Καλλιπατείρας 24100	και
Θουρίας	Θουρία 24009	2ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Βύρωνος 24100	2
1ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Νικολάου Μεθώνης 24100	283ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Ακρίτα 24100	4
2ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Παλαιολόγου Δημακοπούλου 24100	και 4ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Κανάρη 24100	53
3ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Ομήρου και Μαιζώνος 24100	5ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Αρτέμιδος 24100	82
4ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Μεσολογγίου και Αγ. Λαύρας 30 24100	6ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Ελεαβούλκου 24100	24
5ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Θουκυδίδου 24100	137ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Ακρίτα 24100	118
6ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Καταυλισμός 24100	Βάγια 8ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Ιερολτών και Χίου 24100	
7ο Καλαμάτας	Καλαμάτα	9ο Καλαμάτας	Καλαμάτα	

	Τροίας 24100		Λιλής Ζωγράφου 24100	3
8ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Κρήτης 24100	48	10ο Καλαμάτας Εθνικού Σταδίου 24100	16
9ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Σωκράτους και Μεγ. Αλεξάνδρου 24100		11ο Καλαμάτας Ηπείρου 24100	16
10ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Πάροδος Μακεδονίας 24100	1	12ο Καλαμάτας Αλαμάνας 24100	10
11ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Κουτήφαρη 24100	10	13ο Καλαμάτας Λεϊκών 24100	
12ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Δ Πάροδος Πλεύνας 24100		14ο Καλαμάτας Δήμητρας 24100	53
13ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Βασιλίσσης Όλγας 24100	21	16ο Καλαμάτας Αγία Τριάδα 24100	
14ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Ηρώων και Κρήτης 24100	41	17ο Καλαμάτας Σπάρτης 24100	
15ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Λεϊκών 24100		18ο Καλαμάτας Α Σχολικό Συγκρότημα Φαρές 24100	—
16ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Λυόμενα Παναγόπουλου 24100		19ο Καλαμάτας Ηροδότου 24100	2
17ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Σαλαμινομάχων 24100	30	21ο Καλαμάτας Πλατεία Ταξιαρχών 24100	
18ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Μπαριάμαγα - Κήπος Αλλάχ 24100	8	22ο Καλαμάτας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου Φαρές	

			24100	
19ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Λακωνικής – Φαρές 24100	24ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Ψαρών και Μακεδονίας 24100	
20ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Φιλελλήνων και Σοφοκλέους 24100	26ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Ακρίτα 24100	118
21ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Σωκράτους και Μεγ. Αλεξάνδρου 24100	Λεϊκών	Λείκα 24100	
23ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Ομήρου και Μαιζώνος 24100	Παραλίας Βέργας	Παραλία 24100	Βέργας
24ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Αγίου Δημητρίου 24100	8 Πλατέος	Πλατύ 24009	
26ο Καλαμάτας	Καλαμάτα Αύρας 24100	Σπερχογείας	Σπερχογεία 24100	
Λεϊκών	Λείκα 24100	1ο Ειδικό Δημοτικό Καλαμάτας	Καλαμάτα Α Σχολικό Συγκρότημα – Φαρές 24100	
Παραλίας Βέργας	Παραλία 24100	Βέργας		
Πλατέος	Πλατύ 24009			
Σπερχογείας	Σπερχογεία 24100			

Πίνακας16 : ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ, Νηπιαγωγεία (πηγή :ιστοσελίδα δήμου Καλαμάτας)

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΓΥΜΝΑΣΙΑ	Λύκεια
1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	1ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	2ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
3ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	3ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
4ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	4ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
5ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	5ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
6ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	6ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
7ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΜΠΟΥΓΑ (ΙΔΙΩΤΙΚΟ)
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΘΟΥΡΙΑΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΡΦΑΡΩΝ	ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΡΦΑΡΩΝ
ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΑΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΘΟΥΡΙΑΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	1ο ΕΠΑΛ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	2ο ΕΠΑΛ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
	1η ΕΠΑΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
	4ο ΕΠΑΛ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
	ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ & ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑ, 24100
	ΦΑΡΑΙ- ΛΑΚΩΝΙΚΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑ 24100
	ΤΕΡΜΑ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑ 24100
	ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑ 24100
	ΦΑΡΑΙ-ΛΑΚΩΝΙΚΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑ 24100
	ΛΕΩΦ. ΑΘΗΝΩΝ 170 ΚΑΛΑΜΑΤΑ 24100
	ΑΚΟΒΙΤΙΚΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
	ΦΑΡΩΝ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝ/ΝΟΥ
	ΑΡΦΑΡΑ 24007
	ΘΟΥΡΙΑ 24009
	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ & ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑ 24100
	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ & ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑ 24101
	ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ & ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑ 24102
	ΑΘΗΝΩΝ 170 ΚΑΛΑΜΑΤΑ 24100

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (Σχολή Καλαμάτας)

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πελοποννήσου

Πίνακας 17 σχολική μονάδα γυμνάσια, Λύκεια, ΤΕΙ Πανεπιστήμιο(πηγή: ιστοσελίδα δήμου Καλαμάτας)

Υγεία

Δήμος Καλαμάτας για τον τομέα της υγείας διαθέτει:

1. Γενικό Νοσοκομείο, το οποίο εντάσσεται στις κρατικές δομές βρίσκεται στην περιοχή του Αντικάλαμου, σε απόσταση 8,5 χιλιομέτρων από την πόλη. Το Νοσοκομείο της Καλαμάτας διαθέτει δυναμικότητα 321 κλινών, υπηρετούν 131 Ιατροί διαφόρων ειδικοτήτων και 82 Ιατροί στα Κέντρα Υγείας. Στην Νοσηλευτική και Διοικητική υπηρεσία υπηρετούν 636 υπάλληλοι και λειτουργούν:

Μονάδες και τμήματα υπηρεσιών υγείας:

- Κλινικές: Παθολογική, Καρδιολογική, Παιδιατρική, Χειρουργική, Μαιευτική-Γυναικολογική, Ορθοπαιδική, Ουρολογική, Οφθαλμολογική, Ω.Ρ.Λ., Ψυχιατρική.
 - Μονάδες: Εμφραγμάτων, Χημειοθεραπείας, Μεσογειακής Αναιμίας, Τεχνητού Νεφρού, Βραχείας Νοσηλείας, Εντατικής Θεραπείας, Επειγόντων Περιστατικών, Κοινωνικής Εργασίας
 - χειρουργεία
 - ιατρικά εργαστήρια.
2. Δημοτικό ιατρείο, το οποίο έχει ως σκοπό την παροχή υπηρεσιών υγείας σε ανασφάλιστους και ασφαλισμένους στον Ο.Γ.Α. δημότες.
 3. Στα όρια του Δήμου Καλαμάτας λειτουργούν τέσσερα (4) Περιφερειακά Ιατρεία, και είναι τα εξής:
 - Άριος: υπάγεται στο Κ.Υ. Μεσσήνης
 - Αριοχωρίου: υπάγεται στο Κ.Υ. Μεσσήνης
 - Αρτεμισίας: υπάγεται στο Κ.Υ. Μεσσήνης
 - Αρφαρών: υπάγεται στο Κ.Υ. Μελιγαλά
 4. Το Κέντρο Αποκατάστασης και Αποθεραπείας «ΔΙΑΠΛΑΣΗ» Μεσσηνίας δημιουργήθηκε για να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά περιστατικά ασθενών με κινητικά και λειτουργικά προβλήματα.

Κοινωνική πρόνοια

Στην κοινωνική πρόνοια εντάσσονται οι παιδικοί σταθμοί , η μέριμνα για την Τρίτη ηλικία και κοινωνικές δομές όπως δημοτικό εστιατόριο , δημοτικό παντοπωλείο κ.α.

Η Καλαμάτα έχει στο σύνολο της 7 παιδικούς σταθμούς που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Υπηρεσιών (Υ.Υ.Π.Κ.Υ.). Τα διοικητικά συμβούλια ορίζονται από τον Δήμο- πρόεδροι αναλαμβάνουν δημοτικοί σύμβουλοι. Διαθέτει και 2 βρεφοκομικούς σταθμούς. Λειτουργούν και ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί περίπου 6 στο σύνολο.

Η μέριμνα για την Τρίτη ηλικία

Στο δήμο Καλαμάτας λειτουργούν δύο (2) ΚΑΠΗ, τα οποία εξυπηρετούν 1.500 ηλικιωμένους.

- Το Α΄ ΚΑΠΗ λειτουργεί από τις 16/6/1983 και έχει συσταθεί με την υπ'αριθμ. 71744/17-9-1982 απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας και Πρόνοιας (ΦΕΚ Β΄ 936), όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπ'αριθμ. αποφάσεις 5511/18.5.2001 του Διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Νομού Μεσσηνίας και 20714/16.2.2006 της Γενικής Γραμματέως Πελοποννήσου. Απαριθμεί 1300 μέλη από τα οποία τα 200 είναι ενεργά και τα υπόλοιπα συμμετέχουν περιστασιακά σε προγράμματα ψυχαγωγίας (εκδρομές-συνεστιάσεις).
- Το Β΄ ΚΑΠΗ λειτουργεί από τον Ιανουάριο 1988 και έχει συσταθεί με την υπ'αριθμ. 7477 /24.4.1985 απόφαση του Νομάρχη Μεσσηνίας (ΦΕΚ 298), όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπ'αριθμ. αποφάσεις 5509/18.5.2001 του Διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης Νομού Μεσσηνίας και 20713/16.2.2006 της Γενικής Γραμματέως Πελοποννήσου.
- Το Δημοτικό Εστιατόριο έχει ως στόχο την παροχή φαγητού σε άπορους και άστεγους κατοίκους της Καλαμάτας. Οι εγκαταστάσεις του στεγάζονται στην 120 ΠΕΑ και το φαγητό μεταφέρεται με τη φροντίδα του Δήμου στο Α΄ ΚΑΠΗ Καλαμάτας για τη διανομή του.
- Το Δημοτικό Παντοπωλείο αποτελεί κοινωνική δομή, που ιδρύθηκε το 2008, σε μια προσπάθεια του Δήμου για την κάλυψη πρωτογενών αναγκών επιβίωσης αναξιοπαθούντων δημοτών και μέχρι σήμερα εξυπηρετεί εκατοντάδες οικογένειες. Η λειτουργία του παντοπωλείου στηρίζεται σε εθελοντική προσφορά από μια ομάδα, που έχει συγκροτηθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο. Κύρια πηγή χρηματοδότησής του είναι ο Δήμος Καλαμάτας, ενώ συχνά ενισχύεται και από την Ιερά Μητρόπολη Μεσσηνίας και άλλους φορείς ή ιδιώτες, δωρητές - χορηγούς.

- Κέντρο Συμβουλευτικής Γυναικών θυμάτων Βίας του Δήμου Καλαμάτας ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Αύγουστο του 2013, στελεχώνεται από Κοινωνικό Λειτουργό, Ψυχολόγο και Κοινωνιολόγο, και στοχεύει στην παροχή εξειδικευμένων και εξατομικευμένων υπηρεσιών όπως:
 - Συμβουλευτική και Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη των γυναικών.
 - Υπηρεσίες νομικής συμβουλευτικής και πληροφόρησης.
 - Δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης της τοπικής κοινωνίας

Πολιτιστική Υποδομή

Ο Δήμος Καλαμάτας διαθέτει :

- Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο
- Δημοτικό Εικαστικό Σχολείο
- Δημοτικό Ωδείο
- Κεντρική & Νέα Σκηνή Θεάτρου
- Μέγαρο Χορού Καλαμάτας
- Βιβλιοθήκες – Μουσεία

Πνευματικού Κέντρου Καλαμάτας

Στους χώρους του Πνευματικού Κέντρου Καλαμάτας στεγάζονται οι δύο βιβλιοθήκες της πόλης: η Λαϊκή Βιβλιοθήκη και η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη, η Πινακοθήκη Σύγχρονης Ελληνικής Τέχνης, η Ένωση Μεσσηνίων Συγγραφέων και το Ελληνικό Κέντρο θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.).

Δημοτικό Εικαστικό Σχολείο

Λειτουργεί από το 1985 και στεγάζεται σε παραδοσιακό κτήριο, στην παραλιακή ζώνη της πόλης, στην οδό Ναυαρίνου. Στόχο έχει να μυήσει τα παιδιά και τους μεγάλους στις εικαστικές τέχνες λειτουργώντας τμήματα ζωγραφικής, γλυπτικής, χαρακτικής, κεραμικής και να δημιουργήσει συνθήκες πρόσφορες για την ανάπτυξη της καλλιτεχνικής έκφρασης. Επίσης, διοργανώνει διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις (παραστάσεις δρόμου, λαϊκά δρώμενα, κατασκευές σε δημόσιους χώρους) και εκθέσεις, που φέρνουν το κοινό της πόλης σε επαφή με την εικαστική δημιουργία. Σήμερα, λειτουργεί κάτω από την αιγίδα της Κοινοφελούς Επιχείρησης Δήμου Καλαμάτας «ΦΑΡΙΣ».

Δημοτικό Ωδείο

Λειτουργεί από το 1985 και στεγάζεται σε παραδοσιακό κτήριο του 19ου αιώνα, νότια του Κάστρου. Είναι ειδικά διαμορφωμένο και πλήρως εξοπλισμένο για τις ανάγκες ενός σύγχρονου ωδείου. Διαθέτει 18 αίθουσες για πιάνο, βιολί, πνευστά, κρουστά, κιθάρα, τραγούδι λυρικής και δραματικής τέχνης, αίθουσα συναυλιών και εξυπηρετεί πάνω από 500 μαθητές κάθε χρόνο. Το Δημοτικό Ωδείο δραστηριοποιείται στο χώρο της επιμόρφωσης με σεμινάρια, διαλέξεις, συναυλίες και εργαστήρια, που απευθύνονται τόσο στο ευρύτερο κοινό, όσο και στους μαθητές του, ενώ παράλληλα δίνει έμφαση σε διάφορα είδη μουσικής. Στην αίθουσα συναυλιών του λειτουργεί το «Καλλιτεχνικό Καφενείο».

Κεντρική & Νέα Σκηνή Θεάτρου

Από την ίδρυση του (1984) το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Καλαμάτας, διατηρούσε τις δυο σκηνές παρουσιάζοντας θεατρικά έργα από την ελληνική και παγκόσμια δραματουργία, καθώς και παραστάσεις για παιδιά. Η ίδρυση του ΔΗΠΕΘΕΚ συντέλεσε καθοριστικά στην ανάπτυξη και την αναβάθμιση τόσο του θεατρικού, όσο και του πολιτιστικού επιπέδου της πόλης και της ευρύτερης περιοχής. Η Κεντρική Σκηνή στεγάζεται στο διαμορφωμένο παλιό εργοστάσιο της Ηλεκτρικής Εταιρείας, ενώ η Νέα Σκηνή στο αμφιθέατρο του κτιρίου της Δημοτικής Φιλαρμονικής. Σήμερα, οι δυο σκηνές λειτουργούν κάτω από την αιγίδα της Κοινωφελούς Επιχείρησης Δήμου Καλαμάτας «ΦΑΡΙΣ».

Μέγαρο Χορού Καλαμάτας

Η κατασκευή του χρηματοδοτήθηκε από το Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και από το Ε.Σ.Π.Α., προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες του Διεθνούς Κέντρου Χορού για παραστάσεις και εκδηλώσεις που διοργανώνονται κατά την διάρκεια του Διεθνούς Φεστιβάλ Χορού, αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Επίσης, έχει την δυνατότητα να φιλοξενήσει θεατρικές παραστάσεις πρόζας και λυρικού θεάτρου, μεγάλου μεγέθους παραγωγές από την Ελλάδα και το εξωτερικό και να λειτουργήσει ως Συνεδριακό Κέντρο. Στους χώρους του μπορούν να παρουσιαστούν και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις της πόλης (μουσικά σύνολα, κινηματογράφος, διαλέξεις, ομιλίες, εκθέσεις κ.λ.π.). Λειτουργήσε για πρώτη φορά τον Ιούλιο του 2013, στην πρεμιέρα του 19ου Διεθνούς Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας.

Μουσεία- Αρχαιολογικοί χώροι

Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσηνίας

Βρίσκεται στην καρδιά του Ιστορικού κέντρου της Καλαμάτας εκεί όπου παλιά βρισκόταν η Δημοτική Αγορά της πόλης που κατακλυζόταν καθημερινά από το πολύβουο πλήθος των εμπόρων και των πελατών της. Μετά τον καταστροφικό σεισμό του 1986 το οικοδόμημα της Αγοράς κατεδαφίστηκε λόγω των σοβαρών ζημιών που είχε υποστεί. Το νέο οικοδόμημα που κατέλαβε τη θέση της παλαιάς Αγοράς, παραχωρήθηκε από το Δήμο Καλαμάτας στο Υπουργείο Πολιτισμού, προκειμένου να λειτουργήσει ως Αρχαιολογικό Μουσείο. Στόχος της έκθεσης είναι η όσο το δυνατόν πληρέστερη παρουσίαση των αρχαιοτήτων της Μεσσηνίας διαχρονικά, δηλαδή από τους Προϊστορικούς χρόνους έως και τη Βυζαντινή εποχή, προκειμένου ο επισκέπτης κατά την περιήγησή του στις επιμέρους εκθεσιακές ενότητες, να αποκτά σφαιρική αντίληψη της πολιτισμικής εξέλιξης κάθε περιοχής δια μέσου των αιώνων.

Στρατιωτικό Μουσείο Καλαμάτας

Το μουσείο λειτουργεί από τον Ιούνιο του 2006 σε κτήριο που παραχωρήθηκε για το σκοπό αυτό από την Ιερά Μητρόπολη Μεσσηνίας. Στόχος του είναι η παρουσίαση της νεότερης Ελληνικής ιστορίας από την Επανάσταση του 1821 ως τις μέρες μας, μέσα από κείμενα, φωτογραφικό και οπτικοαουστικό υλικό. Η ξενάγηση στο μουσείο αρχίζει με εκθέματα στολών, πολεμικού και φωτογραφικού υλικού από τον Αγώνα του 1821. Ακολουθεί ο Μακεδονικός Αγώνας, με ανάλογα εκθέματα και με ιδιαίτερη αναφορά στους Μεσσήνιους Μακεδονομάχους. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται εκθέματα για τους Βαλκανικούς Πολέμους (ανάμεσά τους και λάφυρα των εχθρών).

Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Καλαμάτας

Ιδρύθηκε από τον τοπικό Σύλλογο προς Διάδοση των Γραμμάτων, με σκοπό τη συγκέντρωση αρχαιακού υλικού και αντικειμένων που αφορούν την Επανάσταση του 1821, καθώς και τη διάσωση και προβολή αντικειμένων του νεότερου πολιτισμού της ευρύτερης περιοχής. Το μουσείο λειτούργησε για πρώτη φορά το 1973 στο αρχοντικό Κυριακού (παραδοσιακό κτήριο των αρχών του 19ου αι.). Επαναλειτούργησε το 2002, όταν αποκαταστάθηκαν οι βλάβες που είχε υποστεί το κτήριο από το σεισμό του 1985.

Μπενάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Καλαμάτας

Το μουσείο βρίσκεται στη συμβολή των οδών Μπενάκη και Παπάζογλου. Στεγάζεται σε μια οικία, η οποία χρονολογικά τοποθετείται στα μέσα του 19ου αιώνα και δωρήθηκε στην Αρχαιολογική Υπηρεσία από τον Αντώνιο Μπενάκη, ιδρυτή του ομώνυμου αθηναϊκού μουσείου. Λειτούργησε για πρώτη φορά το 1971, όμως υπέστη μεγάλες ζημιές από το σεισμό του 1986. Η συντήρηση του κτηρίου και η μελέτη επανέκθεσης των ευρημάτων διήρκεσαν έως το 1995, οπότε εγκαινιάστηκε η έκθεση του ισογείου. Τρία χρόνια αργότερα, ολοκληρώθηκε ο δεύτερος όροφος. Ήδη, βέβαια, βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες μεταφοράς του μουσείου στο κτήριο της Παλιάς Αγοράς (στην πλατεία των Αγίων Αποστόλων), το οποίο θα στεγάσει το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο της Μεσσηνίας.

Αρχαιολογικός χώρος Ελαιοχωρίου

Το Ελαιοχώρι στο σύνολό του με την γύρω περιοχή περιλαμβάνει ερείπια μνημειώδους πολυγωνικού τοίχου (αρχαία οχύρωση) το οποίο κτίστηκε μμετά την ίδρυση της ανεξάρτητης Μεσσηνίας. Η περιοχή ταυτίζεται με την αρχαία πόλη «Καλάμαι». Η προστασία του συγκεκριμένου αρχαιολογικού χώρου απαιτεί μια σύνθετη αντιμετώπιση καθ' όσον περιλαμβάνει τον κατοικούμενο οικίσκο. (ΦΕΚ 592/Β/16.6.1998).

Αθλητισμός – Αναψυχή

1. Για τον Δήμο Καλαμάτας οι κυριότεροι αθλητικοί χώροι είναι οι παρακάτω : δημοτικό κολυμβητήριο, Στο Δημοτικό Κολυμβητήριο προπονούνται και αγωνίζονται οι ομάδες του Ναυτικού Ομίλου Καλαμάτας (ΝΟΚ) και της ΠΑΕ «Ο ΑΡΓΗΣ», ενώ γίνονται στα πλαίσια του προγράμματος ``άθληση για όλους`` προγράμματα κολύμβησης για ενήλικες.
 2. Δημοτικό στάδιο παραλίας, Στο Δημοτικό Στάδιο αγωνίζονται η ομάδα ποδοσφαίρου ΚΑΛΑΜΑΤΑ και η ομάδα στίβου του ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΟΥ Γ.Σ, ενώ στο Κλειστό Γυμναστήριο αγωνίζονται οι ομάδες βόλεϊ ΚΑΛΑΜΑΤΑ '80 (Α2 Εθνική Κατηγορία), ΑΚΡΙΤΑΣ (Α2 Εθνική Κατηγορία) & ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΟΣ Β'Εθνική.
 3. Ποδοσφαιρικό γήπεδο ΜΠΑΧΡΑΜΗ. Αγωνίζονται τοπικές ομάδες, ενώ διεξάγεται και το ποδοσφαιρικό πρωτάθλημα εργαζομένων.
 4. Ποδοσφαιρικό γήπεδο ΛΟΥΚΑΡΕΑ. Αγωνίζονται τοπικές ομάδες.
 5. Αίθουσα αθλητικών & πολιτιστικών εκδηλώσεων «ΤΕΝΤΑ» , Διαθέτει 1600 θέσεις θεατών και 3 γήπεδα, όπου προπονούνται και αγωνίζονται οι ομάδες μπάσκετ, βόλεϊ και ρυθμικής γυμναστικής.
 6. Γήπεδα Τένις ανατολικού κέντρου ,Διαθέτει 3 γήπεδα και χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο Αντισφαίρισης Καλαμάτας.
 7. Γήπεδα τένις δυτικής παραλίας, διαθέτει 4 γήπεδα, κερκίδες 400 θέσεων περίπου και αγωνίζεται η ομάδα του ΟΑ Καλαμάτας.
- υπαίθρια γήπεδα
 - αθλοπαιδιών και τένις (ΑΜΕΑ) του Νέδοντα
 - γήπεδο μπάσκετ (Βύρωνος και Ομήρου)
 - υπαίθρια γήπεδα αθλοπαιδιών Δημοτικού Πάρκου Σιδηροδρόμων

Αθλητικοί Χώροι Πλήθος	έκταση (τ.μ.)
Γήπεδα Ποδοσφαίρου-Μπάσκετ-Βόλεϊ-Τένις	11 / 60.345,00
Κλειστά γυμναστήρια	2 / 4.650,00
Κολυμβητήρια	1 / 3.962,00
Δημοτικό Στάδιο	1 / 38.769,00
Αθλητικά κέντρα 1	/ 6.800,00
Λοιποί αθλητικοί χώροι	13 / 5.100,00

Πίνακας 18 με τις Αθλητικές υποδομές της Καλαμάτας (πηγή: Επιχειρησιακού Προγράμματος 2015 - 2019 Δήμου Καλαμάτας)

A.5.2.τεχνικής υποδομής

Το Τμήμα Τεχνικής υποδομής έχει την ευθύνη της μελέτης και εκτέλεσης έργων με αυτεπιστασία ή της επίβλεψης μελέτης κι εκτέλεσης έργων που ανατίθενται σε τρίτους και που περιλαμβάνουν την κατασκευή, επισκευή, συντήρηση, διακόσμηση και εξοπλισμό των δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων που αναλαμβάνει να κατασκευάσει, επισκευάσει ή συντηρήσει ο Δήμος.

Η τεχνική υποδομή περιλαμβάνει τις εξής κατηγορίες:

1.Δημοτικές Δομές

- I. Μεταφορική υποδομή
 - `Οδικό Δίκτυο
- II. Δίκτυο Ύδρευσης
- III. Δίκτυο Αποχέτευσης
- IV. Τηλεπικοινωνίες και Τηλεματική

2.Κρατικές δομές

I. Υπερτοπικά Δίκτυα

1.Δημοτικές Δομές

I. Μεταφορική υποδομή

Οδικό Δίκτυο Πόλης

Μετακίνηση εντός της πόλης της Καλαμάτας

Η οργάνωση του βασικού οδικού δικτύου της Καλαμάτας είναι ακτινική με τις πρωτεύουσες αρτηρίες να συγκλίνουν προς το κέντρο της πόλης. Οι εγκάρσιες συνδέσεις είναι περιορισμένες. Η μορφή αυτή του οδικού δικτύου οφείλεται κυρίως στις δεσμεύσεις που πηγάζουν από την τοπογραφία της πόλης. Η ιστορική εξέλιξη της πόλης με κατεύθυνση από το Κάστρο προς την υπόλοιπη Πόλη , δηλαδή έχει αφετηρία από το κέντρο της πόλης και καταλήγει προς τον παραλιακό άξονα της Καλαμάτας. Η παρουσία του αυτοκινήτου μέσα στο κέντρο της πόλης είναι πολύ έντονη. Παραθέτουμε στη συνέχεια ορισμένα στοιχεία από την εκπονούμενη κυκλοφοριακή μελέτη της πόλης που είναι ενδεικτικά της σημερινής κατάστασης και των διαφαινόμενων προοπτικών.

Ποδηλατοδρόμοι – Πεζόδρομοι

Στην πόλη της Καλαμάτας έχει κατασκευαστεί ο κεντρικός ποδηλατόδρομος μήκους 3,6 χιλιομέτρων, ο οποίος διατρέχει τον άξονα κεντρικών λειτουργιών της πόλης και την παραλιακή οδό Ναυαρίνου (αγορά, Δημαρχείο, κεντρική πλατεία, Διοικητήριο, πάρκο ΟΣΕ, λιμάνι, οδός Ναυαρίνου έως την Ανάσταση.) Ο Βασικός κορμός του «δικτύου πεζόδρομων» διατρέχει τον άξονα κεντρικών λειτουργιών της πόλης σε κατεύθυνση Βορρά- Νότου και συνδέει το Ιστορικό Κέντρο (το οποίο διαθέτει δίκτυο πεζόδρομων) και την παραλιακή οδό Ναυαρίνου, μέσω του πάρκου του ΟΣΕ. Σε αυτόν συμβάλλουν μικρότεροι πεζόδρομοι και όπου δεν υπάρχουν, η εξυπηρέτηση των πεζών γίνεται από τα πεζοδρόμια.

Οι αστικές συγκοινωνίες της Καλαμάτας παρέχονται από Το ΚΤΕΛ Αστικών Γραμμών Καλαμάτας διαθέτει έναν σημαντικό στόλο σύγχρονων λεωφορείων και εκτελεί πυκνά δρομολόγια σε 4 γραμμές, εξυπηρετώντας τις μεταφορές των κατοίκων και των επισκεπτών σχεδόν σε όλη την έκταση της πόλης. Στο προσεχές χρονικό διάστημα ο Δήμος θα υλοποιήσει το έργο «Ευφυές τηλεματικό σύστημα» με το οποίο θα παρέχεται η δυνατότητα ενημέρωσης οδηγών και πολιτών για τις μετακινήσεις στην πόλη με τα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Οι γραμμές των δρομολογίων των αστικών λεωφορείων είναι:

Αριθμός γραμμής	αρχή	τερματισμός	Διαστήμα λειτουργίας	συχνότητα
1	Αφετηρία(στα ΚΤΕΛ)	Παραλία(ξενοδοχείο φιλοξένια)	6:30-22:45	Ανα 15'
2	άσυλο	Τει- νοσοκομείο	6:30-21:30	Ανα 30'
3	ΟΣΕ	Λείκα	7:15-1:15	Ανα 3 ωρες(Κυριακή δεν λειτουργεί)
4	Πανεπιστήμιο	Συνοικία κορδία	7:15-9:15	Δυο δρομολόγια, Κυριακή δεν λειτουργεί)

Πίνακας 19 : Δρομολόγια Αστικού ΚΤΕΛ Πηγη:Κτελ καλαμάτας

Κυκλοφοριακά προβλήματα της πόλης

Κυριότερα προβλήματα που παρουσιάζονται σήμερα στην πόλη στους τομείς κυκλοφορία - οδικό δίκτυο - στάθμευση, είναι τα εξής:

- Πολλοί δρόμοι είναι ιδιαίτερα στενοί, σε σχέση μάλιστα και με την κυκλοφορία που δέχονται.
- Το πλάτος των πεζοδρομίων είναι μικρό.

- Στη κεντρική περιοχή το πρόβλημα της στάθμευσης είναι ιδιαίτερα έντονο. Τις ώρες αιχμής η ζήτηση υπερβαίνει την προσφορά και τα αποτελέσματα είναι τα γνωστά: διπλοπαρκαρίσματα και στάθμευση επί του πεζοδρομίου.
- Η Καλαμάτα διαθέτει δημοτικά και ιδιωτικά παρκινγκ τα οποία πολλές φορές δεν είναι αρκετά για τα αυτοκίνητα που υπάρχουν στο κέντρο της Πόλης.
- Στην παραλιακή οδό και συγκεκριμένα στην Ναυαρίνου και τη Καλοκαιρινή εποχή η στάθμευση για τους πολίτες είναι κάτι που τους προβληματίζει σε όλη την διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών.
- Όσον αφορά τις αστικές συγκοινωνίες, το σημερινό σύστημα παρουσιάζει προς το παρόν πολλά προβλήματα και ελλείψεις με αποτέλεσμα να μην προσφέρει μια ελκυστική εναλλακτική λύση έναντι του ΙΧ ούτε και για μετακινήσεις μέσα στην πόλη

II. Δίκτυο Ύδρευσης

Τα έργα ύδρευσης είναι στην περιοχή ευθύνης της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Καλαμάτας (Δ.Ε.Υ.Α.Κ.). είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, κοινωφελούς χαρακτήρα και ιδρύθηκε το έτος 1982 με το Π.Δ. 351 (ΦΕΚ 63 Α /26.05.82). Η λειτουργία και η οργάνωσή της διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 1069/80 “περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως” σύμφωνα με τον οποίο οι επιχειρήσεις αυτές “είναι αρμόδια δια την μελέτην, κατασκευήν, συντήρησιν, εκμετάλευσιν, διοίκησιν και λειτουργίαν των δικτύων υδρεύσεως και αποχετεύσεως ακαθάρτων και ομβρίων υδάτων , ως και μονάδων επεξεργασίας λυμάτων και αποβλήτων της περιοχής αρμοδιότητός των”. Αρχικά η περιοχή αρμοδιότητας της ΔΕΥΑΚ ήταν η πόλη της Καλαμάτας ενώ με απόφαση της Περιφέρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ 989 Α / 09.08.00) η περιοχή επανακαθορίζεται για να περιλάβει και τα Τοπικά Διαμερίσματα του διευρυμένου με το σχέδιο ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ Δήμου Καλαμάτας. Από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα η ΔΕΥΑΚ έχει δημιουργήσει και λειτουργεί σημαντικά έργα υποδομών τα οποία επηρεάζουν θετικά την ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής αρμοδιότητάς της. Οι πελάτες της ύδρευσης ανέρχονται σε 80.000 (40.000 υδρόμετρα) ενώ το μήκος των αγωγών ύδρευσης φθάνει τα 320.000 μ.μ. Το νερό του δικτύου της ΔΕΥΑΚ προέρχεται κυρίως από τις πηγές του ποταμού Άρι που βρίσκονται στο Τ.Δ. Πηδήματος του Δήμου Αρφαρών , 17 χιλιόμετρα βορειοδυτικά της Καλαμάτας. Την εκμετάλλευση του νερού αυτού έχει ο Σύνδεσμος Ύδρευσης Δήμων Καλαμάτας, Μεσσήνης, Αβίας, Θουρίας, Άριος και Αρφαρών ο οποίος προμηθεύει και τη ΔΕΥΑΚ.

Η ΔΕΥΑΚ είναι σε γενικές γραμμές αρκετά αποτελεσματική και ποιοτική στο Δήμο Καλαμάτας αλλά και προφανώς υπάρχουν ορισμένα προβλήματα όπως

- ανάγκη επέκτασης προς νέες περιοχές,

- ανάγκη εκσυγχρονισμού του μηχανισμού παρακολούθησης και συντήρησης του δικτύου.
- Σε καταστάσεις πλημμυρών ή έντονης βροχής η ποιότητα του νερού δεν είναι καλή και αυτό μπορεί να κρατήσει έως και δύο ημέρες.

III. Δίκτυα Αποχέτευσης (ακαθάρτων και όμβριων)

Η πόλη της Καλαμάτας διαθέτει σήμερα αξιόλογο δίκτυο ακαθάρτων το οποίο καλύπτει σχεδόν το σύνολο της πόλης. Το μήκος του δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων ανέρχεται σε 280.000 μέτρα ενώ η μονάδα επεξεργασίας λυμάτων (Βιολογικός Καλαμάτας) μπορεί να εξυπηρετήσει 90.000 κατοίκους.

Το δίκτυο αποτελείται από Κεντρικό συλλεκτήρα για την αποχέτευση της πάνω πόλης, μήκους 1,50 km, Παραλιακό συλλεκτήρα, μήκους 2,5 km, και τον Συλλεκτήρα που εκτείνεται έως τα όρια του Δήμου Θουρίας, μήκους 4,50 km, Κεντρικό Αποχετευτικό Αγωγό, μήκους 4,50 km, μέσω του οποίου τα λύματα μεταφέρονται στην εγκατάσταση επεξεργασίας της πόλης, και εσωτερικό δίκτυο. Οι δευτερεύοντες αγωγοί, μήκους 11,50 km, αφορούν την πόλη της Καλαμάτας και τις Τοπικές Κοινότητες Λεϊκών, Ασπροχώματος, Αντικαλάμου και Σπερχογείας. Ολοκληρώθηκε πρόσφατα η κατασκευή κεντρικού συλλεκτήρα μήκους 20,30 km με εννέα (9) αντλιοστάσια για την αποχέτευση όλης της παραλιακής ζώνης από τη Βέργα έως τις Κιτριές. Επίσης, το δίκτυο διαθέτει και ικανό αριθμό ανυψωτικών εγκαταστάσεων. Ο αγωγός διάθεσης των επεξεργασμένων λυμάτων αποτελείται από δίδυμο αγωγό με χερσαίο τμήμα μήκους 1,50 km και υποθαλάσσιο τμήμα μήκους 550 m. Στο δίκτυο έχει συνδεθεί το μεγαλύτερο μέρος της πόλης της Καλαμάτας και σημαντικό τμήμα των πεδινών Τοπικών Κοινοτήτων Ασπροχώματος, Σπερχογείας, Αντικαλάμου και Λεϊκών, ενώ μετά την πρόσφατη ολοκλήρωση πρόσφατα του παραλιακού δικτύου ανατολικά της Καλαμάτας, έχουν αρχίσει και οι συνδέσεις στην Τοπική Κοινότητα Μ. Μαντίνειας. Στο δίκτυο επίσης έχουν συνδεθεί και εξυπηρετούνται η πόλη της Μεσσήνης, η ΒΙΠΕ Σπερχογείας και τα Βιομηχανικά Σφαγεία Καλαμάτας. Στην εγκατάσταση επεξεργασίας οδηγείται με βυτιοφόρα και ποσότητα βοθρολυμάτων από τις περιοχές του Δήμου που δεν διαθέτουν δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων. Η εγκατάσταση επεξεργασίας αστικών λυμάτων (Βιολογικός Καλαμάτας) βρίσκεται στην Τοπική Κοινότητα Ασπροχώματος. Ξεκίνησε την λειτουργία της τον Ιούνιο του 1986. Η εγκατάσταση επεξεργασίας περιλαμβάνει όλα τα στάδια. Συγκεκριμένα, στη γραμμή επεξεργασίας λυμάτων γίνεται προ επεξεργασία, δευτεροβάθμια επεξεργασία, απολύμανση και χλωρίωση. Στη γραμμή επεξεργασίας ιλύος γίνεται πάχυνση και αφυδάτωση. Η επιτυγχανόμενη απόδοση καθαρισμού των λυμάτων είναι πολύ μεγάλη. Η διάθεση της επεξεργασμένης εκροής γίνεται στον Μεσσηνιακό Κόλπο.

Διαχείριση Απορριμμάτων

Τα απορρίμματα αποτελούν σήμερα, ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα της σύγχρονης ελληνικής αλλά και παγκόσμιας κοινωνίας. Η διαχείριση απορριμμάτων είναι από τις βασικότερες αρμοδιότητες των δημοτικών αρχών. Από το «ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ» τα απορρίμματα από την Καλαμάτα μεταφέρονται στην Μαραθόλακκα του Δήμου Καλαμάτας, αρχικά πραγματοποιείται η δεματοποίηση των ΑΣΑ και απόθεση των δεμάτων στην συνέχεια γίνεται η επεξεργασία των ΑΣΑ. Ο Μαραθόλακας βρίσκεται στο Ανατολικό άκρο μιας απομονωμένης κοιλάδας στη Δυτική μεριά του Ταυγέτου και έχει έκταση 31 στρεμμάτων και έχει παραχωρηθεί στο Δήμο καλαμάτας με την υπ' αριθ. 2451/03.11.08 απόφαση του γενικού γραμματέα της περιφέρειας για την εγκατάσταση δεματοποίηση. Ο Δήμος Καλαμάτας προσπαθεί συνεχώς να αποφέρει σημαντικές πρωτοβουλίες και λύσεις για τα απορρίμματα και με τις δραστηριότητες που πραγματοποιεί επιδιώκεται:

- η εξοικονόμηση πόρων
- η εξοικονόμηση ενέργειας
- η αναβάθμιση της εικόνας της πόλης
- η βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών στον πολίτη
- η προστασία της δημόσιας υγείας

Συγκεκριμένα ο Δήμος Καλαμάτας προσπαθεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα μέσα από τη διαδικασία της Εναλλακτικής Διαχείρισης των Απορριμμάτων. Έτσι είναι ήδη ενεργά εννέα διαφορετικά ρεύματα ανακύκλωσης:

- ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ
- ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ ΦΟΡΗΤΕΣ
- ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
- ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ- ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ
- ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ ΕΛΑΙΑ & ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ ΕΛΑΙΩΝ
- ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ
- ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΕΚΤΥΠΩΤΩΝ
- ΤΗΓΑΝΕΛΑΙΑ

Υπάρχουν ορισμένα προγράμματα επεξεργασίας του συνόλου των αστικών απορριμμάτων τα οποία προσπαθούν να προωθήσουν την κομποστοποίηση

Οργανικών αλλά και προγράμματα Οικιακής Κομποστοποίησης σε συνεργασία με δημότες εθελοντές.

Ο ΣΚΟΠΟΣ:

Η ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου σχετικά με το θέμα του δικτύου, στο πλαίσιο του νέου αναβαθμισμένου ρόλου των Κ.Π.Ε. ως Κέντρα Δια Βίου Μάθησης για το Περιβάλλον και την Αειφορία.

Οι ΣΤΟΧΟΙ:

1. Στήριξη των σχετικών προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης των σχολείων με παραγωγή κατάλληλου έντυπου και ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού.
3. Η προώθηση της συμμετοχής σε κοινές περιβαλλοντικές δράσεις
2. Η ανάπτυξη οριζόντιας επικοινωνίας και σύνδεσης μεταξύ των μελών του δικτύου.
4. Η ανάπτυξη συνεργασιών με τις τοπικές κοινωνίες π.χ. Τοπική Αυτοδιοίκηση, Υπηρεσίες, Επαγγελματικές Οργανώσεις, Σύλλογοι και Φορείς, αλλά και Οικολογικές Οργανώσεις, τοπικές, εθνικές και διεθνείς, Ενώσεις Πολιτών.
5. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στο δίκτυο και η συμμετοχή τους σε πιλοτικές και καινοτόμες δραστηριότητες.

IV. Τηλεπικοινωνίες και Τηλεματική

Η Καλαμάτα τα τελευταία χρόνια έχει κάνει σημαντικά βήματα προς την ψηφιακή εποχή, με τη λειτουργία του ασύρματου δικτύου σε όλες τις περιοχές με οικονομική δραστηριότητα και μεγάλη επισκεψιμότητα, καθώς και στις Τοπικές Κοινότητες του Δήμου. Το δίκτυο εμφανίζεται στις φορητές συσκευές ως «DimosKalamatas-WiFi» και καλύπτει πολλές περιοχές της Καλαμάτας και κυρίως στο Κέντρο της Καλαμάτας, αλλά συνεχώς γίνεται όλο και πιο ευρύτερο. Η πρόσβαση στο δίκτυο γίνεται μέσα από ειδική σελίδα υποδοχής, είναι ελεύθερη για όλους, ενώ για λόγους ασφαλείας έχουν τεθεί περιορισμοί στην πρόσβαση σελίδων, με πορνογραφικό περιεχόμενο, διαμοίρασης αρχείων, τυχερών παιχνιδιών και γενικότερα περιεχομένου που έχει χαρακτηριστεί ως επιβλαβές με την ευρεία έννοια. Για τη λειτουργία του έχει αξιοποιηθεί το δίκτυο οπτικών ινών, τόσο του Έξυπνου Οικισμού όσο και του Μητροπολιτικού Δικτύου (άλλη μια πιλοτική λειτουργία του δικτύου MAN), και τεχνολογίες ανοικτού λογισμικού, έχοντας έτσι εγκατασταθεί σε όλο το δήμο 62 κεραίες-σημεία πρόσβασης (Access Point). Με την τοπολογία αυτή επιτυγχάνονται μεγαλύτερες ταχύτητες, ασφάλεια και κεντρικός έλεγχος από το Τμήμα Νέων Τεχνολογιών και Πληροφορικής του Δήμου που έχει και την τελική ευθύνη για τη λειτουργία του. Το ασύρματο δίκτυο εκτός από την πρόσβαση στο διαδίκτυο, δίνει τη δυνατότητα στους επισκέπτες να γνωρίσουν την Καλαμάτα και την ιστορία της, να

μετακινηθούν μέσα στην πόλη, να ενημερωθούν για τις εκδηλώσεις και τις δραστηριότητες των φορέων, ενώ ειδικότερα οι κάτοικοι θα μπορούν να εξυπηρετούνται διοικητικά, να υποβάλλουν αιτήματα καθημερινότητας, αλλά και να ενημερώνονται για τη δραστηριότητα των συλλογικών οργάνων του Δήμου. Ταυτόχρονα τα τελευταία χρόνια το δίκτυο τηλεπικοινωνιών έχει αναπτυχθεί πολύ γρήγορα και αποτελεσματικά θα μπορούσαμε να πούμε γιατί πλέον σε πολλές περιοχές έχουν εγκατασταθεί το Δίκτυο Οπτικών Ινών το οποίο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Μέτρου 4.2: «Ανάπτυξη Υποδομών Δικτύων Τοπικής Πρόσβασης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας του Γ'ΚΠΣ. Διέρχεται από τις οδούς Αριστομένους, Λυκούργου, Ευαγγελιστριάς, Ναυαρίνου, Ηρώων, Σφακιανάκη, Καλλιπατείας, την περιοχή του Ιστορικού Κέντρου και καταλήγει μέσω του ΤΕΙ Καλαμάτας στο Νοσοκομείο. Το συνολικό του μήκος είναι 17 Km. Συγκεκριμένα κατασκευάστηκαν 1 κύριος κόμβος, 3 κόμβοι διανομής και 8 κόμβοι πρόσβασης, για τη σύνδεση 71 σημείων δημοσίου ενδιαφέροντος, όπως Υπηρεσίες - κτίρια του Δήμου, το Διοικητήριο, το Πανεπιστήμιο, το Νοσοκομείο, το ΤΕΙ, τα σχολεία της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης, η Δ.Ο.Υ, το ΙΚΑ, το Τελωνείο, η Πυροσβεστική κ.λ.π.

Σκοπός του δικτύου είναι

- Να υποστηριχθεί η τουριστική κίνηση
- Η ανάδειξη του ιστορικού και πολιτιστικού πλούτου
- Να βελτιωθεί η λειτουργικότητα της πόλης, μέσα από τη δημιουργία ενός ψηφιακού περιβάλλοντος στο οποίο οι πολίτες θα μπορούν να ενημερώνονται, να ψυχαγωγούνται και να δραστηριοποιούνται επαγγελματικά.

Παρόλα αυτά υπάρχουν ορισμένα προβλήματα στο δίκτυο της Καλαμάτας μερικά από αυτά είναι:

- Τους χειμερινούς μήνες όταν προφανώς είναι και αυξημένη η κίνηση στο κέντρο της Καλαμάτας το δίκτυο είναι πολύ επιβαρυνμένο άρα οι ταχύτητες του είναι και πολύ χαμηλές
- Δεν διαθέτει μεγάλη εμβέλεια
- Πολλές φορές είναι εκτός λειτουργίας

2 «Δομές του κράτους»

Οι Δομές αυτές είναι κρατικές αλλά είναι πολύ σημαντικές για την Καλαμάτα και κυρίως για την τουριστική αλλά και οικονομική ανάπτυξη γι' αυτό και συμπεριλήφθηκαν στην ερευνά μας και αφορά το ΚΤΕΛ το λιμάνι και το Κρατικό Αερολιμένα Καλαμάτας.

I. Υπερτοπικά Δίκτυα

Σημαντικός παράγοντας για την ανάπτυξη νοτιοδυτικής Πελοποννήσου είναι οι προσπέλασή στις πόλεις τις Πελοποννήσου. Για να γίνει αυτό πρέπει να υπάρχουν τα κατάλληλα , τα πραγματοποιούμενα και προγραμματιζόμενα μεγάλα έργα κυκλοφοριακής υποδομής που θα δημιουργήσουν νέα, χωρίς ιστορικό προηγούμενο, δεδομένα προσπελασιμότητας προς και από την Πελοποννήσου και θα την φέρουν πλησιέστερα στις άλλες περιφέρειες της Ελλάδας. Είναι προφανές ότι το ζήτημα των υπερτοπικών δικτύων είναι κρίσιμο και για την ειδικότερη ανάπτυξη της Καλαμάτας , δεδομένου του ρόλου της πόλης στην Περιφέρεια. Εξετάζονται στην συνέχεια κυκλοφοριακές υποδομές της περιφέρειας (οδικοί άξονες, αεροδρόμια, λιμάνια).

Οδικό Δίκτυο

Η Καλαμάτα είναι ένας μικρός κόμβος για την Πελοπόννησο γιατί συνορεύει με εθνικούς οδούς όπως βλέπουμε στον παρακάτω πίνακα:

Βασικό Εθνικό οδικό δίκτυο
Αυτοκινητόδρομος << Κόρινθος- Τρίπολη- Μεγαλόπολη-Καλαμάτα>>
Δευτερον Εθνικό οδικό Δίκτυο
Η ΕΟ 7 << Κόρινθος-Νεμέα-Αργος-Τρίπολη-Μεγαλόπολη-Καλαμάτα>>
Η ΟΕ 9 στο τμήμα της <<Καλό νερό-Πύλος-Μεθώνη>>
Η ΕΟ 82 «Σπάρτη - Καλαμάτα - Μεσσήνη - Βελίκια - Χατζή – Πύλος»
Η ΕΟ 9 «Πύργος - Καλό Νερό - Τσακώνα (Ενωτική των ΕΟ9 και ΕΟ7) συνάντηση με νέο άξονα Μεγαλόπολη – Καλαμάτα»

Πίνακας 20 : Εθνικό οδικό δίκτυο Νομού Μεσσηνίας

Μερικές πληροφορίες για το οδικό δίκτυο :
το Συνολικό μήκος: 205 χλμ. (εκ των οποίων 82 χλμ. αφορούν τα προϋπάρχοντα τμήματα που αναβαθμίστηκαν κατά προτεραιότητα στην αρχή της παραχώρησης) – 205 χλμ. σε λειτουργία (Κόρινθος – Σπάρτη και Κόρινθος-Καλαμάτα, συμπεριλαμβανομένου του Περιφερειακού της Καλαμάτας)Αποφ-ΔΜΕΟ/Ε/ο/779/95 (ΦΕΚ-800/Β/14-4-95)

A/A	Όνομασία οδού	Συνολικό μήκος (χλμ)
1	1 ^η Ε.Ο καλαμάτα-κάμπος-καρδαμύλη-Αγ. Νίκωνα-Ορια Ν.Λακωνίας(πρωτεύουσας Ε.Ο)	67,7
2	3 Η Ε.Ο. Θουρία – Άρις – Τρίοδος – Διόδια – Αριστομένης – Μηλιώτι - Τουλούπα Χάνια - Χώρα (Πρωτεύουσας Ε.Ο.)	40
3	4 Η Ε.Ο. Θουρία – Άμφεια – Πολιανή - Όρια Ν. Αρκαδίας (Δευτερεύουσας Ε.Ο.)	18,5
4	5 Η Ε.Ο. Αγ.Κωνσταντίνος – Αρφαρά – Πήδημα - Διασταύρωση με 7η Εθνική Οδό (Δευτερεύουσας Ε.Ο.)	5,8
5	Οδός Ηρώων Πολυτεχνείου (Νέα Είσοδος Καλαμάτας) χαρακτηρισμένη με την ΔΤΕ/5844/2- 11-1988 Απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ)	3,0

Πίνακας 21: Επαρχιακό οδικό δίκτυο Δήμου Καλαμάτας(Πηγή : Β.Δ. 8-2-1956 ΦΕΚ 47Α' , ΦΕΚ 293 Β 1995)

Ο αυτοκινητόδρομος Κόρινθος- Τρίπολης- Καλαμάτας αποτελεί τον κύριο άξονα της Πελοποννήσου και μειώνει τους χρόνους διαδρομής στο εσωτερικό της περιφέρειας Πελοποννήσου. Οι διαδρομές Αθήνα-Καλαμάτα και Αθήνα Σπάρτη είναι πλέον εφικτές σε λίγο περισσότερο από δύο ώρες, ενώ η αναβάθμιση του δικτύου σε προδιαγραφές αυτοκινητοδρόμου εξασφαλίζει σημαντικά οφέλη στον τομέα της οδικής ασφάλειας αλλά και της προσπελασιμότητας σε όλη την έκταση της Πελοποννήσου. (Β.Δ. 8-2-1956 ΦΕΚ 47Α΄ , ΦΕΚ 293 Β 1999)

Τα οφέλη είναι :

- Μείωση των συνεπειών από τροχαία ατυχήματα κατά τη διάρκεια της Παραχώρησης
- Ταχύτερη οδική σύνδεση των νομών της Πελοποννήσου με την Αθήνα, αλλά και μεταξύ τους
- Σεβασμός στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον σε όλα τα στάδια (μελέτη, κατασκευή και λειτουργία του αυτοκινητοδρόμου)
- Απασχόληση (άμεσες και έμμεσες θετικές συνέπειες κατά τη διάρκεια της κατασκευής και καθ' όλη τη διάρκεια της Παραχώρησης)
- Διαλειτουργικότητα ηλεκτρονικών διοδίων

Εθνική Οδός Καλαμάτας-Σπάρτης

Έχει μήκος 60 χιλιόμετρα. Είναι διαδρομή με αρκετές στροφές και μεγάλη ανάβαση και κατάβαση (υψηλότερο σημείο, ορεινή διάβαση Λαγκαδιάς 1.350 μ.) αλλά και όμορφα τοπία σε μια συνεχή εναλλαγή. Μετά την Τρύπη, ο δρόμος περνά ένα πολύ επιβλητικό φαράγγι, στην συνέχεια διέρχεται από το γεμάτο έλατα δάσος του Ταυγέτου, ακολουθεί άλλο φαράγγι και τέλος, πλησιάζοντας προς την Καλαμάτα, υπάρχει θεά προς τον Μεσσηνιακό κόλπο.

Περιφερειακός δρόμος της Πελοποννήσου

Το έργο είναι πολύ σημαντικό γιατί ενώνει την Πελοπόννησο με την Αθήνα και την υπόλοιπη Ελλάδα, μειώνοντας δραστικά τους χρόνους διαδρομής και αλλάζοντας ουσιαστικά το χάρτη αφού μακρινές μέχρι πρότινος περιοχές γίνονται πλέον γειτονικές μεταξύ τους, άρα επιφέρει και ανάπτυξη του τουρισμού.

Τα οφέλη

- Συνεισφέρει έτσι με την ταχεία, απρόσκοπτη και ποιοτική διακίνηση προσώπων και αγαθών στη μεγάλη ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής της

Πελοποννήσου, ενισχύοντας τις τοπικές κοινωνίες για τις οποίες αποτελεί βασικό παράγοντα προόδου, δημιουργώντας ισχυρές αναπτυξιακές τάσεις σε όλους τους τομείς δραστηριότητας

- Παράλληλα δίνει θέσεις εργασίας σε μια κρίσιμη περίοδο για τη χώρα.
- Βγάζει από την αφάνεια περιοχές της νοτιοδυτικής Πελοποννήσου που είναι εξαιρετικά σημαντικοί τουριστικοί προορισμοί, αλλά χωρίς καλή πρόσβαση.
- Ο αυτοκινητόδρομος ΜΟΡΕΑΣ συμβάλλει καταλυτικά στην αναβάθμιση του επιπέδου οδικής ασφάλειας των μετακινουμένων, με εντυπωσιακή μείωση των τροχαίων ατυχημάτων σε σχέση με τις προϋπάρχουσες διαδρομές, ενώ οι χρήστες του αυτοκινητοδρόμου απολαμβάνουν καθ' όλη τη διάρκεια του εικοσιτετράωρου υψηλής ποιότητας υπηρεσίες.

Ειδικότερα ο Περιφερειακός της Καλαμάτας εξυπηρετεί τις υπεροπτικές μετακινήσεις από και προς τη Μεσσηνιακή και τη Λακωνική Μάνη που μέχρι σήμερα διέρχονταν μέσω του αστικού ιστού της πόλης, καθώς και τις εσωτερικές μετακινήσεις στην πόλη της Καλαμάτας, βελτιώνοντας την οδική ασφάλεια, την ποιότητα του περιβάλλοντος και μειώνοντας δραστικά το χρόνο μετακίνησης. Η ολοκλήρωση του έργου αποτελεί σημείο αναφοράς για την πρόοδο της Πελοποννήσου σε όλους τους τομείς, εισάγοντας τη σε μια νέα εποχή.

ΚΤΕΛ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Στον Δήμο Καλαμάτας υπάρχει ένα σύγχρονο Υπεραστικό ΚΤΕΛ, το οποίο είναι ένα από τα 59 ΚΤΕΛ της Ελλάδος με έδρα του τον Νομό Μεσσηνίας και συγκεκριμένα την πόλη της Καλαμάτας. Εκτός από την εξυπηρέτηση των πολιτών με δρομολόγια εντός του νομού Μεσσηνίας, το ΚΤΕΛ Μεσσηνίας πραγματοποιεί και διανομαρχιακά δρομολόγια συνδέοντας με την Καλαμάτα πόλεις όπως:

- η Αθήνα,
- η Θεσσαλονίκη,
- η Πάτρα,
- τα Ιωάννινα
- η Σπάρτη.

Ο στόλος μας αυτήν την στιγμή ανέρχεται στα 108 λεωφορεία εκ των οποίων 9 είναι ιδιοκτησίας του ΚΤΕΛ, 3 είναι τουριστικά και 2 μίνι Bus.

Λιμάνι Καλαμάτας

Η γεωπολιτική θέση του λιμένα της Καλαμάτας είναι μείζονος σημασίας καθότι αποτελεί το νοτιότερο άκρο της ηπειρωτικής Ελλάδας και της Ε.Ε. και αποτελεί απόληξη των Διευρωπαϊκών χερσαίων οδικών αξόνων. Σήμερα παρουσιάζει περιορισμένη επιβατική και εμπορική κίνηση αφού ο υφιστάμενος λιμένας δεν μπορεί να ανταπεξέλθει στο ρόλο ενός σύγχρονου εμπορικού λιμένα. Σήμερα υφίσταται μόνο μια γραμμή Καλαμάτα – Κύθηρα – Κίσαμος τους καλοκαιρινούς μήνες, η οποία έχει μέση ετήσια κίνηση 7.400 επιβάτες. Ο εναγκαλισμός με την πόλη, η πολύ περιορισμένη διαθέσιμη χερσαία ζώνη, η προβληματική οδική πρόσβαση μέσω του αστικού ιστού, η αδυναμία συνδυασμένων μεταφορών καθιστούν αναγκαία στο μέλλον την ανάπτυξη ενός νέου λιμένα αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση της εμπορικής κίνησης, όταν βέβαια αυτή φθάσει στα κατάλληλα επίπεδα ή όταν διαμορφωθούν οι προβλεπόμενες νέες συνθήκες. Εκτός από το κεντρικό λιμάνι της Καλαμάτας, υπάρχει και η Μαρίνα της Καλαμάτας η οποία είναι ένα σύγχρονο λιμάνι που διαθέτει 250 θέσεις για ελλιμενισμό σκαφών μήκους μέχρι 25 μέτρων και 3 μ. βύθισμα. Όλες οι θέσεις είναι εξοπλισμένες με τις απαραίτητες παροχές ηλεκτρικού ρεύματος και νερού. Ο χερσαίος χώρος περιλαμβάνει 150 θέσεις εναπόθεσης σκαφών τα οποία ανελκύονται και καθελκύονται με σύγχρονο travel lift 60 τόνων. Η μαρίνα, σε συνεργασία με εξωτερικά συνεργεία και τεχνικούς, προσφέρει ολοκληρωμένες υπηρεσίες για την επισκευή και τη συντήρηση των σκαφών. Οι χερσαίες εγκαταστάσεις περιλαμβάνουν ακόμη 860 τ.μ. κτιριακών εγκαταστάσεων στα οποία στεγάζονται καταστήματα, γραφεία, αναψυκτήρια, εστιατόριο, γραφεία ενοικίασης σκαφών και αυτοκινήτων, σταθμός ανεφοδιασμού καυσίμων, WC και ντους. Η μαρίνα λειτουργεί όλο τον χρόνο.

Κρατικός Αερολιμένας Καλαμάτας

Ο Κρατικός Αερολιμένας Καλαμάτας ή με το πλήρες του όνομα Κρατικός Αερολιμένας Καλαμάτας «Καπετάν Βασ. Κωνσταντακόπουλος» (IATA: KIX, ICAO: LGKL, ΥΠΑ: ΚΑΚΛ) βρίσκεται περίπου 9 χλμ δυτικά από την πόλη της Καλαμάτας. Κυρίως λαμβάνει ναυλωμένες πτήσεις (charter) τους θερινούς μήνες. Το αεροδρόμιο φέρει το όνομά του, προς τιμή του καπετάνιου και εφοπλιστή Βασίλη Κωνσταντακόπουλου, καθώς θεωρήθηκε ως ο πρωτεργάτης της αναβάθμισης του αεροδρομίου της πόλης της Καλαμάτας αθροίζοντας νέους αερομεταφορείς (Aegean Airlines, κ.ά.). Μια φορά την εβδομάδα υπάρχει μια προγραμματισμένη πτήση εσωτερικού από τη Θεσσαλονίκη. Το αεροδρόμιο βρίσκεται ανάμεσα στην Καλαμάτα και τη Μεσσήνη επάνω στην Εθνική Οδό Καλαμάτας - Πύλου (82) (Πύλος - Καλαμάτα - Σπάρτη) και δυτικά τον σιδηροδρομικών γραμμών, από τις οποίες εξυπηρετείται με παρακείμενο σιδηροδρομικό σταθμό και δίπλα στον ποταμό Πάμισο. Ο διάδρομος είναι περίπου 3 χλμ. και ο τερματικός σταθμός βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα του διαδρόμου. Τα δρομολόγια ναυλωμένων πτήσεων, βοηθά στη σύνδεση της μεσσηνιακής πρωτεύουσας με διάφορες περιοχές της Ευρώπης.

εταιρία	Πτήσεις	διάρκεια
Transavia	Άμστερνταμ, Ολλανδία	3ω 15λ
Eurowings, Niki	Βιέννη, Αυστρία	2ω 25λ
Olympic	Θεσσαλονίκη	1ω 10λ
Transavia	Κοπεγχάγη, Δανία	3ω 15λ
easyJet, British Airways	Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο	3ω 40λ
Aegean	Λυών, Γαλλία	2ω 35λ
Κύθηρα	45λ	Transavia
Μόναχο, Γερμανία	2ω 25λ	Condor, Aegean
Μπιλούντ, Δανία	3ω 25λ	Primera Air
Ναντ, Γαλλία	3ω 10λ	Aegean
Ντίσελντορφ, Γερμανία	2ω 55λ	Aegean
Παρίσι, Γαλλία	3ω 0λ	Aegean
Πράγα, Τσεχία	2ω 35λ	Smart Wings
Στοκχόλμη, Σουηδία	3ω 40λ	Aegean
Φραγκφούρτη, Γερμανία	2ω 45λ	Condor

Πίνακας 22 πτήσεων αεροδρομίου Καλαμάτας(πηγή: ιστοσελίδα αεροδρομίου Καλαμάτας)

A.5.3.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Η βιομηχανική κρίση στο Νομό Μεσσηνίας άρχισε περίπου στις αρχές της δεκαετίας του 1980. Για μεγάλο χρονικό διάστημα ο Νόμος στήριξε την ανάπτυξη του σε ένα σχετικά περιορισμένο αριθμό μονάδων που ήταν προσανατολισμένες σε παραδοσιακούς κλάδους βιομηχανικής δραστηριότητας (π.χ. κλωστοϋφαντουργία). Η κρίση που στις αρχές της δεκαετίας του 1980 έπληξε τους κλάδους αυτούς, σε συνδυασμό με πολιτικές μαζικής ανασυγκρότησης ή εκποίησης προβληματικών επιχειρήσεων των κλάδων αυτών, επέφεραν μία γενικότερη αποδιοργάνωση της παραγωγικής βάσης στο Νομό. Άμεσες συνέπειες της κρίσης αυτής ήταν πολύ υψηλά φαινόμενα της ανεργίας και η αποδιοργάνωση όχι μόνο του οικονομικού αλλά και του κοινωνικού ιστού. Η Καλαμάτα είναι σημαντικό οικονομικό κέντρο της Πελοποννήσου. Η οικονομία της στηρίζεται κατά κύριο λόγο στον πρωτογενή τομέα όπως μάλιστα την παραγωγή ελαιόλαδου και ελιάς. Επίσης παράγει σύκα, σταφίδα και άλλα είδη, όπως οπωροκηπευτικά. Στο βιομηχανικό τομέα υπάρχουν αρκετές βιομηχανίες τυποποίησης και μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, ποτοποιίες κ.α. Σημαντική βιομηχανική μονάδα της περιοχής είναι η Καπνοβιομηχανία Καρέλια, ενώ παλιότερα λειτουργούσε στην πόλη μεγάλο εργοστάσιο της Levi's. Τα τελευταία χρόνια έχει αναπτυχθεί ο τριτογενής τομέας και πιο συγκεκριμένα η τουριστική ανάπτυξη και σημαντικό ρόλο σε αυτό αποσκοπεί στις έχει εξαιρετικές σχέσεις με την Ευρώπη λόγω του αεροδρόμιου αλλά και του λιμανιού και αυτό έχει δημιουργεί μεγάλο πλεονέκτημα στην οικονομία της Πόλης. Στα τέλη του 2016 η Καλαμάτα ήταν πολύ κοντά για να γίνει η Ευρωπαϊκή πολιτιστική πρωτεύουσα το 2^ο 2021 αλλά τελικά δεν τα κατάφερε. Είχε μεγάλο πλεονέκτημα για να γίνει διότι η λειτουργία του Costa Navarino σε απόσταση 45 χιλιομέτρων, η αύξηση των πτήσεων από και προς το αεροδρόμιό της και φυσικά η νέα εθνική οδός που σε περίπου δύο ώρες συνδέει τη μεσσηνιακή πρωτεύουσα με την Αθήνα, έχουν δώσει τεράστια ώθηση στην τουριστική κίνηση, ενώ σε πολιτιστικό επίπεδο η διοργάνωση του Διεθνούς Φεστιβάλ Χορού της δίνουν ένα ισχυρό προβάδισμα.

Η Καλαμάτα θα μπορούσε να δώσει έμφαση στα εξής ζητήματα που αφορούν την οικονομική υποδομή

- Παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ (ελαιόλαδο, βρώσιμες ελιές) και Παγκόσμιο BRAND NAME αποτελεί το ελαιόλαδο και οι ελιές Καλαμάτας
- Δυνατότητα διαφοροποίησης της παραγωγής με χρησιμοποίηση ποικιλιών και υβριδίων ώστε να αυξάνεται ο χρόνος εμπορίας και η συνολική κατανάλωση των προϊόντων
- Ύπαρξη ΒΙ.ΠΕ.και ΒΙΟ.ΠΑ για την εγκατάσταση επιχειρήσεων
- Αξιοποίηση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής με την προώθηση.

A.5.4.Πολεοδομική οργάνωση της πόλης της Καλαμάτας

Το πολεοδομικό Σχέδιο είναι το βασικό εργαλείο προκειμένου να διαμορφώνουμε και να χτίζουμε μια πόλη με σύγχρονες προδιαγραφές. Έτσι η Καλαμάτα μπόρεσε και αντιμετώπισε με αρκετή επιτυχία την περίοδο των σεισμών. Η χρησιμότητα αυτού του σχεδίου φάνηκε περισσότερο στην ανοικοδόμηση από την μετασεισμική περίοδο μέχρι σήμερα που υπάρχουν σαφείς οδηγίες για την χωροθέτηση και τακτοποίηση όλων των χρήσεων που είναι απαραίτητες μέσα στην χρήση μιας πόλης (κοινόχρηστοι, ιδιωτικοί, επαγγελματικοί, βιοτεχνίες, κοινωφελείς, αθλητικοί χώροι κ.α.).

Η πολεοδομική οργάνωση της πόλης της Καλαμάτας βασίζεται στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του 1986 (υπουργική απόφαση 27549/934 4-4-86, ΦΕΚ 281Δ/10-4-86) όπως τροποποιήθηκε με την υπουργική απόφαση 80370/5435 1-9-92, ΦΕΚ 1293Δ/11-12-92. Το νέο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Καλαμάτας (ΓΠΣ 2011), όπως εγκρίθηκε με την υπ' αριθμόν 1015/29-3-11 Απόφαση Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης διοίκησης Πελοποννήσου (ΦΕΚ 77/3-5-2011), αποτελεί τη συνέχεια του προηγούμενου ΓΠΣ '86 και καλύπτει όλη την έκταση της Δημοτικής Ενότητας Καλαμάτας όπως προέκυψε από το Νόμο 2539 του 1997 "Καποδίστριας". Το ΓΠΣ του 2011 έρχεται να συμπληρώσει τους αρχικούς στόχους και τις κατευθύνσεις του σχεδίου του ΓΠΣ του 1986. Λαμβάνοντας υπόψη το νέο αναπτυξιακό της ρόλο δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για την ένταξη οικονομικών δραστηριοτήτων, την οργάνωση χρήσεων γης δίνοντας έμφαση στην προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος με προγραμματικό ορίζοντα εκτίμησης πληθυσμού το 2024 που εκτιμάται σε 79.378 άτομα. Το καθεστώς με το οποίο κτίζονται οι οικισμοί θα μπορούσαμε να τους χωρίσουμε σε τρεις κατηγορίες :

- Αυτοί που έχουν ήδη ενταχθεί στο Σχέδιο Πόλης Καλαμάτας και για τους οποίους σύμφωνα με το Ν. 1337/83 υπήρξαν πολεοδομικές .
- Υπάρχουν τρεις οικισμοί, το Ασπρόχωμα, η Βέργα και η Μ. Μαντίνεια στους οποίους είχαν ξεκινήσει πολεοδομικές μελέτες μετά την οριστικοποίηση των ορίων τους με το Π.Δ. του '85 "Περί οικισμών μικρότερων των 2.000 κατοίκων.
- Υπάρχουν οι οικισμοί κάτω των 3.000 κατοίκων (Λέικα - Σπερχογεία - Αντικάλαμος - Ελαιοχώρι - Αρτεμίσια κ.α) για τους οποίους ισχύουν οι διατάξεις προκειμένου να χτίσει κάποιος σε αυτούς τους οικισμούς.

Μορφολογία

Η Καλαμάτα, αν και παραθαλάσσια πόλη, εκτείνεται κατά τον άξονα βορράς-νότος και όχι κατά μήκος της θάλασσας. Η άνθηση του εμπορίου και της βιομηχανίας κατά το 19ο αι. και τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αι. γεφύρωσε την απόσταση μεταξύ του κάστρου και της ακτής και έδωσε στην πόλη το σημερινό μακρόστενο σχήμα της. Σε συνδυασμό με τις δυτικοευρωπαϊκές και αθηναϊκές επιδράσεις, διαμόρφωσαν και την αρχιτεκτονική της φυσιογνωμία. Ανατολικά της πόλης, στα όρια των νομών Μεσσηνίας και Λακωνίας, υψώνεται ο Ταΰγετος. Μια οροσειρά με μακριά ράχη μήκους 115 km, μέγιστου πλάτους 30 km και συνολικής έκτασης 2.500 km². Τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του δήμου χαρακτηρίζονται από πεδινά, ημιορεινά και ορεινά τμήματα. Το αξιοσημείωτο είναι ότι αποτελείται από παραθαλάσσια περιοχή με αρκετά χιλιόμετρα ακτογραμμής η οποία μετά από πολύ μικρή απόσταση καταλήγει στις κορυφές του Ταΰγету με υψόμετρο 2407 m, όπου κυριαρχούν τα δάση και οι δασικές εκτάσεις. Τα νερά και οι ακτές της Καλαμάτας έχουν βραβευτεί και διαθέτουν σήμα «Γαλάζια Σημαία». Από τον Ταΰγετο πηγάζει ο ποταμός Νέδων, που μέσα από μια βαθιά στενή χαράδρα μήκους 9 km διασχίζει την πόλη της Καλαμάτας και εκβάλλει δυτικά του λιμανιού και της μαρίνας. Οι περιοχές του δήμου Καλαμάτας με τις ονομασίες «Φαράγγι Νέδοντα», «Όρος Ταΰγετος» και «Λαγκάδα Τρύπης» είναι ενταγμένες στο Διεθνές Δίκτυο «Natura 2000» με αντίστοιχους κωδικούς ονομασίας. Η Καλαμάτα έχει χαρακτηριστικό ήπιο, εύκρατο κλίμα (εκτός φυσικά των ορεινών περιοχών που είναι πιο τραχύ), αφού το ετήσιο θερμομετρικό εύρος κυμαίνεται περίπου μεταξύ των 13ο και 19ο C. Ολόκληρη η Μεσσηνία παρουσιάζει μεγάλη ηλιοφάνεια, μία από τις μεγαλύτερες στην Ελλάδα. Οι βροχές είναι αρκετές και πέφτουν το χειμώνα. Τα καλοκαίρια είναι ζεστά και υγρά. Το κλίμα καθορίζεται τόσο από την επίδραση της θάλασσας όσο και από αυτή του Ταΰγету. Η Καλαμάτα έχει υγρασία μεν, αλλά τις κρίσιμες βραδινές ώρες, κυριαρχεί η απόγειος αύρα, ένας βορειοανατολικός άνεμος που κατέρχεται μέσω της κοιλάδας του ποταμού Νέδοντα, γεγονός που μετριάξει την υγρασία και καθιστά πιο υγιεινό το κλίμα. Η ψυχρή περίοδος διαρκεί από το Νοέμβριο έως τον Απρίλιο και η θερμή από το Μάιο έως τον Οκτώβριο.

Κατευθύνσεις πολεοδομικής οργάνωσης του αστικού κέντρου της Καλαμάτας

Οι κατευθύνσεις για τη μελέτη πολεοδομικής οργάνωσης του αστικού κέντρου της Καλαμάτας, για να ανταποκριθεί ως ένα δυναμικό αστικό κέντρο της Χώρας, με έμφαση στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων κυρίως στους κλάδους : Υπηρεσίες, Πολιτισμός, Τουρισμός, Αναψυχή, που τέθηκαν είναι:

- Ρύθμιση των γενικών και ειδικών χρήσεων
- Δημιουργία συστήματος ποδηλατοδρόμων και πεζοδρόμων
- Ποιοτική αναβάθμιση του συστήματος πρασίνου

- Αναπλάσεις του ανατολικού και δυτικού κέντρου
- Ένταξη στο σχέδιο πόλης της περιοχής νότια και δυτικά της οδού Αρτέμιδος

Κέντρο της Πόλης

Το κέντρο της πόλης αναπτύσσεται γραμμικά, δηλαδή πιο συγκεκριμένα κατά μήκος και εκατέρωθεν της οδού Αριστομένουσ, καθώς και της οδού Φαρών Κατά μήκος της ζώνης του ποταμού Νέδοντα και κατά μήκος της λεωφόρου Αθηνών, Κατά μήκος της οδού Μαυρομιχάλη μέχρι το Ανατολικό Κέντρο στη θέση του παλαιού στρατοπέδου. Κατά μήκος της παραλιακής οδού Ναυαρίνου. Το Δυτικό Κέντρο (δευτερεύον) στην ΠΕ της Λαγκάδας (περιοχή μεταξύ Πλεύνας – Αγίας Τριάδας και από τις δύο πλευρές της οδού Αθηνών), το οποίο αποτελεί το κέντρο εξυπηρέτησης των κατοίκων της Δυτικής περιοχής της πόλης. Το Ανατολικό Κέντρο (δευτερεύον) στην ΠΕ Στρατώνες στο χώρο του τέως στρατοπέδου, όπου έχουν συγκεντρωθεί εξειδικευμένες χρήσεις επιπέδου πόλης και συγκεκριμένα : Πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις, Φοιτητική Εστία, , Κλειστό γυμναστήριο (Τέντα), γήπεδο ποδοσφαίρου και κατοικίες και το οποίο αποτελεί το κέντρο εξυπηρέτησης των κατοίκων της Ανατολικής περιοχής της πόλης. Τα τέσσερα τοπικά κέντρα στις Π.Ε. Αβραμιού, Γιαννιτσάνικα, Παραλία και Δυτική Παραλία. Το ιστορικό κέντρο της καλαμάτας είναι η περιοχή που καταλαμβάνει είναι η περιοχή γύρω από το Κάστρο και η περιοχή νότια και ανατολικά αυτού μέχρι την οδό Ζουμπούλη με όριο την οδό Νέδοντος και ένα τμήμα δυτικά της οδού Αρτέμιδος στο σημείο της γέφυρας της Πλατείας 23ης Μαρτίου. Η περιοχή χωρίζεται στις ζώνες Κ, Λ, Μ, Ν, Ξ, Ο όπου στη ζώνη Κ που είναι η περιοχή γύρω από το Κάστρο επιτρέπονται κτίσματα μάλιστα ύψους 4,5 μ. Και είναι υποχρεωτική η στέγη. Για όλες τις ζώνες υπάρχουν περιορισμοί στα μορφολογικά χαρακτηριστικά των όψεων, ώστε να ακολουθούνται τα πρότυπα των παλαιών οικοδομών. Ειδικά στα κτίσματα με όψη επί της Πλατείας 23ης Μαρτίου καθώς και σ' αυτά που βρίσκονται στη ζώνη επιρροής του Κάστρου για κάθε είδους επέμβαση απαιτείται η έγκριση από την 26η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Οι δημόσιες υπηρεσίες του Δήμου Καλαμάτας βρίσκεται στο κέντρο , αυτό δημιουργεί πολλές φορές προβλήματα για τους κατοίκους που είναι εγκατεστημένοι στις Δημοτικές κοινότητες του Δήμου Καλαμάτας γιατί κάνουν την προσπέλασή τους δύσκολη για να εξυπηρετηθούν από τις δημοτικές υπηρεσίες.

Κοινόχρηστοι χώροι /Πράσινη χώροι / ελεύθεροι χώροι

- Αλσύλλιο Αλμυρού Καταλαμβάνει έκταση 16,5 στρεμμάτων και βρίσκεται σε απόσταση 7 χλμ από το κέντρο της Καλαμάτας, στην ανατολική πλευρά της πόλης, επάνω στον οδικό άξονα Καλαμάτας – Καρδαμύλης. Ιδιοκτησιακά ανήκει στο Δασαρχείο Καλαμάτας, ενώ από το 1999 έχει παραχωρηθεί η χρήση στο Δήμο Καλαμάτας. Διαθέτει διαμορφωμένες αθλητικές υποδομές (ένα γήπεδο μπάσκετ και ένα γήπεδο ποδοσφαίρου 5X5) αποτελεί σημαντικό πόλο έλξης για τους δημότες.
- Υπερτοπική ζώνη ελεύθερων χώρων ποταμού Νέδοντα – Κάστρου συνιστά μια ισχυρή ραχοκοκαλιά ελεύθερων χώρων, πρασίνου και πλατειών παρά τον ποταμό Νέδοντα, η οποία ξεκινώντας από το Κάστρο διέρχεται από τον εν μέρει καλυμμένο ποταμό Νέδοντα που χρησιμοποιείται ως πλατεία, την πλατεία Δημαρχείου και καταλήγει στις εκβολές του ποταμού. Η συνολική έκταση της ζώνης υπολογίζεται σε 415 στρέμματα και απλώνεται σε μήκος 5 χλμ. Σε αυτή, εκτός από τη ζώνη πρασίνου με δενδροστοιχίες υπάρχουν και κοινωνικές υποδομές και συγκεκριμένα 3 γήπεδα μπάσκετ, 3 γήπεδα τένις, χώρος πάρκινγκ και παιδική χαρά.
- Υπερτοπική ζώνη ελεύθερων χώρων Αριστομένους. Η ζώνη αυτή αναπτύσσεται παρά την κεντρική οδό Αριστομένους και περιλαμβάνει την πλατεία Βασιλέως Γεωργίου, την πλατεία Δικαστηρίων 45 Διοικητηρίου, το Πάρκο Σιδηροδρόμων και το Πάρκο του Λιμενικού Ταμείου στην παραλία και η συνολική του έκταση ανέρχεται περίπου στα 100 στρέμματα. Το Δημοτικό πάρκο Σιδηροδρόμων αποτελεί το πρώτο «θεματικό πάρκο αναψυχής» εκτάσεως 54 στρεμμάτων, με τα παλιά βαγόνια, τις ατμομηχανές και τις αυτοκινητάμαξες, το οποίο αποτελεί ένα κέντρο κοινωνικών λειτουργιών (αναψυχής, άθλησης, περιπάτου, εκδηλώσεων, ψυχαγωγίας).
- Υπερτοπική ζώνη ελεύθερων χώρων παρακτίου μετώπου, περιλαμβάνει την περιοχή της μαρίνας (33 στρέμματα) στη Δυτική Παραλία, τη ζώνη ελευθέρων χώρων νότια της οδού Ναυαρίνου στην Ανατολική Παραλία (121 στρέμματα), με λειτουργίες αναψυχής και πράσινο και τέλος στην ΠΕ Δυτικής Παραλίας και δυτικά της μαρίνας τον ελεύθερο παράκτιο χώρο (99 στρέμματα), στον οποίο υλοποιήθηκαν έργα διαμορφώσεων κοινοχρήστου χώρου και χωροθετήθηκαν αθλητικές εγκαταστάσεις (γήπεδο ποδοσφαίρου - Σφαγείων, γήπεδα καλαθοσφαίρισης, τένις.
- Πλατεία 23ης Μαρτίου – Αγίων Αποστόλων. Η ενότητα αυτή ελεύθερου χώρου – πλατείας ανήκει στο Ιστορικό Κέντρο και συγκροτείται κυρίως από την Πλατεία 23ης Μαρτίου – Αγίων Αποστόλων από κοινού με τον ελεύθερο χώρο που δημιουργείται από την επιβολή ύπαρξης στοών μέχρι και την οδό Αριστομένους. Η έκταση της ζώνης αυτής ελεύθερου χώρου είναι της τάξης των 6 στρεμμάτων.

A.6. προτάσεις για αύξηση της ανάπτυξης

A.6.1. πρωτογενή τομέα

Η περιοχή της Καλαμάτας εκτός από μεγάλο αστικό κέντρο είναι και μία πόλη με μεγάλες αγροτικές εκτάσεις. Οι εκτάσεις αυτές χαρακτηρίζονται από το σύνθετο ανάγλυφο του Ταυγέτου και της Μεσσηνιακής Πεδιάδας και από τους φυσικούς πομπούς νερού που είναι οι ποταμοί Νέδοντας, Άρις και Πάμισος και έχουν αξιοποιηθεί με σημαντικά εγγειοβελτιωτικά έργα. Ο πρωτογενής τομέας δεν μπορεί από μόνος του να αποτελέσει τη βασική οικονομική δύναμη για την ανάπτυξη ενός αστικού κέντρου σαν την Καλαμάτα, αλλά υπάρχουν προοπτικές για να συμβάλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη της πόλης. Θα πρέπει να αναφερθούν ότι συναντάμε πολλά προβλήματα στον τομέα της γεωργίας όπως είναι τα παρακάτω :

- Η υπερβολική χρήση λιπασμάτων
- την έλλειψη ενσωμάτωσης τεχνολογιών στην παραγωγή
- τη μικρή διείσδυση της βιολογικής καλλιέργειας,
- τη χαμηλή οργάνωση σε ομάδες παραγωγών
- την αδυναμία κατάλληλης προβολής και προώθησης των γεωργικών προϊόντων στην αγορά (τοπική, εθνική, διεθνή)

Για να αντιμετωπίσουμε τα παραπάνω προβλήματα πρέπει να βρεθούν ορισμένες λύσεις και να δοθούν προτάσεις για να υπάρξει στον τομέα της γεωργίας ανάπτυξη που συνεπάγεται με την οικονομική ανάπτυξη της κοινωνίας.

Οι Γενικές προτάσεις για την ανάπτυξης της γεωργίας είναι οι παρακάτω:

➤ Έργα αγροτικής υποδομής

Ο Δήμος διαθέτει ένα μεγάλο δίκτυο αγροτικών δρόμων και ένα ικανοποιητικό αριθμό αρδευτικών γεωτρήσεων όμως το δίκτυο αυτό των δρόμων απαιτείται μια συνεχή συντήρηση η οποία είναι αρκετά δαπανηρή. Για να βελτιωθεί η προσβασιμότητα των δρόμων αυτών πρέπει, γίνει η σωστή αξιοποίηση των κονδυλίων που διατίθενται από την Περιφέρεια και να εκπονηθεί ένα σχέδιο συντήρησης του δικτύου, προκειμένου να είναι πιο εύκολη η πρόσβαση στα κτήματα. Σε ορισμένες περιοχές υπάρχει κακή κατάσταση του αρδευτικού δικτύου και απαιτεί άμεση αντιμετώπιση, προκειμένου να μειωθεί η σπατάλη νερού, να ελαχιστοποιηθεί το κόστος ποτίσματος των καλλιεργειών και να καταστεί πιο εύκολη η άρδευση.

➤ Ενίσχυση επενδύσεων στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις

Η δημιουργία νέων επενδύσεων στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις αποτελεί αναγκαία συνθήκη για την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα, την αύξηση του εισοδήματος των

αγροτικών οικογενειών και τη συγκράτηση του τοπικού πληθυσμού στις ορεινές κυρίως περιοχές. Πολύ σημαντική είναι η ενθάρρυνση της εισαγωγής στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις καινοτόμων δράσεων, που θα αποσκοπούν κυρίως στη μείωση του κόστους παραγωγής, στη βελτίωση της ποιότητας, στην προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος, με στόχο, στην περίπτωση επιτυχημένων αποτελεσμάτων.

➤ Παραγωγή ανταγωνιστικών προϊόντων

Τα αγροτικά προϊόντα της Καλαμάτας είναι ελαιόλαδο, τα εσπεριδοειδή, τα αμπέλια, η πατάτα, η αγκινάρα, τα φασόλια, τα φιστίκια και πολλών ειδών οπωροκηπευτικά, όπως ντομάτα, λάχανο, μαρούλι. Αναλυτικότερα, η περιοχή της Καλαμάτας εντάσσεται στη ζώνη ΠΟΠ, δηλαδή Προστατευμένη Ονομασία Προέλευσης, γεγονός που σημαίνει ότι δεν χρειάζεται διαφήμιση, καθώς το ελαιόλαδο έχει το δικό του όνομα – brand στην αγορά και η ελαιοκαλλιέργεια στην περιοχή έχει ιστορία πολλών χρόνων. Η παραγωγή ανταγωνιστικών προϊόντων είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα. Οι διεθνείς συνθήκες ανταγωνισμού έχουν οδηγήσει στην ανάγκη παραγωγής ολόενα και ποιοτικότερων προϊόντων τα οποία θα πρέπει να πληρούν ορισμένες προδιαγραφές, προκειμένου να προωθηθούν αποτελεσματικότερα στην αγορά.

➤ Κατάρτιση και πληροφόρηση των αγροτών

Η κατάρτιση και η πληροφόρηση των αγροτών είναι πολύ σημαντική για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη του αγροτικού χώρου. Η ανάπτυξη των δυνατοτήτων του τοπικού πληθυσμού αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την εισαγωγή καινοτομιών στον αγροτικό χώρο. Η Σημαντικότερη πηγή ενημέρωσης για τον Ελλαδικό χώρο αποτελεί η ιστοσελίδα του ΥΠΓΕ με διεύθυνση <http://www.minagric.gr/index.php/el/> όπου αναφέρονται όλες οι νέες εξελίξεις στο χώρο. Μία ακόμη ιστοσελίδα είναι αυτή της ΕΕ με διεύθυνση <http://europa.eu/> όπου στην 6 Διεύθυνση παρουσιάζονται οι νέες εξελίξεις στο χώρο της γεωργίας και όπως παρατηρούμε γίνονται προσπάθειες από το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης και συγκεκριμένα για την Κατάρτιση νέων αγροτών με προϋπολογισμό 70 εκ. ευρώ και δικαιούχους τους 24.000 αγρότες του εν λόγω προγράμματος. Η κατάρτιση νέων γεωργών, ώστε να διασφαλιστεί η επαγγελματική ικανότητα και επάρκεια των νέων απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα.

➤ Προσέλκυση νέων αγροτών

Ένα από τα βασικότερα διαρθρωτικά προβλήματα της Ελληνικής γεωργίας είναι η γήρανση του πληθυσμού στις αγροτικές περιοχές. Η εγκατάσταση νέων γεωργών εκτός από την αναζωογόνηση της υπαίθρου, θα επιδράσει θετικά και στη μεγέθυνση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Μέσα από το πρόγραμμα της αγροτικής ανάπτυξης «Αγροτική Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμό της Υπαίθρου» και των μέτρων του, θα

διασφαλισθεί ότι οι νέοι γεωργοί θα είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι αλλά και θα έχουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις οικονομικής βιωσιμότητας για την άσκηση των επαγγελματικών .

- Στήριξη της ανάπτυξης της αγροτικής υπαίθρου και των ορεινών περιοχών

Οι ορεινές περιοχές καταλαμβάνουν σημαντικό τμήμα της έκτασης τους στο Ταυρόγετο. Όπως και σε όλων τον ελληνικό χώρο, αντιμετωπίζουν προβλήματα γήρανσης πληθυσμού, εγκατάλειψης, ανεπαρκών υποδομών, μειωμένης οικονομικής δραστηριότητας, χαμηλού ύψους νέων επενδύσεων κ.λπ. Η βελτίωση των συνθηκών ζωής των κατοίκων, η αξιοποίηση και ανάδειξη του ποιοτικού φυσικού περιβάλλοντος και οι όποιες δυνατότητες αγροτικών δραστηριοτήτων είναι απαραίτητες για την αναζωογόνηση των περιοχών αυτών.

- Δημιουργία εκθεσιακού κέντρου τοπικών προϊόντων

Για την προώθηση των τοπικών προϊόντων, χρήσιμη θα ήταν και η δημιουργία ενός εκθεσιακού κέντρου όπου θα πραγματοποιούνται εκθέσεις με την συμμετοχή των αγροτών της ευρύτερης περιοχής ή/και όλου του νομού. κατασκευή του κέντρου θα γίνει κατόπιν συνεννόησης των ενδιαφερομένων δήμων.

- Ενοποίηση - συγχώνευση των συνεταιρισμών του Δήμου

Στο Δήμο Καλαμάτας καλλιεργούνται και παράγονται μια σειρά προϊόντων που χαρακτηρίζονται σαν υψηλού ρίσκου και απαιτούν πολύ προσεκτικούς χειρισμούς τόσο κατά την παραγωγική διαδικασία, όσο και κατά τη διάρκεια της προώθησης των προϊόντων αυτών στην αγορά. Προκειμένου να αυξηθεί η διαπραγματευτική ισχύς των παραγωγών, να βελτιωθεί η ποιότητα των τελικών προϊόντων και να επιτευχθεί ένας πιο ολοκληρωμένος σχεδιασμός χρήσεων φυσικών πόρων και χρήσεων γης, θα ήταν καλό να γινόταν η υλοποίηση των υφιστάμενων συνεταιρισμών. Κάτι τέτοιο, μπορεί να δημιουργήσει αντιδράσεις και προβλήματα αλλά ο φόβος για τον ρίσκο και η εμμονή δεν θα δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων παραγωγής και εμπορίας αγροτικών προϊόντων.

- Φράγμα στον ποταμό Νέδοντα για ύδρευση και άρδευση.

Να γίνουν Εκτεταμένες ανακατασκευές και εκσυγχρονισμός του δικτύου εγγειοβελτιωτικών έργων της πεδιάδας Παμίσου διότι το δίκτυο έχει ξεπεράσει την διάρκεια ζωής που είναι 50 χρόνια ενώ η μέθοδος άρδευσης είναι επιστημονικά και τεχνολογικά ξεπερασμένη .

- Αξιοποίηση των υπαρχόντων εγγειοβελτιωτικών έργων , που παραμένουν αναξιοποίητα στην περιοχή του Δήμου Καλαμάτας, με την καλλιέργεια λαχανικών με προδιαγραφές ασφάλειας τροφίμων.

A.6.2.Τουριστική ανάπτυξη Τουρισμός στην Καλαμάτα

Όπως έγινε αναφορά και παραπάνω στην έννοια του τουρισμού, ο τουρισμός είναι πολύ σημαντικός για την Ελλάδα και ειδικά για την Πελοπόννησο. Πιο συγκεκριμένα ο τουρισμός για τον Δήμο Καλαμάτα τα τελευταία χρόνια είναι μια σημαντική πηγή εισοδήματος και ανάπτυξης για τον Δήμο. Για να είμαστε πιο συγκεκριμένοι οι τουρίστες που επισκέφτηκαν την Καλαμάτα όπως ανέφεραν τα μέλη της επιτροπής του Δήμου ότι στο λιμάνι Καλαμάτας υποδέχθηκαν περίπου 52.000 τουρίστες – επιβάτες κρουαζιερόπλοιων, καθώς έγιναν 35 αφίξεις τέτοιων σκαφών. Στον αερολιμένα Καλαμάτας «Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος» έγινε υποδοχή χιλιάδων τουριστών, που έφθασαν εδώ με 480 πτήσεις. Ο Δήμος Καλαμάτας διαθέτει πολλά συγκριτικά πλεονεκτήματα, σε σχέση με άλλες περιοχές της χώρας, με πλούσια φυσική ομορφιά, αυθεντικά στοιχεία και μακραίωνη ιστορία (φυσικό κάλλος, ξεχωριστές παραλίες, αρχαιολογικούς χώρους, κάστρα, ορεινό όγκο Ταΰγετο, παράδοση και προϊόντα με ονομασία προέλευσης).

Μερικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Δήμος σε ότι αφορά τον τουρισμό είναι τα εξής :

- Έλλειψη Υποδομών για πρόσβαση στην Καλαμάτα
- Έλλειψη της προβολής και ανάδειξης της Πόλης
- Περιορισμένοι οικονομικοί πόροι και έλλειψη κονδυλίων από το Κράτος

Για την ανάδειξη και καθιέρωση της πόλης της Καλαμάτας καθώς και της ευρύτερης περιοχής του Δήμου, σε σημαντικό τουριστικό προορισμό, τόσο στη χώρα μας όσο και στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά, βασική προϋπόθεση γι' αυτό είναι η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και η πρόσβαση στο Δήμο από χώρες και τουριστικές αγορές που έχουν ενδιαφέρον για την περιοχή. Για να πετύχει αυτές τις δύο προϋποθέσεις ο Δήμος Καλαμάτας πρέπει να προωθήσει εναλλακτικές μορφές τουρισμού όπως, τον φυσιολατρικό, τον θρησκευτικό, τον αρχαιολογικό, τον πολιτιστικό, το συνεδριακό, τον αθλητικό, τον τουρισμό Σαββατοκύριακου (city break), τον τουρισμό κρουαζιέρας και τη διοργάνωση διεθνών πολιτιστικών εκδηλώσεων, προσελκύνοντας τουρίστες με ειδικά ενδιαφέροντα, δίνοντας έτσι διεξόδους σε προβλήματα τουριστικής εποχικότητας. Επιπλέον πρέπει να δοθεί βάση στις τουριστικές υποδομές που θα διευκολύνουν την προσβασιμότητα μέσω οδικών, αεροπορικών και θαλάσσιων οδών. Ήδη, με την ολοκλήρωση του εθνικού οδικού δικτύου, οι αποστάσεις από τα μεγάλα αστικά κέντρα μειώθηκαν αισθητά και ο αυτοκινητόδρομος κλειστού τύπου κάνει την οδήγηση πιο ασφαλή, με αποτέλεσμα την αύξηση των επισκεπτών του Σαββατοκύριακου. Ένα θέμα που έχει συζητηθεί πολύ είναι ο σιδηροδρομικός σταθμός της Καλαμάτας ο οποίος εδώ και μερικά χρόνια έχει πάψει να λειτουργεί, αυτό αφενός οφείλεται στην κακή συντήρησή του και στην έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού και όπως καταλαβαίνουμε ο σιδηροδρομικός σταθμός θα αύξανε τον προσβασιμότητα στην πόλη και ταυτόχρονα

και τον τουρισμό. Ένα πλεονέκτημα που διαθέτει η Καλαμάτα είναι το αεροδρόμιο , το οποίο βέβαιος ως προς τις πτήσεις προς το εξωτερικό δεν υπάρχει κανένα παράπονο αλλά θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι και εντελώς ικανοποιητικές αλλά ως προς τις πτήσεις στο εσωτερικό της Ελλάδας έχει γίνει κακή διαχείριση, η μόνη πτήση που έχει διαμορφωθεί όσο είναι γνωστό είναι η πτήση προς τη πόλη της Θεσσαλονίκης, θα ήταν πολύ σημαντικό να υπήρχαν πτήσεις και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας. Σε ότι αφορά το λιμάνι της Καλαμάτας πρέπει να γίνει η καθιέρωση του λιμανιού της Καλαμάτας σε σημαντικό προορισμό κρουαζιέρας, προσφέροντας ποιοτικές υπηρεσίες για την περαιτέρω ανάδειξη των τουριστικών, πολιτιστικών και περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων του τόπου μας. Η Καλαμάτα διαθέτει εξαιρετικές περιοχές και τουριστικά αξιοθέατα όμως η κακή προβολή και διαφήμιση έχει σαν αποτέλεσμα οι τουρίστες να μην τα γνωρίζουν, θα ήταν πολύ σημαντικό στο Λιμάνι, στο αεροδρόμιο, στο ΚΤΕΛ της Καλαμάτας να υπήρχαν γραφεία τουρισμού τα οποία θα εξυπηρετούσαν τους τουρίστες και θα τους έδιναν οδηγίες και προτάσεις για το που θα μπορούσαν να πάνε, γιατί όπως γνωρίζουμε εάν οι τουρίστες μείνουν ευχαριστημένοι είναι σίγουρο ότι θα ξανά επισκεφτούν την Καλαμάτα . Μία ακόμα πρόταση για την ανάπτυξη του τουρισμού στο Δήμο είναι ότι ο Δήμος θα μπορούσε να διαθέσει μικρά λεωφορεία κυρίως στο λιμάνι της Καλαμάτας όταν καταφτάνουν κρουαζιερόπλοια και να μεταφέρουν τους τουρίστες σε επιλεγμένα μαγαζιά, ταβέρνες, εστιατόρια, αλλά και μνημεία μουσεία κ.α. αλλά όπως είναι αντιληπτό αυτό θα φέρει τις αντιδράσεις των καταστηματαρχών.

Πιο συγκεκριμένα πρέπει να γίνουν οι εξής δράσεις :

- Δημιουργία, (θεματικών φυλλαδίων, αφισών, banner.) και ανατύπωση έντυπου, προωθητικού, τουριστικού υλικού (τουριστικούς οδηγούς, κάρτες, χάρτες κρουαζιέρας.). Το υλικό αυτό αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την ανάδειξη της περιοχής και την πληροφόρηση και εξυπηρέτηση των επισκεπτών της πόλης. Διανέμεται από τα γραφεία τουριστικής υποστήριξης του Δήμου (Αγίους Αποστόλους, Παραλίας, Αεροδρομίου, Γραφείο Υποδοχής Κρουαζιέρας.
- Δημιουργία νέου χάρτη, του Καλλικρατικού Δήμου Καλαμάτας, σε έντυπη αλλά και σε ηλεκτρονική μορφή. Οι λειτουργίες του διαδραστικού χάρτη θα περιλαμβάνουν, σημεία ενδιαφέροντος με φωτογραφίες αυτών, (όλα τα κύρια τουριστικά αξιοθέατα, μουσεία, μνημεία και περιοχές), έναν οδηγό αναφοράς με σύντομες επεξηγήσεις για όλες τις φωτογραφίες, αναζήτηση διευθύνσεων, διαδρομών και αποστάσεων, συγκοινωνιών, σημεία πρόσβασης σε ΑΜΕΑ κ.α. Τα πλεονεκτήματα του ηλεκτρονικού χάρτη, ο οποίος θα είναι διαθέσιμος από το site του Δήμου, είναι πολλά. Οι πληροφορίες είναι διαθέσιμες όλο το 24ωρο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο επισκέπτης τις ανακτά άμεσα, εύκολα και δίχως κόστος. Ακόμα το κόστος της κατασκευής είναι μικρότερο από την έντυπη μορφή.

- Πρέπει να εστιάσει στις προσπάθειές του στη βελτίωση και την ολοκλήρωση υποδομών που θα διευκολύνουν την προσβασιμότητα μέσω οδικών, αεροπορικών και θαλάσσιων οδών
- Ενίσχυση αεροπορικών και ακτοπλοϊκών δρομολογίων εσωτερικού και εξωτερικού
- Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου
- Άμεση απορρόφηση χρηματοδοτικών πόρων για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων
- Συμμετοχή του Δήμου σε διεθνείς τουριστικές εκθέσεις (εσωτερικού και εξωτερικού) συνεργαζόμενοι με την Περιφέρεια Πελοποννήσου, σε ημερίδες θεματικές, σε συνέδρια κ.α.
- Διοργάνωση εκδηλώσεων- παρουσιάσεων της πόλης, σε πόλεις της Ελλάδας, αλλά και φιλοξενία αντίστοιχων εκδηλώσεων άλλων πόλεων στη Καλαμάτα.

A.6.3.Μεταποίηση

Η Μεταποίηση στο Δήμο Καλαμάτας

Σε κάθε πόλη όπως και στην Καλαμάτα η μεταποίηση είναι πολύ σημαντική διότι μέσα από την ανάπτυξη της θα επιφέρει τοπική ανάπτυξη αλλά και θέσεις εργασίας στους δημότες. Στο Δήμο Καλαμάτας ο δευτερογενής τομέας και συγκεκριμένα η μεταποίηση χαρακτηρίζεται από τάσεις συρρίκνωσης, τουλάχιστον σε όρους απασχόλησης. Οι τοπικές βιομηχανίες και βιοτεχνίες είναι ως επί το πλείστο μικρομεσαίες και στηρίζονται περισσότερο στην επεξεργασία του πρωτογενούς αγροτικού προϊόντος. Το σημαντικότερο πρόβλημα που συναντάτε είναι η έλλειψη οργανωμένων χώρων παραγωγικής υποδομής.

Προβλήματα για την ανάπτυξη της μεταποίησης στο Δήμο Καλαμάτας

Είναι γεγονός ότι οι όποιες αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο στην ίδρυση και λειτουργία των μεταποιητικών επιχειρήσεων επηρεάζουν τον συγκεκριμένο κλάδο της βιομηχανίας και σε πολλές περιπτώσεις έχουν σταθεί εμπόδιο στην ανάπτυξη και βιωσιμότητά τους. Το πρόβλημα του μικρού επίπεδου διεθνοποίησης των μεταποιητικών επιχειρήσεων εντείνεται με την ελαχιστοποίηση του εγχώριου παραγόμενου ποσοστού της προστιθέμενης αξίας πολλών προϊόντων των οποίων η εγχώρια ζήτηση αυξάνεται με ταχύτατο ρυθμό. Επιπλέον η φορολογία περιορίζει τις επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης, το οποίο δεν αφορά μόνο τον Δήμο αλλά και γενικότερα όλη την χώρα μας.

Μερικές προτάσεις για την ανάπτυξη της μεταποίησης στην Καλαμάτα

Για να λύσουμε το τοπικό πρόβλημα της μεταποίησης στην Καλαμάτα πρέπει να δημιουργηθούν ξανά μικρές βιοτεχνίες, εντός αστικού ιστού της πόλης ή και εκτός σχεδίου πόλης σε ζώνη οικιστικού ελέγχου. Αυτές οι επιχειρήσεις μπορούν να παράγουν προϊόντα που μπορούν να ανταγωνιστούν προϊόντα της βιομηχανίας ή της εισαγωγής (λόγω χαμηλότερου κόστους παραγωγής). Για να γίνει εφικτό όμως αυτό χρειάζεται να πραγματοποιηθεί απλοποίηση και ταυτόχρονα τήρηση της νομοθεσίας σε όλα τα επίπεδα (λειτουργικά, φορολογικά) θα επιτρέψει τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, θέσεων εργασίας και παραγωγής νέων προϊόντων που θα στηρίζουν τον τόπο μας και την κοινωνία μας και θα προσφέρουν στο σύνολο της οικονομίας. Ταυτόχρονα συνεπάγεται με την στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων και προκειμένου να το πετύχουμε πρέπει να γίνει πιο προσβάσιμη η χρηματοδότηση των ΜΜΕ, να υπάρχει σταθερό φορολογικό καθεστώς και μείωση γραφειοκρατικών διαδικασιών. Μία άλλη πρόταση είναι η δημιουργία δομών και υποδομών για την ενημέρωση και διάχυση των πληροφοριών στις ΜΜΕ και την υποστήριξη των αναπτυξιακών τους αναγκών, όπως: την δημιουργία δικτύου υποστηρικτικών & συμβουλευτικών δομών ΜΜΕ & επιχειρηματικότητας (π.χ. τυποποίηση – πιστοποίηση, πατέντες, καινοτομία). Σημαντικό ρόλο θα έπαιζε στην ανάπτυξη της μεταποίησης η ενθάρρυνση συνεργατικών επιχειρηματικών σχημάτων (αλυσίδες αξίας, clusters, παραγωγικά δίκτυα κ.λπ.), μέσω προγραμμάτων και δράσεων

ενισχύσεων για ΜΜΕ και τα παραγωγικά δίκτυα που ενδυναμώνουν την παρουσία τους τόσο στην εγχώρια, όσο και τη διεθνή αγορά μέσω της δημιουργίας νέων εμπορεύσιμων προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, της σύνδεσης επιχειρήσεων & καινοτομίας, της εξωστρέφειας και διεθνοποίησης. Η κάθε μεταποιητική επιχείρηση θα πρέπει να βρει τρόπους για την βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού όπως την εκπαίδευση για ψηφιακές τεχνολογίες σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας των επιχειρήσεων (σχεδιασμός προϊόντων, παραγωγή, διακίνηση, εξαγωγές κ.α. για να βελτιωθεί την ψηφιακή τεχνολογία στις επιχειρήσεις που θα φέρει την καλύτερη λειτουργία των επιχειρήσεων. Η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και της συμμόρφωσής τους προς τις ευρωπαϊκές και διεθνείς προδιαγραφές και απαιτήσεις, αποτελούν ουσιαστικό παράγοντα της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς τους τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά. Ταυτόχρονα η καλή λειτουργία του τρίπτυχου Τυποποίηση-Πιστοποίηση-Διαπίστευση αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εξέλιξη της μεταποίησης. Τέλος μια άλλη πρόταση είναι η έκδοση αναλυτικού οδηγού τοπικής βιομηχανίας δηλαδή οδηγός αυτός θα διανέμεται δωρεάν στα μέλη του Επιμελητηρίου θα περιλαμβάνει όλες τις σημαντικές μονάδες της περιοχής, δίνοντας πληροφορίες για τα προϊόντα που κατασκευάζουν. Η ενημέρωση αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί και για άλλους σκοπούς, όπως η παρουσίαση του παραγωγικού δυναμικού του Νομού στο promotion plan, ενδεχομένως επιτρέψει σε μικρές μονάδες ομάδες τοπικών επιχειρηματιών να υποβάλλουν ολοκληρωμένες προτάσεις συνεργασίας (ή ιδέες) που να έχουν σαφή οικονομικά ποιοτικά πλεονεκτήματα.

Συνοπτικά οι προτάσεις μου για την ανάπτυξη της μεταποίησης στο Δήμο Καλαμάτας είναι:

- Η Δημιουργία επιχειρηματικών υποδομών
- Η ανάπτυξη των υπαρχουσών υποδομών
- Η Ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων στη μεταποίηση
- Η Έκδοση αναλυτικού οδηγού τοπικής βιομηχανίας
- Η ενθάρρυνση συνεργατικών επιχειρηματικών σχημάτων
- Χρηματοδοτικά μέσα

A.6.4.Ενίσχυση της απασχόλησης Απασχόληση στο Δήμο Καλαμάτας

Η ανεργία στην Καλαμάτα όπως και σε ολόκληρη τη χώρα μας όπως είδαμε και παραπάνω φτάνει πολύ ψηλά. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι οι πολιτικές για αύξηση της απασχόλησης κρίνονται ως οι σημαντικότερες, σύμφωνα με τους κατοίκους. Σύμφωνα με στοιχεία σε επίπεδο νομού, οι ομάδες που πλήττονται περισσότερο από την ανεργία είναι οι ηλικίες από 20 - 24 ετών με τις γυναίκες να είναι σε λίγο δυσχερέστερη θέση. Η εξέλιξη στον αριθμό των απασχολουμένων συμβαδίζει, με την αντίστοιχη πληθυσμιακή εξέλιξη, καθώς στις περιοχές όπου ο πληθυσμός αυξάνει, αυξάνουν ταυτόχρονα και οι θέσεις απασχόλησης και αντίστοιχα στις περιοχές με πληθυσμιακή μείωση, οι θέσεις απασχόλησης παρουσιάζουν μείωση.

Προτάσεις για ενίσχυση της απασχόλησης και ταυτόχρονα μείωση της ανεργίας

Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας παράλληλα συνδέεται και με τους τρεις τομείς παραγωγής της Καλαμάτας άρα η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητάς θα επηρεάσει θετικά τον πρωτογενή τον δευτερογενή και τον τριτογενή τομέα. Πιο συγκεκριμένα η εκπλήρωση αυτού του στόχου, μπορεί να επιφέρει σημαντικά αναπτυξιακά οφέλη μεταφραζόμενα σε νέες θέσεις εργασίας και δημιουργία εισοδημάτων. Με κατάλληλη προετοιμασία και σωστή στρατηγική η επιχειρηματικότητα μπορεί να δημιουργήσει τις βάσεις για σημαντικές καινοτομίες και νέες τεχνολογίες που θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, η ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας μπορεί να συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανεργίας που πλήττει κυρίως τους νέους, αλλά και την οικονομική ανάπτυξη που πλήττει τον τόπο μας. Οι προτάσεις αυτές για να υλοποιηθούν πρέπει να γίνει όχι μόνο προσπάθεια από τον Δήμο αλλά και από ολόκληρη την χώρα για να δημιουργηθεί ένα μαζικό θετικό αποτέλεσμα και όπως καταλαβαίνουμε είναι αδύνατον να υλοποιήσει ο Δήμος αποκλειστικά μόνος τις παραπάνω προτάσεις λόγω ελλείψεως πόρων και επιχορηγήσεων

Ο Δήμος μπορεί να συνεισφέρει θετικά στην αντιμετώπιση της ανεργίας προτείνοντας:

- Τη στήριξη και συμπλήρωση της δημόσιας εκπαιδευτικής υποδομής με ενίσχυση των υφιστάμενων Σχολών Πληροφορικής και Διοίκησης του Δήμου, εκπαίδευση και πληροφόρηση μαθητών και πολιτών στις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις, και δημιουργία ασύρματης δικτυακής υποδομής, έτσι ώστε να γίνει προσιτή και οικονομικά εφικτή σε όλους τους κατοίκους η πρόσβαση στο διαδίκτυο.
- Με τον επαγγελματικό προσανατολισμό και με τα προγράμματα του Δήμου, στα πλαίσια του σχολείου σε συνεργασία με επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον Δήμο, ώστε να γίνονται σαφείς και γνωστές οι ανάγκες της αγοράς εργασίας, δηλαδή να θεσπίσει τακτικές συναντήσεις με στελέχη των μεγάλων επιχειρήσεων της Καλαμάτας στις οποίες θα δίνονται πληροφορίες στους νέους μας για ευκαιρίες στην αγορά εργασίας.

- Η άμεση παροχή εκπαιδευτικών προγραμμάτων με διαλέξεις, ενημερωτικό υλικό, και αμφίδρομη επικοινωνία μέσω διαδικτύου και να ενισχύσει την κατάρτιση και την δια βίου εκπαίδευση με μια σειρά από εκπαιδευτικές δράσεις.
- Να υλοποιήσει το πρόγραμμα «Δεύτερη ευκαιρία» το οποίο θα παρέχει σε κοινωνικά ευαίσθητες ομάδες, μια δεύτερη ευκαιρία για να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.
- Να συστήσει Κέντρο Επιχειρηματικότητας και Προώθησης της Απασχόλησης (ΚΕΠΑ) με συμμετοχή του Δήμου και κοινωνικών εταίρων. Στο πλαίσιο αυτό θα παρέχονται δωρεάν εξατομικευμένες υπηρεσίες στους ανέργους και τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.
 - Τη Δημιουργία συμβουλευτικού και ενημερωτικού κέντρου στη Καλαμάτα. Οι νέοι επιχειρηματίες όπως είναι γνωστό έχουν πολύ περιορισμένους χρηματικούς πόρους όταν δραστηριοποιούνται για πρώτη φορά, που συνήθως δεν τους επιτρέπουν να αγοράσουν εξειδικευμένες υπηρεσίες.
 - Μειώσεις για τα δημοτικά τέλη ή φορολογίες για τα πρώτα χρόνια που δραστηριοποιείται μια νέα επιχείρηση.
 - Ευνοϊκότερη αντιμετώπιση για τυχόν παραβάσεις που μπορεί να υποπέσει ένας νέος επιχειρηματίας όταν αυτό γίνεται από άγνοια ή αμέλεια και δεν περιλαμβάνει δόλο και κερδοσκοπία.
 - Υπάρχουν και αρκετές δράσεις και προγράμματα που θα μπορούσε να εκμεταλλευτεί ο Δήμος Καλαμάτας για να ενισχύσει την απασχόληση όπως είναι “ Ευκαιρίες για τους Νέους” που ο στόχος είναι η ανάδειξη στενευμένων πολιτικών και μέτρων ανάπτυξης της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας των νέων δύο ηλικιακών κατηγοριών 15-24 και 25-35, με έμφαση στους νέους με χαμηλά τυπικά προσόντα. Ένα άλλο πρόγραμμα είναι το νέο πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων με στόχο την απασχόληση ανέργων με στόχο την απασχόληση ανέργων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, ηλικίας άνω των 50 ετών, προωθεί ο ΟΑΕΔ.

A.6.5. αναπτυξιακές εταιρίες

Οι αναπτυξιακές εταιρίες ανήκουν στον τριτογενή τομέα της οικονομικής δραστηριότητας. Οι τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες έχουν σαν στόχο την ολοκληρωμένη ανάπτυξη στα διοικητικά όρια σε επίπεδο Δήμου, Νομού, Περιφέρειας για την παροχή και την υποστήριξη της τοπικής οικονομίας για την παραγωγή και κατανομή οικονομικών πόρων που προέρχεται από Ευρωπαϊκά προγράμματα για τις αναπτυξιακές διαδικασίες {Τριανταφυλλοπούλου, Αθανασία. (2008) «Επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης»}. Επίσης ο στόχος αφορά παροχή υπηρεσιών δημοσίου αλλά και ιδιωτικού χαρακτήρα για την οικονομική, πολιτισμική, κοινωνική ανάπτυξη. Η κάθε έλλειψη υπηρεσιών στους οργανισμούς Τ.Α αναπληρώνεται από το μηχανισμό της αναπτυξιακής εταιρίας για την υποστήριξη της διοίκησης και των υπηρεσιών στους οργανισμών Τ.Α για την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος. Οι αναπτυξιακές εταιρίες λειτουργούν με τους κανόνες ιδιωτικής οικονομίας και έχουν μεγαλύτερη ευκολία ως προς την απασχόληση προσωπικού και στην πρόσβαση σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα. Ο σκοπός των αναπτυξιακών εταιριών είναι να διαχειριστούν πρωτοβουλίες και προγράμματα τα οποία προκυρίζονται αρμόδιες διευθύνσεις της Ε.Ε με στόχο την αγροτική ανάπτυξη την τουριστική και προγράμματα ολοκληρωμένης ανάπτυξης.

Η Αναπτυξιακή Μεσσηνίας ΑΕ (ΑΝ.ΜΕΣ. ΑΕ) ιδρύθηκε το 1996 με τη μορφή Ανώνυμης Εταιρείας με κύριο σκοπό την τεχνική, επιστημονική και μελετητική στήριξη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μεσσηνίας στον τομέα που αφορά στις αναπτυξιακές πολιτικές. Η λειτουργία πλέον της εταιρείας έχει εναρμονιστεί με την ευρύτερη Ευρωπαϊκή φιλοσοφία, για περισσότερη και ουσιαστική αποκέντρωση, συμβάλλοντας ενεργά στο σχεδιασμό και τη διαχείριση των αναπτυξιακών πόρων, συντονίζοντας όλους τους τοπικούς και θεσμικούς φορείς του Νομού. Το Μάιο του 2007 η εταιρεία αλλάζει την επωνυμία της ακολουθώντας τις διατάξεις του νέου Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα σε Αναπτυξιακή Μεσσηνίας-Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ (ΑΝ.ΜΕΣ.ΑΕ ΟΤΑ).

Περιλαμβάνει τις εξής δράσεις:

Μεσσηνία & Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης

Τα τελευταία 20 χρόνια η πρωτοβουλία LEADER έχει αναδειχθεί στο πλέον αποτελεσματικό εργαλείο εφαρμογής πολιτικών ανάπτυξης στις περιοχές υλοποίησής του.

Το «CLLD», από τα αρχικά του «COMMUNITY-LED LOCAL DEVELOPMENT», δηλαδή, «Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων», είναι η μέθοδος σχεδιασμού και υλοποίησης αναπτυξιακών στρατηγικών βασισμένη στην προσέγγιση LEADER-«εκ των κάτω προς τα άνω» (bottom-up), η οποία θα ισχύσει για την περίοδο 2014-2020 και αποτελεί το πιο πρωτοποριακό στοιχείο, διότι προβλέπει την από κοινού εφαρμογή των 4 ταμείων, δηλαδή:

- Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΤΘΑ

Προτεραιότητα 4 Αλιεία

Εφαρμογή της Τοπικής Στρατηγικής Ανάπτυξης (άρθρο 63 Κανονισμού 508/2014). Στα πλαίσια εφαρμογής του Μέτρου του τοπικού προγράμματος “Μεσσηνία 2020”, προτείνονται οι εξής δράσεις:

- Ενισχύσεις αλιέων για δράσεις στήριξης του αλιευτικού τουρισμού
- Επιχειρήσεις διαφοροποίησης αλιευτικής δραστηριότητας
- Επιχειρηματικότητα και συνεργασία στήριξης της προστιθέμενης αξίας των παράκτιων περιοχών και εσωτερικών υδάτων της Μεσσηνίας
- Συνεργασία και στήριξη μεγιστοποίησης της συμμετοχής της αλιείας στη βιώσιμη ανάπτυξη
- Υποδομές ενθάρρυνσης τουριστικής δραστηριότητας στις ζώνες αλιείας για τη Μεσσηνία 2020
- Βελτίωση ποιότητας ζωής και ανάδειξη τοπικής ταυτότητας στις ζώνες αλιείας του προγράμματος.

Καταπολέμηση κουνουπιών στην Περ.Πελ/σου σε επιλεγμένες περιοχές του φυσικού, περιαστικού, αγροτικού & αστικού συστήματος της Π.Ε.Μεσσηνίας.

Σκοπός της συγκεκριμένης προγραμματικής σύμβασης είναι η υλοποίηση ενεργειών και η συνεργασία όλων των συμβαλλομένων, ώστε με ορθό και ολοκληρωμένο επιστημονικό τρόπο να γίνει διαχείριση του προβλήματος της όχλησης από πληθυσμούς κουνουπιών στην Περιφερειακή Ενότητα Μεσσηνίας.

Συμβαλλόμενα μέρη στην Π.Σ. είναι οι:

- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- Δήμος Καλαμάτας
- Δήμος Δυτικής Μάνης
- Δήμος Μεσσήνης
- Δήμος Οιχαλίας

- Δήμος Πύλου - Νέστορος
- Δήμος Τριφυλίας
- Αναπτυξιακή Μεσσηνίας - Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ

Αναπτυξιακή Σύμπραξη

«ΔΡΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ»

Σύμφωνα με την ραγδαία αύξηση της ανεργίας και τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού, ένα πλήθος φορέων υλοποιούν την Πράξη «ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ» για την εφαρμογή ενός συνεκτικού Σχεδίου Δράσης, με στόχο την υποστήριξη ανέργων ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, καθώς και υφιστάμενων, αλλά και νέων επιχειρήσεων στον Νομό Μεσσηνίας.

Η Αναπτυξιακή Σύμπραξη «ΔΡΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ» αποτελείται από την Αναπτυξιακή Μεσσηνίας-Αναπτυξιακή Α.Ε.ΟΤΑ ως Συντονιστή, τη Διάσταση Εκπαιδευτικές & Συμβουλευτικές Υπηρεσίες, την Περιφέρεια Πελοποννήσου, την Εταιρεία Ανάπτυξης και Προόδου Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων, την Συνεταιριστική Τράπεζα Πελοποννήσου, την Honesty ΕΠΕ, την IDS Καινοτομικά Αναπτυξιακά Συστήματα, την IDEA Καινοτόμες Αναπτυξιακές Δράσεις Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού Συμβουλευτικές Υπηρεσίες, το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης SYNERGY και το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ). Με γνώμονα τη δομή και τις ανάγκες της τοπικής οικονομίας και αγοράς εργασίας στην Μεσσηνία, σχεδιάστηκαν και υλοποιούνται μια σειρά στοχευμένων Δράσεων Συμβουλευτικής, Κατάρτισης και Επιμόρφωσης, καθώς και Υποστήριξης των ανέργων και των επιχειρήσεων, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ:

- Το Σχέδιο Δράσης απευθύνεται σε 100 συμπολίτες μας του Νομού Μεσσηνίας, οι οποίοι ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες:
- Μακροχρόνια άνεργοι άνω των 45 ετών με χαμηλά τυπικά προσόντα
- Άτομα ευρισκόμενα σε κατάσταση φτώχειας / απειλούμενα από φτώχεια
- Αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών
- Πρώην χρήστες ουσιών
- Άτομα με αναπηρία

- Στο πλαίσιο του Σχεδίου υλοποιούνται ενέργειες που εντάσσονται σε 6 διαφορετικές κατηγορίες δράσεων. Οι ωφελούμενοι θα συμμετάσχουν στις εξής δράσεις:
- Επαγγελματική Κατάρτιση
- Επιμόρφωση
- Συμβουλευτική Υποστήριξη
- Πιστοποίηση Προσόντων & Δεξιοτήτων
- Εκπαιδευτική Πρακτική Άσκηση σε Επιχειρήσεις

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και νέων επιχειρήσεων για 100 ανέργους:

- 20 ωφελούμενοι ιδρύουν νέα επιχείρηση.
- 40 ωφελούμενοι προσλαμβάνονται σε επιχειρήσεις.
- 40 ωφελούμενοι υπογράφουν συμβάσεις απόκτησης εργασιακής εμπειρίας στον ιδιωτικό τομέα.

Συμπέρασμα

Ο Δήμος Καλαμάτας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καλλικράτης την 1η Ιανουαρίου 2011 προέκυψε από την συνένωση των πρώην Δήμων, Θουρίας, Αρφαρών, Άριος και Καλαμάτας. Ο πληθυσμός του ανέρχεται σε 69.849 κατοίκους. Το κλίμα της είναι εύκρατο μεσογειακό δηλαδή επικρατεί ζεστός χειμώνας και ήπιο καλοκαίρι. Η πόλη είναι κτισμένη στους πρόποδες του όρους Ταυγέτου, στην καρδιά του Μεσσηνιακού κόλπου. Ο πληθυσμός ανέρχεται στο σύνολο των 69.849 κατοίκων, σημαντικό ποσοστό έχει η ηλικιακή ομάδα 40-54 με ποσοστό 22,9% και ακολουθεί η ηλικιακή ομάδα 25-39 με ποσοστό 21,3 %. Δηλαδή πάνω από 40 ετών η πλειοψηφία των κατοίκων του Δήμου Καλαμάτας με το χαμηλότερο μέσο όρο ηλικίας, ενώ σχετική μείωση υπάρχει στο μόνιμο πληθυσμό την τελευταία 10ετία. Στον δήμο Καλαμάτας παρατηρούμε ότι υπάρχει έντονη παρουσία του τριτογενή παράγοντα της οικονομίας. Ο πρωτογενής αποτελεί τον λιγότερο σημαντικό τομέα οικονομικής δραστηριότητας , παρόλο που ο Δήμος διαθέτει καλές προϋποθέσεις αλλά δεν έχουν αξιοπιστεί σωστά για να αναπτυχθεί και αυτός ο τομέας. Όσον αφορά τον δευτερογενή τομέα είναι κάπως καλύτερη η κατάσταση από τον πρωτογενή τομέα αντίστοιχα. Ο Δήμος Καλαμάτας διαθέτει Ο.Ε.Υ όπως όλοι οι Δήμοι, και είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη την οργάνωση και την καλή λειτουργία του. Παραπάνω είδαμε τις διευθύνσεις και τα τμήματα του Δήμου και διαπιστώσαμε ότι η οργάνωσή του είναι αρκετά καλή. Διαθέτει προσωπικό σε όλα τα τμήματα του και αντίστοιχα στις διευθύνσεις του , αλλά θα μπορούσε να ανανεώσει και να αυξήσει το προσωπικό του ως προς τις κατηγορίες ΠΕ και ΤΕ προκυμμένου το προσωπικό να είναι πιο εκπαιδευμένο και ειδικευμένο στα τοπικά θέματα γιατί όπως βλέπουμε στον παραπάνω πίνακα για το μόνιμο προσωπικό ανά εκπαιδευτική κατηγορία παρατηρούμε ότι η κατηγορία ΔΕ αποτελεί τον περισσότερο αριθμό εργαζομένων στον Δήμο. Σε γενικές γραμμές ο τομέας της παιδείας στην Καλαμάτα είναι ικανοποιητικός , οι εγκαταστάσεις είναι αρκετές για τον πληθυσμό της Καλαμάτας αλλά η διατήρησή τους και η ανακατασκευή τους είναι ελάχιστη άρα αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τα κτίρια να είναι πολύ παλιά και να υπάρχει ακόμα και η έλλειψη η θέρμανσης. Τα τελευταία χρόνια ο Δήμος έχει αναπτυχθεί στο τομέα της υγείας, διαθέτει καινούργιο νοσοκομείο , πολλά ιατρεία, κέντρα αποκατάστασης, με σκοπό να εξυπηρετεί όχι αποκλειστικά και μόνο κατοίκους της Καλαμάτας αλλά και επείγων περιστατικά από τις γειτονικές πόλεις. Η μέριμνα για την Τρίτη ηλικία είναι προφανώς σε καλύτερη κατάσταση από τους παιδικούς σταθμούς υπάρχουν δύο ΚΑΠΗ και διατηρούνται σε καλή κατάσταση. Συνεχώς υπάρχει και εξέλιξη στο δημοτικό εστιατόριο και παντοπωλείο για να βοηθάει άπορους και άστεγους κατοίκους της Καλαμάτας. Η Καλαμάτα διαθέτει αξιόλογες υποδομές για τον πολιτιστικό τομέα της, έχει μουσεία, πνευματικό κέντρο, μέγαρο χορού, θέατρο, Δημοτικό ωδείο κ.α. Το μόνο αρνητικό που θα μπορούσαμε να επισημάνουμε είναι ότι δεν δημιουργούνται πολλές τοπικές πολιτιστικές εκδηλώσεις για να αφιονιστούν οι υποδομές που διαθέτει. Η κατάσταση στον τομέα του αθλητισμού είναι πολύ καλή, διαθέτει πλήρεις και σύγχρονες αθλητικές εγκαταστάσεις όπου μπορεί καθένας να αθληθεί, όπως εγκαταστάσεις ποδοσφαίρου, τένις βόλεϊ μπάσκετ , αλλά όπως έγινε

αντιληπτό στο τεχνικό πρόγραμμα 2017 του Δήμου Καλαμάτας για τις αθλητικές εγκαταστάσεις προσπαθεί ο Δήμος με οποιοδήποτε τρόπο να συντηρήσει τις αθλητικές εγκαταστάσεις. Τα Υπεροπτικά Δίκτυα και το Οδικό Δίκτυο σε γενικές γραμμές είναι ικανοποιητικό. Θα μπορούσαμε να επισημάνουμε ότι το λιμάνι της Καλαμάτας θα ήταν προτιμότερο να είχε περισσότερες επιλογές προς τις διαδρομές, και οι εγκαταστάσεις του αεροδρόμιου θα ήταν προτιμότερο να βρισκόταν σε καλύτερη κατάσταση η' ακόμα καλύτερα να γίνουν μερικές ανακαινίσεις των χώρων αυτών αλλά όπως γνωρίζουμε αυτές οι δομές είναι κρατικές και δεν μπορεί να επέμβει ο Δήμος. Τέλος όσο αφορά για τις μετακινήσεις εντός της πόλης Καλαμάτας οι πεζόδρομοι είναι αρκετοί και παρέχουν εξυπηρέτηση στους κατοίκους, ο ποδηλατόδρομος διευκολύνει τις μετακινήσεις κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες χωρίς να ταλαιπωρεί τους ποδηλάτες αλλά έχει κακό σχεδιασμό και αυτό έχει πολλές φορές σαν αποτέλεσμα οι πεζοί και οι ποδηλάτες να έρχονται σε αντιπαραθέσεις αλλά υπάρχουν μελέτες και σχέδια για την ανάπτυξή του. Το Δίκτυο Ύδρευσης, το Δίκτυο Αποχέτευσης και η Διαχείριση Απορριμμάτων αντιμετωπίζουν συχνά αρκετά προβλήματα πολλές φορές, κατά την διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων, το πόσιμο νερό δεν θα μπορούσαμε να πούμε ότι παρέχεται στα σπίτια με την κατάλληλη ποιότητα, αλλά αυτό είναι θέμα ωρών για να λυθεί και η τεχνική υπηρεσία το αντιμετωπίζει γρήγορα. Για το θέμα των απορριμμάτων το μόνο ζήτημα που απασχολεί τον Δήμο Καλαμάτας όπως και ολόκληρη την χώρα δεν θα μπορούσε να είναι άλλο από τα ΧΗΤΑ, αλλά να επισημάνουμε ότι η Πόλη είναι πάντα καθαρή δεν υπάρχουν σχεδόν ποτέ απορρίματα στους δρόμους και τέλος για την διαχείριση των σκουπιδιών συνεχώς η Πολή εξελίσσεται σε αυτόν τον τομέα και σύντομα θα φτάσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Η πολεοδομική οργάνωση της Καλαμάτας είναι εξαιρετικά καλή και ικανοποιητική, αυτό προέκυψε μεν άτυχα από τον μεγάλο σεισμό της πόλης το 1980, όπου το πολεοδομικό σχέδιο ανακατασκευάστηκε και πλέον είναι ένα σύγχρονο σχέδιο για τα δεδομένα της χώρας μας. Η μορφοποίηση της είναι πολύ καλή, είναι κοντά σε θάλασσά και σε βουνό και το κλίμα είναι σχετικά ήπιο. Το Κέντρο της πόλης είναι προσβάσιμο και οι αρχαιολογικοί χώροι είναι αρκετοί για να υπάρχει επισκεψιμότητα στην πόλη, οι πράσινοι χώροι, οι αθλητικές εγκαταστάσεις για την έκταση και τον πληθυσμό της Καλαμάτας είναι ικανοποιητικοί. Τέλος όσον αφορά τα προβλήματα στον πρωτογενή, δευτερογενή τομέα, τριτογενή τομέα αλλά και για την απασχόληση του Δήμου Καλαμάτας υπάρχουν λύσεις ,δράσεις αλλά και με τον συνδυασμό της αναπτυξιακής εταιρίας , μπορούν να συμβάλουν για την ανάπτυξη του. Πιο συγκεκριμένα στον πρωτογενή τομέα η δημιουργία ανταγωνιστικών προϊόντων, η ενημέρωση και η εξειδίκευση στους νέους αγρότες θα επιφέρει την εξέλιξη του Δήμου. Για τον δευτερογενή τομέα ο Δήμος για να αναπτυχθεί θα ήταν να δημιουργηθούν ξανά μικρές βιοτεχνίες, εντός της πόλης και δημιουργία δομών και υποδομών για την ενημέρωση και διάχυση των πληροφοριών στις ΜΜΕ και την υποστήριξη των αναπτυξιακών τους αναγκών. Στον τριτογενή τομέα και κυρίως στον τουρισμό ο Δήμος Καλαμάτας πρέπει να προωθήσει εναλλακτικές μορφές τουρισμού, προσελκύοντας τουρίστες με ειδικά ενδιαφέροντα, δίνοντας έτσι διεξόδους σε προβλήματα τουριστικής εποχικότητας. Επιπλέον πρέπει να δοθεί βάση στις τουριστικές υποδομές που θα διευκολύνουν την

προσβασιμότητα μέσω οδικών, αεροπορικών και θαλάσσιων οδών. Επίσης για την απασχόληση με την κατάλληλη προετοιμασία, την ενημέρωση προς τους νέους και σωστή στρατηγική η επιχειρηματικότητα μπορεί να δημιουργήσει τις βάσεις για σημαντικές καινοτομίες και νέες τεχνολογίες που θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β' Ανάλυση Δήμου Άργος Μυκηνών

Κεφάλαιο Β.1. Γενικά για τον Δήμο Άργος Μυκηνών

Το Άργος είναι πόλη της Πελοποννήσου. Ανήκει στην περιφερειακή ενότητα της Αργολίδας, του οποίου υπήρξε και πρωτεύουσα, και θεωρείται η αρχαιότερη πόλη της Ευρώπης λόγω της ύπαρξης πολλών αρχαιολογικών μνημείων που χρονολογούνται από την Ύστερη Εποχή του Χαλκού, όταν αποτελούσε ένα από τα σπουδαιότερα κέντρα του Μυκηναϊκού Πολιτισμού. Είναι η μεγαλύτερη πόλη του νομού με πληθυσμό 22.209 κατοίκους (απογραφή 2011). Αποτελεί κέντρο των εμπορικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων του νομού. Στο Δήμο Άργους - Μυκηνών υπάγονται εκτός του Άργους, οι τοπικές κοινότητες Δαλαμανάρας, Πυργέλας, Λάλουκα, Κουρτακίου, Ήρας, Ινάχου, Κεφαλαρίου και Ελληνικού κά.

Β.1.1. Ιστορική αναδρομή του δήμου

Το Φορωνικόν Άστυ, όπως ονομαζόταν το Άργος σε προϊστορικούς χρόνους, θεωρείται κατά πολλούς ως η πρώτη πόλη του κόσμου.^{[2][3]} Η περιοχή της σημερινής πόλης του Άργους γνώρισε την πρώτη ανθρώπινη εγκατάσταση στο τέλος της 3ης χιλιετίας π.Χ., κατά τη νεολιθική εποχή. Έκτοτε κατοικήθηκε αδιάλειπτα, κτιζόμενη ξανά και ξανά στην ίδια γεωγραφική θέση που κατέχει μέχρι σήμερα με πρώτους αποικιστές της να θεωρούνται κατά την προϊστορική εποχή οι Πελασγοί, οι οποίοι κληροδότησαν και στην πόλη πολλές ονομασίες, όπως το ίδιο της το όνομα και τη λέξη "Λάρισα", το όνομα του κάστρου που δεσπόζει στον ομώνυμο λόφο της πόλης, που σημαίνει ακρόπολη. Στη Μυκηναϊκή εποχή, το Άργος αποτέλεσε μαζί με τις Μυκήνες και την Τίρυνθα σημαντική εγκατάσταση με στρατηγική θέση στην εύφορη Αργολική πεδιάδα. Η πόλη διέθετε το δικό της νόμισμα και έφτασε στο απόγειο της ισχύος της κατά τον 7ο αιώνα π.Χ. υπό την τυραννία του Φεΐδωνα, οπότε και υπερείχε των άλλων Πελοποννησιακών πόλεων, κυρίως δε της Σπάρτης. Κατά την περίοδο αυτή, στην πόλη λειτούργησε σχολή γλυπτικής και χαλκοπλαστικής ενώ αξιόλογα ήταν και τα κεραμοποιεία, τα βυρσοδεψεία αλλά και οι βιοτεχνίες ετοιμών ενδυμάτων που έφτιαχναν ρούχα σε πλούσια ποικιλία σχεδίων και χρωμάτων. Χαρακτηριστικό δε είναι ότι κατά τακτά διαστήματα, διοργανωνόταν έκθεση με τα προϊόντα της αργολικής γης. Στο αρχαίο Άργος διοργανωνόταν επίσης πλήθος εορτασμών, κρίνοντας από τις τουλάχιστον 25 γιορτές που έχουν καταγραφεί.^[4] Κατά την Κάθοδο των Δωριέων, περί το 1098 π.Χ., το Άργος ήταν διαιρεμένο σε τέσσερις συνοικίες, η καθεμία από τις οποίες κατοικείτο από διαφορετική φυλή.

Η αποδυνάμωση και η απώλεια του γοήτρου του Άργους επήλθε αργότερα, αφενός, με την άρνησή της να παράσχει προμήθειες και να συμμετάσχει στους Ελληνο-περσικούς πολέμους και αφετέρου, με την ουδέτερη στάση που διατήρησε αργότερα, κατά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο.

Αργυρή δραχμή του Άργους. 4ος αι. π.Χ.

Κατά τη Βυζαντινή εποχή, διαδίδεται ο Χριστιανισμός στην πόλη, ενώ αξιοσημείωτο είναι πως ο πρώτος καταγεγραμμένος επίσκοπος του Άργους θεωρείται ο Γενέθλιος, ο οποίος και συμμετείχε το 448 μ.Χ. στη σύνοδο που συγκλήθηκε από τον Πατριάρχη Φλαβιανό. Ύστερα από την Δ' Σταυροφορία, οι Σταυροφόροι κατέλαβαν το κάστρο της Λάρισας· πολύ αργότερα το 1388, πωλήθηκε στη Δημοκρατία της Βενετίας, πράξη στην οποία αντιτάχθηκε αρχικά ο δεσπότης του Μυστρά Θεόδωρος Α΄ Παλαιολόγος. Το Άργος κατακτήθηκε από την Οθωμανική Αυτοκρατορία το 1463.

Η πόλη παρέμεινε υπό οθωμανικό έλεγχο (με εξαίρεση τη ενετοκρατία του 1687–1715) μέχρι την Επανάσταση του '21. Ύστερα από μια βραχεία περίοδο αυτοδιοίκησής του από το Σταματέλλο Αντωνόπουλο, αποτέλεσε την έδρα της Α΄ Εθνοσυνέλευσης της Επιδάουρου και αργότερα εντάχθηκε στο Βασίλειο της Ελλάδας.

Σήμερα, το Άργος αποτελεί την πολυπληθέστερη πόλη του Νομού Αργολίδας και συγκεντρώνει πολλές από τις υπηρεσίες του. Πρωταρχική οικονομική δραστηριότητα αποτελεί η γεωργία και το εμπόριο. Εντούτοις, παρατηρείται μια σταθερή άφιξη τουριστών με ενδιαφέρον για την ιστορία και τα αρχαιολογικά ευρήματά του.

B.1.2.Χαρακτηριστικά της πόλης

Το Άργος οριοθετείται βόρεια από τον ξεροπόταμο Ξεριά, στα ανατολικά από τον Ίναχο ποταμό και το ρέμα της Πάνιτσας (που πηγάζει από τον τελευταίο), στα δυτικά από το λόφο της Λάρισας (όπου είναι χτισμένο και το μοναστήρι της Παναγιάς της Κατακεκρυμμένης- Πορτοκαλούσας) και το λόφο της Ασπίδος (ανεπίσημα λόφος Προφήτη Ηλία) και στα νότιο τμήμα του από το Νότιο Περιφερειακό. Η πλατεία του Αγίου Πέτρου (πρώην πλατεία Ομονοίας^[5]) με τον ομώνυμο καθεδρικό ναό αποτελεί το κέντρο της πόλης, ενώ χαρακτηριστικές πλατείες είναι η πλατεία Δημοκρατίας (ανεπίσημα πλατεία Λαϊκής Αγοράς), η Πλατεία Δερβενακίων (ανεπίσημα πλατεία Σταραγοράς) και η πλατεία Δικαστηρίων (όπου βρίσκεται το Ειρηνοδικείο της πόλης). Το Πάρκο της κεντρικής πλατείας και το Πάρκο του Μπόνη αποτελούν τους μεγαλύτερους χώρους πρασίνου στο κέντρο της πόλης.

Οι σημαντικότερες συνοικίες είναι τα Γεφύρια, τα Τσαμέικα, τα Λαγκαδιανά, ο Συνοικισμός, οι Παλιές και οι Νέες Εργατικές Κατοικίες, ο Νέος Κόσμος, ο Αϊ-Γιάννης, η Αγία Αικατερίνη και ο Άγιος Νικόλαος (από τις ομώνυμες εκκλησίες που βρίσκονται σε κάθε περιοχή), ενώ στα περίχωρα του Άργους αξιοσημείωτες περιοχές είναι η Άκοβα και οι Φυστικιές.

Στη σημερινή εποχή, οι πιο εμπορικοί δρόμοι της πόλης είναι αυτοί που βρίσκονται στα πέριξ της πλατείας του Αγίου Πέτρου (οδός Καποδιστρίου, Δαναού, Βασιλέως Κωνσταντίνου) καθώς και η οδός Κορίνθου. Οι Πεζόδρομοι (οι πεζοδρομημένες δηλαδή οδοί Μιχαήλ Στάμου, Παναγή Τσαλδάρη και Ελ. Βενιζέλου) αποτελούν το πιο δημοφιλές σημείο της πόλης όπου βρίσκεται συγκεντρωμένος μεγάλος αριθμός εμπορικών καταστημάτων και καφετεριών.<Wikipedia>

Ιστορική εξέλιξη από το 2000 έως σήμερα στα πλαίσια του Καποδιστριακού συστήματος έως του Καλλικρατικού

Ο Δήμος Άργους - Μυκηνών είναι δήμος της Περιφέρειας Πελοποννήσου, που συντάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης από την συνένωση των προ υπαρχόντων δήμων Άργους, Κουτσοποδίου, Λέρνας, Λυρκείας, Μυκηναίων, Νέας Κίου και των κοινοτήτων Αλέας και Αχλαδοκάμπου με πληθυσμό 42.022 σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

Έδρα του δήμου είναι το Άργος. Επίσης οι Μυκήνες, κυρίαρχο κέντρο του ελληνισμού κατά την ύστερη Εποχή του Χαλκού, έχουν οριστεί ως ιστορική έδρα.

Τα όρια του δήμου αντιστοιχούν στα όρια της παλαιότερης Επαρχίας Άργους.

Β.1.3. Πληθυσμιακά δεδομένα

Απογραφή Πληθυσμού 2011

Μόνιμος Πληθυσμός, κατά φύλο και κατάσταση ασχολίας

Περιγραφή τύπου μόνιμης διαμονής/ φύλο	Σύνολο	Οικονομικά ενεργοί	Οικονομικά μη ενεργοί
ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ - ΜΥΚΗΝΩΝ	42022	17605	24417
Άρρενες	20835	11104	9731
Θήλεις	21187	6501	14686

Πίνακας 23 : Μόνιμος Πληθυσμός, κατά φύλο και κατάσταση ασχολίας

(Ελστάτ απογραφή του 2011)

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Όνομασία Δήμου	Πληθυσμός 2001	Νόμιμος πληθυσμός 2001	Έκταση 2001	Νόμιμος Πληθυσμός 2011	Διαφορά νόμιμου 2001-2011
Πελοπόννησος	Αργολίδος	Δήμος Άργους - Μυκηνών	48.188	47.732	1.002.508	44.458	-3.274

Πίνακας 24: Πληθυσμός σύμφωνα με την Περιφέρεια (Ελστάτ απογραφή του 2011)

B.2 Παραγωγικά Δεδομένα

Η οικονομία του περιφερειακής ενότητας Αργολίδας στηρίζεται κατά κύριο λόγο στον πρωτογενή και τριτογενή τομέα, ενώ μειώνεται η σημασία και ο ρόλος του δευτερογενή.

B.2.1.Πρωτογενής τομέας

Στην Ελλάδα ο πρωτογενής τομέας παραγωγής εξακολουθεί να έχει μεγάλη σημασία, παρόλο που η συμμετοχή του στην απασχόληση και στο Α.Ε.Π. μειώνεται σταδιακά όσο αναπτύσσεται οικονομικά η χώρα. Η συμμετοχή της περιφερειακής ενότητας στον πρωτογενή τομέα ανέρχεται στο 29,6% του ΑΕΠ της Περιφέρειας (το 16,8% του προϊόντος του νομού, 1,9% της συνολικής γεωργικής παραγωγής της χώρας) και δεν διαφοροποιείται σημαντικά από την υπόλοιπη περιφέρεια. Με τη γεωργία ασχολούνται περίπου 16.100 οικογένειες (το 16,10% του εργατικού δυναμικού). Από αυτές 12.230 οικογένειες ή ποσοστό 77% είναι καθαρά γεωργικές και οι υπόλοιπες έχουν τη γεωργία σαν δεύτερο επάγγελμα. Η συνολική έκταση του νομού είναι 2.154.600 στρ. Από αυτές, σύμφωνα με στοιχεία του ΕΛ.ΣΤΑΤ., οι γεωργικές περιοχές είναι 1.108.000 στρ: αρόσιμες περιοχές 287.000 στρ., μόνιμες καλλιέργειες 263.100 στρ., βοσκότοποι: 244600 στρ., ετερογενείς γωργ. περιοχές: 583800 στρ. Οι δασικές-ημιφυσικές περιοχές του νομού είναι: 1014800 στρ., οι εκτάσεις που καλύπτονται με νερά είναι 3600 στρ. (χερσαία ύδατα, παραθαλάσσιες υγρές ζώνες), ενώ οι τεχνητές περιοχές (αστική οικοδόμηση, βιομηχανικές και εμπορικές ζώνες, δίκτυα συγκοινωνιών, ορυχεία, χώροι αθλητικών εγκαταστάσεων και πολιτιστικών δραστηριοτήτων) ανέρχονται σε 30800 στρ. Η καλλιεργούμενη έκταση της περιφερειακής ενότητας ανέρχεται σε 710.000 στρέμματα περίπου (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) εκ των οποίων τα 228.000 ή 32,1% είναι αρδευόμενα. Από τις εκμεταλλεύσιμες αυτές εκτάσεις, τα 349.071,1 στρ. είναι μικτές γεωργικές και κτηνοτροφικές εκτάσεις, 343.575,6 στρ. είναι αμιγώς γεωργικές και 9291 στρ. αμιγώς κτηνοτροφικές. Μόνο το 16,5% της περιφερειακής ενότητας είναι πεδινό (709,4 χιλ στρεμ.). Κυριότερη είναι η Αργο-ναυπλιακή πεδιάδα που αναπτύσσεται ανάμεσα στα Αργολιδοαρκαδικά βουνά (δυτικό μέρος) και στα βουνά της Αργολικής Χερσονήσου (ανατολικό κομμάτι νομού). Τα κύρια χαρακτηριστικά της Πρωτογενούς παραγωγής στον Δήμο Άργους – Μυκηνών είναι:

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ: 31.739

ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΕΙΣ: 709,4 τ.χλμ. (32,9% του νομού).

ΕΚΤΑΣΗ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ: 1.145 τ.χλμ. (53,1% του νομού).

ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ: 176,1 τ.χλμ. (8,2% του νομού).

ΚΥΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ: Εσπεριδοειδή, λάδι, κηπευτικά, δημητριακά, κρασί.

ΕΙΔΗ ΖΩΩΝ ΠΟΥ ΕΚΤΡΕΦΟΝΤΑΙ: Αιγοπρόβατα, χοίροι, πουλερικά.

B.2.2.Δευτερογενής τομέας

Στην περιφερειακή ενότητα Αργολίδας ο δευτερογενής τομέας είναι πρωτίστως προσανατολισμένος στον κλάδο της μεταποίησης (βιομηχανία τροφίμων & ποτών, κατασκευή προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά, κατασκευή μεταλλικών προϊόντων με εξαίρεση μηχανήματα και είδη εξοπλισμού) και στις κατασκευές. Στις επιχειρήσεις της περιφερειακής ενότητας αναλογεί 0,5% των επενδύσεων των βιομηχανικών επιχειρήσεων της χώρας. Στον τομέα αυτό αναλογεί το 32% περίπου του ακαθάριστου προϊόντος και παράγεται το 16,10% του ολικού προϊόντος της περιφερειακής ενότητας. Αν και το ποσοστό αυτό φαίνεται μεγάλο, το μεγαλύτερο κομμάτι του ανήκει στις κατασκευές που παράγουν το 10,1% του ακαθάριστου προϊόντος του νομού και στην βιομηχανία με ποσοστό 16,2%, καθώς η περιφερειακή ενότητα βρίσκεται πολύ κοντά στην περιοχή των Αθηνών και για τον λόγο αυτό συγκεντρώνει βιομηχανικές μονάδες, που δεν επιθυμούν να βρίσκονται στην περιφερειακή ενότητα Κορινθίας. Η μεταποίηση βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα, παράγοντας μόλις το 3,9% του ακαθάριστου προϊόντος, ενώ και η συμμετοχή της στην συνολική μεταποιητική παραγωγή της χώρας, περιορίζεται στο 0,4%. Η συμμετοχή της περιφερειακής στον δευτερογενή τομέα, ανέρχεται στο 18,3% της Περιφέρειας.

Οι κυριότεροι κλάδοι βιομηχανίας στην περιφερειακή ενότητα είναι:

- Επεξεργασία φρούτων, χυμοποιεία, ελαιοτριβεία
- Μηχανουργεία, κατασκευή αντλιών
- Παραγωγή πλαστικών σωλήνων, εξαρτημάτων τεχνικών παροχών κλπ
- Επεξεργασία μαρμάρων και ειδών λαϊκής τέχνης

Το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό προϊόν του δευτερογενή τομέα κατέχει η μεταποίηση, η οποία όμως ακολουθεί φθίνουσα πορεία. Η Αργολίδα είναι από τις κυριότερες περιφερειακές ενότητες σε αποθέματα μαρμάρων καλής ποιότητας. Υπάρχουν περίπου πενήντα (50) μισθωμένα λατομεία μαρμάρων στην περιοχή της Αργολίδας κυρίως στις τοποθεσίες Καρνεζαΐικα, Δίδυμα, Λυγουριό, Επίδαυρο, Ηλιόκαστρο. Τα κύρια χαρακτηριστικά της Δευτερογενούς παραγωγής στον Δήμο Άργους – Μυκηνών είναι:

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ: 1.398

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ: 5.617

ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: Μεταποίησης και επεξεργασίας γεωργικών προϊόντων, υφαντουργία, σαπωνοποιία, κεραμουργία, μηχανουργία. <σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού δήμου Άργους Μυκηνών 2015-2019>

B.2.3.Τριτογενής τομέας

Ο τριτογενής τομέας είναι αυτός με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στη διάρθρωση του ακαθάριστου προϊόντος της Περιφέρειας,. Ο τομέας παρουσιάζει αυξητική τάση από την άποψη της συμμετοχής στο προϊόν της Περιφέρειας, αν και παραμένει σημαντικά χαμηλότερη σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο χώρας ενώ παράγει το 56% της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας της Περιφέρειας, με πολύ μικρές τάσεις αύξησης της παραγόμενης ΑΠΑ κατ' έτος. Στο τριτογενή τομέα (τουρισμός, εμπόριο) απασχολείται το 54,11% του δυναμικού και παράγεται το 67,10% του ολικού αργολικού προϊόντος. Βασικές οικονομικές δραστηριότητες του τριτογενή τομέα στην Πελοπόννησο είναι η «διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμίσθωση και επιχειρηματικές δραστηριότητες», το «χονδρικό και λιανικό εμπόριο», οι «μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες» και τα «Ξενοδοχεία και εστιατόρια». Οι συγκεκριμένες οικονομικές δραστηριότητες παράγουν το 65% της ΑΠΑ του τριτογενή τομέα στην Περιφέρεια. Ο τουριστικός τομέας αποτελεί την οικονομική δραστηριότητα η οποία σχεδιάζεται να στηρίξει την αναπτυξιακή προοπτική της Περιφέρειας και της περιφερειακής ενότητας, παρέχοντας υπηρεσίες υπερτοπικού χαρακτήρα. Η συμμετοχή της περιφερειακής ενότητας στον τριτογενή τομέα, παρουσιάζει σημαντική επιτάχυνση, ειδικά μετά το 1991, με ποσοστό συμμετοχής 52,1%. Η συμβολή του τουρισμού στην ανάπτυξη της περιφερειακής ενότητας και στην εξάλειψη των ανισοτήτων είναι σημαντική, δεδομένου ότι η πλειοψηφία της ξενοδοχειακής υποδομής της Περιφέρειας βρίσκεται στην Αργολίδα. Για την ανάπτυξη του τριτογενή τομέα της περιφερειακής ενότητας πρέπει να ολοκληρωθούν οι παρακάτω διαδικασίες:

- Ανάπτυξη ευρέως φάσματος μορφών τουρισμού (ισχυρό σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος) με θέσπιση νέων αναπτυξιακών κινήτρων (ορεινές περιοχές, ειδικές περιοχές με πολιτιστική ιστορική περιβαλλοντική σημασία, παράκτιες περιοχές, κορεσμένες τουριστικά περιοχές)
- Προώθηση των αναγκαίων υποδομών στους τομείς ενέργειας τηλεπικοινωνιών, διαχείρισης υδάτινων πόρων και διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων ως και παραγωγικών και περιβαλλοντικών υποδομών.
- Αναβάθμιση της ποιότητας παροχής μεταφορικών υπηρεσιών.
- Προώθηση δημιουργίας ερευνητικών κέντρων για την διερεύνηση και επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων και την ανάπτυξη προηγμένων υπηρεσιών στήριξης των παραγωγικών δραστηριοτήτων και των αναγκών σε τεχνολογία και καινοτομικές δράσεις. <σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού δήμου Άργους Μυκηνών 2015-2019>

B.3: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

B.3.1.Υπηρεσίες

Γενικός γραμματέας

Γραφείο δημάρχου

Γραφείο ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συμβούλων

Αυτοτελές γραφείο επικοινωνίας και δημόσιων σχέσεων

Νομική υπηρεσία

Αυτοτελές γραφείο διοικητικής βοήθειας

Αυτοτελές γραφείο πολιτικής προστασίας

Αυτοτελές τμήμα ωδείου

Διεύθυνση διοίκησης, προγραμματισμού οργάνωσης και πληροφορικής

Διεύθυνση οικονομικών υπηρεσιών και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης

Διεύθυνση τεχνικών έργων και μελετών

Διεύθυνση δόμησης, περιβάλλοντος, καθαριότητας και πρασίνου

Διεύθυνση κοινωνικής προστασίας, παιδείας, πολιτισμού και τουρισμού

Διεύθυνση παιδικών σταθμών

Διεύθυνση αρχείου

Διάρθρωση αποκεντρωμένων υπηρεσιών:

Αποκεντρωμένες υπηρεσίες με έδρα:

Νέα κίος

Γραφείο ΚΕΠ

Λέρνα

Γραφείο ΚΕΠ

Μυκίνες

Γραφείο ΚΕΠ

Κουτσοπόδι

Γραφείο ΚΕΠ

Λυρκεία

Γραφείο ΚΕΠ

Αγλαδόκαμπος

Γραφείο ΚΕΠ

Αλέα

Γραφείο ΚΕΠ

Β.3.2.Προσωπικό δήμου

Οι θέσεις του μόνιμου προσωπικού του Δήμου διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ)

Τεχνολογικής εκπαίδευσης (ΤΕ)

Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΔΕ)

Υποχρεωτικής εκπαίδευσης (ΥΕ)

ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΕΩΝ
ΠΕ	46	53
ΤΕ	18	20
ΔΕ	56	76
ΥΕ	35	42

Πίνακας: (25 Αριθμός υπηρετούντων)

ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
ΠΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	1
ΤΕ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ	2
ΔΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	1
ΔΕ15 ΕΙΣΠΡΑΚΤΟΡΩΝ	2
ΔΕ14 ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΟΤΑ	1
ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΕΩΝ	7

Πίνακας 26: Προσωρινές θέσεις με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου

Θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου

ΚΛΑΔΟΣ	ΘΕΣΕΙΣ
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	6
ΔΕ Δ/ΣΗΣ ΥΠΟΘ. ΠΟΛ.	1
ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧΑΝ. ΕΡΓΩΝ	1
ΥΕ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	2
ΥΕ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ	14 (8 ΠΛΗΡΟΥΣ ΚΑΙ 6 ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ)
ΣΥΝΟΛΟ	24

Πίνακας :27 Προσωρινές θέσεις με σχέση Ι.Δ.Α.Χ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	-
ΜΟΥΣΙΚΟΙ	13
ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΕΩΝ ΙΔΑΧ	13

Πίνακας :28 Οργανικές θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου μερικής απασχόλησης: (εφημερίς της κυβέρνησεως)

Πίνακας εσόδων – εξόδων

ΧΡΟΝΙΕΣ	2011	2012	2013	2014	2015
ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ					
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	33.790.849,66	39.254.903,70	31.948.062,98	26.926.131,81	34.508.023,48
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	24.288.871,99	26.394.044,89	22.062.113,80	20.013.501,65	22.804.986,52
ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΕΣ					
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	33.790.849,66	39.254.903,70	31.948.062,98	26.926.131,81	34.508.023,48
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	17.628.909,04	20.807.010,22	19.090.374,63	17.408.268,37	19.351.982,32

Πίνακας :29 συνοπτική κατάσταση προϋπολογισμού, απολογισμού εσόδων εξόδων (τμήμα οικονομικών δήμου Άργους)

B.4.Δημοτικές επιχειρήσεις για το Άργος

B.4.1.Περιγραφή

Με τον σχηματισμό επιχειρήσεων που υπάγονται στην τοπική αυτοδιοίκηση ή στις οποίες λαμβάνει μέρος η ίδια και οι οποίες αναλαμβάνουν την εκτέλεση και εκμετάλλευση των έργων οι οργανισμοί της τοπικής αυτοδιοίκησης υλοποιούν δράσεις και προγραμματίζουν κατηγορίες με βάση τον υπηρετούμενο σκοπό.

Μπορούμε να διακρίνουμε 3 είδη:

Επιχειρήσεις τοπικής αυτοδιοίκησης που στοχεύουν στην προώθηση διοικητικών λειτουργιών και άσκηση πολιτικών.

Επιχειρήσεις που έχουν στόχο την τοπική ανάπτυξη ή την ανάπτυξη συγκεκριμένων τομέων της οικονομίας.

Επιχειρήσεις με κατεύθυνση την ανάπτυξη επιχειρηματικών δράσεων από την ίδια την τοπική αυτοδιοίκηση.

Παρακάτω μπορούμε να διακρίνουμε τις επιχειρήσεις του δήμου:

Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Άργους - Μυκηνών (Κ.Ε.Δ.Α.Μ.) Η Κ.Ε.Δ.Α.-Μ.

Είναι αποτέλεσμα συγχώνευσης τεσσάρων Κοινοφελών Επιχειρήσεων των δήμων οι οποίοι συγχωνεύτηκαν στα πλαίσια του νόμου 3852/2010 και απετέλεσαν τον νέο Δήμο Άργους Μυκηνών. Οι επιχειρήσεις αυτές είναι 1. Δημοτική Κοινοφελής Επιχείρηση Πολιτισμού Άργους 2. Δημοτική Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Μυκηναίων 3. Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Λυρκείας 4. Δημοτική Κοινοφελής Επιχείρηση Ν. Κίου

Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης - Αποχέτευσης Δήμου Άργους - Μυκηνών (Δ.Ε.Υ.Α.ΑΡ.Μ.)

Η ύδρευση της περιοχής του Άργους ήταν παραδοσιακά ευθύνη και δικαιοδοσία του Δήμου Άργους. Σε εφαρμογή όμως του Ν. 1069/80, και μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου τον Φεβρουάριο του 1987, ιδρύθηκε η Δ.Ε.Υ.Α.ΑΡ. η οποία φέρει σήμερα την ευθύνη για την διαχείριση της ύδρευσης και αποχέτευσης της πόλης του Άργους. Παρά όμως την μεταρρύθμιση αυτή, οι δεσμοί της Δ.Ε.Υ.Α. με τον Δήμο είναι ιδιαίτερα ισχυροί και το προσωπικό της Δ.Ε.Υ.Α. συχνά απασχολείται με θέματα του Δήμου. Σημειώνεται ότι η εφαρμογή του Νόμου 2539/1997 περί “Συγκρότησης της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης” επέφερε τροποποιήσεις στην σύσταση των δήμων και κοινοτήτων της χώρας. Ειδικότερα με την εφαρμογή του προγράμματος «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ», ο Δήμος Άργους εκτός από το δημοτικό διαμέρισμα Άργους αποτελείται και από τα δημοτικά διαμερίσματα: 1.Δαλαμανάρας, 2.Ελληνικού, 3.Ήρας, 4.Ινάχου, 5.Κεφαλαρίου, 6.Κουρτακίου, 7.Λάλουκα και 8.Πυργέλλας. Τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης αυτών των κοινοτήτων ανήκουν

πλέον και αυτά στην Δ.Ε.Υ.Α.ΑΡ. η οποία και τα διαχειρίζεται. Ο εγγεγραμμένος πληθυσμός με την εφαρμογή του προγράμματος «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ», ανερχόταν σε 27.995 κατοίκους. Εκτιμάται όμως ότι ο πληθυσμός που πραγματικά εξυπηρετείτο από την Δ.Ε.Υ.Α.ΑΡ. με την εφαρμογή του προγράμματος «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ» ανερχόταν σε 30.400 λόγω των ετεροδημοτών και του σημαντικού αριθμού των επισκεπτών (εποχιακός πληθυσμός). Σήμερα με την εφαρμογή του προγράμματος «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», έγινε συγχώνευση της δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Άργους και της δημοτικής επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Νέας Κίου, σε μία νέα δημοτική Επιχείρηση με την επωνυμία «Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Δήμου Άργους – Μυκηνών» (ΦΕΚ- 792/Β'/10-5-11). Με την παραπάνω διεύρυνση ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός φτάνει τις 50.000. Σημειώνεται ότι στον παραπάνω εξυπηρετούμενο πληθυσμό περιλαμβάνονται και οι οικισμοί Άκοβα και Κόκλα που ανήκουν στον Δήμο Άργους- Μυκηνών. Η Δ.Ε.Υ.Α. προήρθε από τη συγχώνευση της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης, της Αποχέτευσης Δήμου Ν. Κίου (ΦΕΚ σύστασης 2220/Β'/ 1999) δι' απορροφήσεως προς την Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Δήμου Άργους (ΦΕΚ σύστασης: 163/Α/9-9-1987 και τροποποίηση: ΦΕΚ 370/Β'/24-3-2000).

ΑΡΓΩ Τουριστική - Αναπτυξιακή, Μονομετοχική Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Νέας Κίου

Την 30/12/2010 καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Υπηρεσίας μας και πήρε αριθμό Μητρώου 70514/20/Β/10/11 η Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «ΑΡΓΩ Τουριστική – Αναπτυξιακή Μονομετοχική Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Νέας Κίου» και δ.τ. «ΑΡΓΩ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΝΕΑΣ ΚΙΟΥ» καθώς επίσης και η με αριθμ. 4491/30-12-2010 Απόφαση του Νομάρχη Αργολίδος με την οποία δόθηκε άδεια σύστασης και εγκρίθηκε το καταστατικό της ανωτέρω εταιρείας όπως αυτό καταρτίστηκε με την αριθμ. 6208/29-12-2010 συμβολαιογραφική πράξη της συμβολαιογράφου Κωτσοβού – Χριστοφορίδου.

Αναπτυξιακή περιφερειακής ενότητας Αργολίδας, Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α. Βασικός σκοπός της Αναπτυξιακής περιφερειακής ενότητας Αργολίδας Α.Ε. ΟΤΑ είναι η υλοποίηση και διαχείριση εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής, επιχειρηματικής, βιώσιμης ανάπτυξης της Αργολίδας. Η εταιρεία δημιουργήθηκε το έτος 2000 από τους τοπικούς φορείς της περιφερειακής ενότητας. Μέτοχοί της είναι η Περιφέρεια Πελοποννήσου, η Περιφερειακή Ένωση Δήμων Πελοποννήσου, ο Δήμος Άργους - Μυκηνών, ο Δήμος Ναυπλίων, ο Δήμος Επιδαύρου, ο Δήμος Ερμιονίδας, το Επιμελητήριο Αργολίδας και η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Αργολίδας.

B.4.2.Οικονομικά στοιχεία

Προϋπολογισμός Δ.Ε.Υ.Α.ΑΡ.Μ. 2015

Ανάλυση λειτουργικών εσόδων

Πωλήσεις λοιπ. Αποθ. Κ αρχ. υλικού	300
Δικτύων ύδρευσης	2.154.300
Δικτύων αποχέτευσης	791.000
Έσοδα βιολογικού καθαρισμού	162.000
Έσοδα από συμμετοχή Δ.Ε.Υ.Α.Ν	304.000
Επιχορηγήσεις και διάφορα έσοδα	10.000
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	57.390
Έσοδα κεφαλαίων	200
Γενικό σύνολο λειτουργικών εσόδων	3.479.190
Έσοδα ειδικών πόρων	743.000
Σύνολο επιχορηγήσεων	1.336.888,91
Γενικό σύνολο εσόδων 2015	5.559.078,91

Πίνακας 30: Ανάλυση λειτουργικών εσόδων (ιστοσελίδα διαנגείας)

Ανάλυση λειτουργικών εξόδων

Αναλώσιμα υλικά	340.500
Ανταλλακτικά πάγιων στοιχείων	87.300
Αμοιβές προσωπικού	1.478.000
Αμοιβές έξοδα τρίτων	83.800
Παροχές τρίτων	1.444.323,06
Φόροι τέλη	61.100
Γενικά έξοδα	203.154,81
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	3.698.177,87

Υποχρεώσεις από δάνεια	235.600,00
Πάγια	20.300,00
Σύνολο έργων τεχνικού προγράμματος 2015	1.605.001,04
Γενικό σύνολο εξόδων 2015	5.559.078,91

Πίνακας :31 Ανάλυση λειτουργικών εξόδων (σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού δήμου Άργους Μυκηνών 2015-2019)

B.5. Ανάλυση υποδομών

B.5.1.Ανάλυση κοινωνικής υποδομής

ΠΑΙΔΕΙΑ

Νηπιαγωγεία

Όνομασία μονάδας	σχολικής	Ταχ. διεύθυνση	Τηλέφωνο, fax, email
Αγίου προκοπίου		Άγ. Προκόπιος 21200	2751021425 - mail@nip-ag-prokop.arg.sch.g
Αγριλίτσας		Αγριλίτσα 21200	2751075355 - mail@nip-argil.arg.sch.gr
1ο Άργους		Καλλέργη & Εμμανουήλ Ρούσσου 1 21200	2751021889 - mail@1nip-argous.arg.sch.gr
2ο Άργους		Πίνδου 27 21200	2751020218 - mail@2nip-argous.arg.sch.gr
3ο Άργους		Καρατζά 18 21200	2751020959 - mail@3nip-argous.arg.sch.gr
4ο Άργους		Ομήρου 10 21200	2751024773 - mail@4nip-argous.arg.sch.gr
5ο Άργους		Αγ.Γεωργίου 21200	2751062016 - mail@5nip-argous.arg.sch.gr
6ο Άργους		Ηρακλέους 130 21200	2751029797 - mail@6dim-argous.arg.sch.gr
7ο Άργους		Χαντζή 20 21200	2751023062 2751023062 mail@7nip-argous.arg.sch.gr
8ο Άργους		Αγγ. Γεωργαντά 20 21200	2751023061 2751023061 mail@8nip-argous.arg.sch.gr

9ο Άργους	Μικράς Ασίας 62 21200	2751024332 2751024332 mail@9nip- argous.arg.sch.gr
10ο Άργους	Κωστή Παλαμά 1- Τσαμείκα 21200	2751023775 2751023775 mail@10nip- argous.arg.sch.gr
Δαλαμανάρας	Δαλαμανάρα 21200	2751024449 - mail@nip- dalam.arg.sch.gr
Ελληνικού	Ελληνικό 21200	2751086291 - mail@nip- ellin.arg.sch.gr
Ινάχου	Ίναχος 21200	2751031338 2751031338 mail@nip-inach.arg.sch.gr
Κεφαλαρίου	Κεφαλάρι 21200	2751086457 2751086457 mail@nip-kefal.arg.sch.gr
Κιβερίου	Κιβέρι 21200	2751042061 2751042061 mail@nip-kiver.arg.sch.gr
Κουτσοποδίου	Κουτσοπόδι 21200	2751091458 - mail@nip- kouts.arg.sch.gr
Λάλουκα	Λάλουκα 21200	2751024302 - mail@nip- lalouk.arg.sch.gr
Λυρκείας	Λυρκεία 21058	2751071324 - mail@nip- lyrkeias.arg.sch.gr
Μύλων	Μύλοι 21200	2751047108 - mail@nip- mylon.arg.sch.gr
Νέας Κίου	Νέα Κίος 21053	2751051598 - mail@nip- n-kiou.arg.sch.gr
Ν. Ηραίου	Ν. Ηραιο 21200	2751031570 - mail@nip- n-iraiou.arg.sch.gr
Προσύμνης	Προσύμνη 210200	2751089283 mail@nip-n- prosymn..arg.sch.gr
Σκαφιδακίου	Σκαφιδάκι 21200	2751047769 - mail@dim- skafid.arg.sch.g
Σκοτεινής	Σκοτεινή 20500	2751073104 - mail@dim-

		skotein.arg.sch.gr
Σχινοχωρίου	Σχινοχώρι 21200	2751077235 2751077235 mail@dim-schin.arg.sch.gr
Φιχτίου	Φίχτια 21200	2751076394 - mail@dim- ficht.arg.sch.gr
Όνειρο	3ο χμ.Άργους- Ναυπλίου (Δαλαμανάρα) 21200	2751067011-012 - -
Αυτενεργώ	Ν.Περιφερειακός Άργους 21200	2751069680 2751063164 info@aftenergo.gr
Μαλτέζου	Φλέμινγκ 8 21200	- -

Πίνακας :32 <https://et.diavgeia.gov.gr/> (Νηπιαγωγεία)

Δημοτικά

Όνομασία μονάδας	σχολικής Ταχ. Διεύθυνση	Τηλέφωνο, fax, email
Αγριλίτσας	Αγριλίτσα 21200	2751075244 2751075244 mail@dim-agril.arg.sch.gr
Αχλαδοκάμπου	Αχλαδόκαμπος 21200	2751081433 2751081433 mail@dim- achlad.arg.sch.gr
1ο Άργους	Καποδιστρίου 18 22100	2751068651 2751068162 mail@1dim- argous.arg.sch.gr
2ο Άργους	Ήρας 6 21200	2751067776 2751068247 mail@2dim- argous.arg.sch.gr
3ο Άργους	Φορωνέως 357 21200	2751062194 2751069481 mail@3dim- argous.arg.sch.gr
4ο Άργους	Βλάσση 22 21200	2751068862 2751068862 mail@4dim- argous.arg.sch.gr
5ο Άργους	Αγ.Γεωργίου 21200	2751066093 2751066093 mail@5dim-

		argous.arg.sch.gr
6ο Άργους	Ηρακλέους 137 21200	2751068998 2751068998 mail@6dim- argous.arg.sch.gr
7ο Άργους	Καποδιστρίου 18 21200	2751025135 2751025135 mail@7dim- argous.arg.sch.gr
Γυμνού	Γυμνό 20500	2746061498 2746061498 mail@dim- gymnou.arg.sch.g
Δαλαμανάρας	Δαλαμανάρα 21200	2751066402 2751066402 mail@dim- dalam.arg.sch.gr
Ειδικό Άργους	Κουρτακίου 4- Τσαμέικα 21200	2751021144 2751021144 mail@dim-eid- argous.arg.sch.gr
Ινάχου	Ίναχος 21200	2751031391 2751031391 mail@dim- inach.arg.sch.gr
Κεφαλαρίου	Κεφαλάρι 21200	2751086315 2751086315 mail@dim-kefal.arg.sch.gr
Κιβερίου	Κιβέρι 21200	2751047944 2751047944 mail@dim-kiver.arg.sch.gr
Κουτσοποδίου	Κουτσοπόδι 21200	2751091392 2751091392 mail@dim- kouts.arg.sch.gr
Λιμνών	Λίμνες 21200	2751083233 - mail@dim- limnon.arg.sch.gr
Λυρκείας	Λυρκεία 21058	2751071324 2751071324 mail@dim- lyrkeias.arg.sch.gr
Μύλων	Μύλοι 21200	2751047196 2751047196 mail@dim- mylon.arg.sch.gr

Νέας Κίου	Ν. Κίος 21053	2751051128 2751051128 dimnkiou@sch.gr
Σκαφιδακίου	Σκαφιδάκι 21200	2751042218 2751042218 mail@dim- skafid.arg.sch.gr
Σκοτεινής	Σκοτεινή 20500	2751073104 2751073104 mail@dim- skotein.arg.sch.gr
Φιχτίου	Φίχτια 21200	2751076394 2751076196 mail@dim-ficht.arg.sch.gr
Μαλτέζου	Φλέμινγκ 8 21200	2751067656 2751067893 mail@dim- maltezou.arg.sch.gr
Αυτενεργώ	Ν.Περιφερειακός Άργους 21200	

Πίνακας :33 Δημοτικά σχολεία (<https://et.diavgeia.gov.gr/>)

Γυμνάσια

Όνομασία μονάδας	Ταχ. Διεύθυνση	Τηλέφωνο, fax, email
1 ^ο γυμνάσιο Άργους	Δαναού 26 Άργος 21232	2751067580 2751069589
2 ^ο γυμνάσιο Άργους	Μαρίνου 58 Άργος 21200	2751067770 - -
3 ^ο γυμνάσιο Άργους	Μαρίνου 58 Άργος 21200	2751022440 2751061533 -
4 ^ο γυμνάσιο Άργους	Ζωγράφου 9 Άργος 21232	2751020486 2751024172 -
Γυμνάσιο εσπερινό	Δαναού 26 Άργος 21232	2751022436
Γυμνάσιο κουτσοποδιού	Δανοπούλου κουτσοπόδι 21200	2751091540
Γυμνάσιο Νέας Κίου	Πατριάρχου βασιλείου 21053	2751051454
Γυμνάσιο Προσύμνης	-	2751089277
Μουσικό γυμνάσιο	Επαρχιακή οδός νεμέας άργους 21200	2751089277

Πίνακας :34 Γυμνάσια (<https://et.diavgeia.gov.gr/>)

Λύκεια

Όνομασία μονάδας	σχολικής	Ταχ. διεύθυνση	Τηλέφωνο, fax, email
1 ^ο ΓΕΛ		Μαρίνου γεωργίου 58 21231	2751066977 2751068878mail@1lyk- argous.arg.sch.gr
2 ^ο ΓΕΛ		Τέρμα σταδίου 21200	2751062048 2751024661mail@2lyk- argous.arg.sch.gr
3 ^ο ΓΕΛ		2 ^ο χλμ εθνική οδός Άργους Ναυπλίου 21200	2751022440 2751061525mail@3lyk- <u>argous.arg.sch.gr</u>
1 ^ο ΕΠΑΛ		2 ^ο χλμ εθνική οδός Άργους Ναυπλίου 21200	2751066186 2751066186

Πίνακας :35 Λύκεια (<https://et.diavgeia.gov.gr/>)

ΥΓΕΙΑ

Ο δήμος Άργους Μυκηνών διαθέτει

Γενικό νοσοκομείο το οποίο βρίσκεται στην οδό Κορίνθου 191, Άργος, 21231, ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ.

Ανήκει στην 6^η υγειονομική περιφέρεια Πελοποννήσου, Ιόνιων Νησιών, Ηπείρου και Δυτικής Ελλάδας και κύριος σκοπός του είναι η παροχή υψηλής στάθμης περίθαλψης ισότιμα για κάθε πολίτη ανεξάρτητα από την οικονομική και κοινωνική του κατάσταση. το Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Άργους, δυναμικότητας 110 κλινών και αποτελεί το μεγαλύτερο νοσοκομείο του νομού, που εξυπηρετεί τον κύριο όγκο των αναγκών περίθαλψης των κατοίκων και επισκεπτών του νομού. Πρόσφατα ανακαινίστηκε και επεκτάθηκε και αποτελεί πλέον ένα σύγχρονο νοσοκομείο, που παρέχει υψηλού επιπέδου ιατρικές υπηρεσίες.. Εφημερεύει κάθε Δευτέρα Τετάρτη Παρασκευή και κάθε δεύτερο Σάββατο.

Οι υπηρεσίες που διαθέτει είναι οι εξής:

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ ΕΞ. ΙΑΤΡΕΙΟ (λειτουργεί καθημερινά 09 .30- 13.00)

ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΞ. ΙΑΤΡΕΙΟ (Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη από 09.30-13.00)

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΟ ΕΞ. ΙΑΤΡΕΙΟ (λειτουργεί καθημερινά από 09.30-13.00)

ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΞ. ΙΑΤΡΕΙΟ (Δευτέρα, Τετάρτη, Παρασκευή από 09.00-13.00)

ΔΙΑΒΗΤΟΛΟΓΙΚΟ ΕΞ. ΙΑΤΡΕΙΟ (Πέμπτη από 09.30-13.00)

ΑΓΓΕΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΞ. ΙΑΤΡΕΙΟ (Παρασκευή από 10.00-13.00)

ΕΞ. ΙΑΤΡΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ (Τρίτη, Παρασκευή από 09.00-13.00)

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟ ΕΞ. ΙΑΤΡΕΙΟ (Τρίτη, Πέμπτη από 10.30-13.30)

ΟΥΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΞ ΙΑΤΡΕΙΟ (Δευτέρα, Τετάρτη, Παρασκευή από 09.30-14.00)

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ-ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ ΕΞ. ΙΑΤΡΕΙΟ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ: (Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη από 10.00-13.00)

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ (Δευτέρα ,Τετάρτη, Πέμπτη από 10.00-13.00)

ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΞ ΙΑΤΡΕΙΟ (Δευτέρα - Τετάρτη από 09.00-12.00)

ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΞ ΙΑΤΡΕΙΟ (Τρίτη-Πέμπτη από 09.30-13.00)

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΕΞ ΙΑΤΡΕΙΟ (λειτουργεί καθημερινά από 9.30-13.00)

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ (λειτουργεί καθημερινά από 07.30-09.30)

ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟ (λειτουργεί καθημερινά από 08.00-14.00)

ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ (λειτουργεί καθημερινά από 08.00-14.00)

ΚΥΤΤΑΡΟΛΟΓΙΚΟ (λειτουργεί καθημερινά 09.00-13.00)

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ (λειτουργεί καθημερινά από 09.00-13.00)

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ (λειτουργεί καθημερινά από 09.00-13.00)

Κοινωνικό ιατρείο

Η Ίδρυση του Κοινωνικού Ιατρείου- Φαρμακείου έχει στόχο την παροχή υπηρεσιών περίθαλψης στους ανασφάλιστους, με την αξιοποίηση των υφιστάμενων δομών Πρόνοιας και την εθελοντική προσφορά των Ιατρών και των Φαρμακοποιών και των λοιπών φορέων της πόλης τόνισε ο Δήμαρχος Δημήτρης Καμπόσος και κάλεσε τους πολίτες να προσφέρουν ότι ιατροφαρμακευτικό υλικό έχουν και δεν το χρειάζονται. Αποστολή του κοινωνικού ιατρείου είναι να συνδράμει τους δημότες που αδυνατούν να καλύψουν τις ανάγκες τους σε φάρμακα, με την δωρεάν παροχή, κυρίως των ευρέως διαδεδομένων- καταναλισκόμενων φαρμάκων «οικιακής χρήσης» καθώς και υγειονομικού υλικού και παραφαρμακευτικών προϊόντων, σε άτομα που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας και είναι ανασφάλιστα, εξαιρουμένων των φαρμάκων που υπάγονται στις ειδικές περί ναρκωτικών διατάξεις (ψυχοφάρμακα, κλπ.), των εχόντων ανάγκη ειδικής συντήρησης πχ. εμβόλια ψυγείων, καθώς και των λεγόμενων «νοσοκομειακών φαρμάκων». Το Κοινωνικό Ιατρείο - Φαρμακείο τροφοδοτείται συνήθως από τους ευαισθητοποιημένους πολίτες που προσφέρουν μη ληγμένα φάρμακα οικιακής χρήσης που δεν χρειάζονται, από χορηγίες φαρμακευτικών εταιρειών και φαρμακοβιομηχανιών καθώς και από Φαρμακοποιούς. Η λειτουργία αυτού επιτυγχάνεται καλύτερα όταν υπάρχει κοινή συνεργασία φορέων, με ιδιαίτερα βαρύνουσα τη συνδρομή και συμβολή των Ιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων και των Ιατρών-Φαρμακοποιών μελών τους.

Τέλος το Άργος διαθέτει 1 ΚΑΠΗ για την παροχή υπηρεσιών στους πολίτες

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Δημοτικό πνευματικό κέντρο

Πρόκειται για ένα έργο που είχε εξαγγείλει η Δημοτική αρχή και πήρε σάρκα και οστά μετά από επίπονες προσωπικές προσπάθειες του Δημάρχου Δ.Καμπόσου. Η αίθουσα είναι εφοδιασμένη με τον τελευταίο τεχνολογικό εξοπλισμό, έχει προδιαγραφές να φιλοξενήσει οποιαδήποτε εκδήλωση, ακόμα και θεατρικές παραστάσεις και συναυλίες, ενώ υπάρχει ειδική είσοδος για τα ΑμεΑ.

Δημοτικό ωδείο

Δραστηριότητες:

- Διδασκαλία μουσικών οργάνων (ατομικό μάθημα), υποχρεωτικών και ανώτερων θεωρητικών.
- Οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων (στο Ωδείο και σε σχολεία), σεμιναρίων, εκπαιδευτικών εκδρομών, συναυλιών (καθηγητών, συνεργατών και μαθητών).
- Οργάνωση μουσικών συνόλων (Χορωδίας παιδικής-νεανικής, Χορωδίας Βυζαντινής Μουσικής, μικρών και μεγάλων συνόλων με μουσικά όργανα).
- Οργάνωση εκδηλώσεων σε συνεργασία με άλλους φορείς της πόλης.

Βιβλιοθήκη

Ξεκίνησε τη λειτουργία της το 2007. Στεγάζεται σε ένα ευχάριστο και σύγχρονα εξοπλισμένο χώρο στο κέντρο του Άργους στο Πάρκο Μπόνη.

Σκοπός της Βιβλιοθήκης είναι η συγκέντρωση, διατήρηση, οργάνωση και προώθηση της γνώσης και του βιβλίου καθώς επίσης και υπηρεσίες όπως : Αναγνωστήριο, για τα μέλη και τους επισκέπτες, τρία Δανειστικά τμήματα: παιδικό- εφηβικό – νεανικό-ενηλίκων, ορισμένο αριθμό δωρεάν ασπρόμαυρων φωτοτυπιών ή εκτυπώσεων για κάθε ενδιαφερόμενο και δωρεάν ελεγχόμενη πρόσβαση στο Διαδίκτυο.

Όπως θα γνωρίζετε οι δράσεις της βιβλιοθήκης είναι πάρα πολλές

- εκπαιδευτικά προγράμματα, προσαρμοσμένα στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ηλικίας στην οποία απευθύνονται [παιδιά Παιδικού Σταθμού & Νηπιαγωγείου, μαθητές Δημοτικού – Γυμνασίου – Λυκείου, έφηβοι, ενήλικες].
- παρουσιάσεις βιβλίων

- γνωριμία με συγγραφείς
- αναγνώσεις παραμυθιών
- διαγωνισμοί και λογοτεχνικές συζητήσεις για μαθητές και ενήλικες
- προβολές παιδικών ταινιών και εκπ/κών – εγκυκλ/κών ντοκιμαντέρ
- διαδραστικό και θεατρικό παιχνίδι για να καταστεί πιο εύκολη και ευχάριστη η επαφή του παιδιού με το βιβλίο.
- επισκέψεις σχολικών τμημάτων γυμνασίων και λυκείων για την μελέτη των μαθητικών project.
- επισκέψεις ομάδων μαθητών που σκοπό έχουν τη γνωριμία των παιδιών με το χώρο και τη λειτουργία του, με τη χρήση των κατάλληλων παιδαγωγικών τεχνασμάτων.
- συμμετοχή σε προγράμματα για την καλλιέργεια της αγάπης στο βιβλίο, στη τέχνη, στη φύση.
- συνεργασίες με συλλόγους και φορείς του δήμου μας, για την πραγματοποίηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων.
- Ψυχαγωγικές εκδηλώσεις για παιδιά.
- Διαθέτει ήδη μια αρκετά ικανοποιητική συλλογή [δωρεές και αγορές] περίπου 6.600 τίτλων βιβλίων, η οποία συνεχώς εμπλουτίζεται.

Κατηγορίες που υπάρχουν είναι για όλα τα επίπεδα όπως: Βιβλία για παιδιά (εικονογραφημένες ιστορίες, παραμύθια, ελληνική & ξένη λογοτεχνία, περιπέτειες, κ.λ.π), βιβλία για εφήβους (ελληνική & ξένη λογοτεχνία), Βιβλία γνώσεων (ιστορία, μυθολογία, θρησκεία, γεωργία, τέχνη, εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, βιογραφίες, φυσικές επιστήμες, ξενόγλωσσα, ιατρικά, κ.λ.π), Βιβλία Τεχνών (θέατρο, ποίηση, ζωγραφική, κλπ.).κόμικς για μικρούς και μεγάλους.

Η ανταπόκριση από τους φίλους του βιβλίου, μικρούς και μεγάλους, είναι παραπάνω από ικανοποιητική, έχουμε και ενήλικες επισκέπτες, σπουδαστές, μαθητές τόσο δημότες του Άργους όσο και κόσμο από τις γειτονικές περιοχές. Μας ικανοποιεί το γεγονός ότι το κοινό μας είναι πολυάριθμο – μόνο τα εγγεγραμμένα μέλη αριθμούν 2.000 .

Μουσεία

Στο Αρχαιολογικό Μουσείο του Άργους στεγάζονται κινητά ευρήματα από την περιοχή της πόλης του Άργους, το δυτικό τμήμα της πεδινής Αργολίδας και την ορεινή Αργολίδα. Χρονολογούνται από τις προϊστορικές περιόδους έως και τη ρωμαϊκή εποχή.

Το κτιριακό συγκρότημα του μουσείου αποτελείται από δύο τμήματα, ένα διατηρητέο μνημείο, το "Καλλέργειο" και μία νέα πτέρυγα. Η μόνιμη έκθεση συμπεριλαμβάνει τρεις αίθουσες. Η μεγαλύτερη αίθουσα βρίσκεται στο ισόγειο του νέου τμήματος του μουσείου. Σ' αυτήν, η έκθεση ακολουθεί χρονολογική σειρά, με ευρήματα από τη μεσοελλαδική περίοδο έως την κλασική εποχή. Από τα σημαντικότερα εκθέματα είναι μία μεγάλη ταφική πυξίδα, μία χάλκινη πανοπλία, σιδερένιοι οβελοί με τους κρατευτές τους σε σχήμα πλοίου γεωμετρικής εποχής (8ου αιώνα π.Χ.), ένα τμήμα κρατήρος του 7ου αιώνα π.Χ. που εικονίζει την τύφλωση του Πολυφήμου, μία λύρα κατασκευασμένη με καβούκι χελώνας και ένα αττικό ερυθρόμορφο αγγείο του ζωγράφου Ερμόνακτα.

Στο ισόγειο του "Καλλέργειου" εκτίθενται ευρήματα από τον προϊστορικό οικισμό της Λέρνας που χρονολογούνται από την Αρχαιότερη Νεολιθική Π[ερίοδο έως την μυκηναϊκή εποχή. Από τα σημαντικότερα εκθέματα είναι το πλήλιο γυναικείο ειδώλιο νεολιθικής εποχής, η πήλινη κυκλική εστία και τα αποτυπώματα σφραγιδόλιθων από τον πρωτοελλαδικό οικισμό της Λέρνας.

Στον όροφο του "Καλλέργειου" εκτίθενται γλυπτά από την περιοχή, ως επί το πλείστον αντίγραφα κλασικών έργων. Ιδιαίτερα αξιοπρόσεκτα είναι ένα ανάγλυφο των Ευμενίδων ελληνοιστικής εποχής καθώς και ένα αντίγραφο του λεγόμενου Ηρακλή 'Farnese' του Λύσιππου.

Στην αυλή του μουσείου έχει γίνει αναπαράσταση τμήματος του κήπου ρωμαϊκής έπαυλης που βρέθηκε στην οδό Γούναρη στο Άργος. Στις στοές του στεγάζονται ψηφιδωτά δάπεδα που βρέθηκαν σ' αυτήν ή στην περιοχή. Διακρίνονται σκηνές κυνηγιού με γεράκι και προσωποποιημένες εποχές και μήνες του έτους.

Βυζαντινό μουσείο Αργολίδας. Η ίδρυση του Μουσείου εντάσσεται στον ευρύτερο σχεδιασμό του υπουργείου Πολιτισμού σε συνεργασία με τον δήμο Άργους - Μυκηνών για τη δημιουργία ενός δυναμικού πολιτιστικού δικτύου στην πόλη του Άργους, με την αξιοποίηση ενός σημαντικού ιστορικού διατηρητέου μνημείου, των Στρατώνων Καποδίστρια. Κύριος στόχος του Μουσείου είναι να παρουσιαστούν

αντιπροσωπευτικές πτυχές της Αργολίδας από τον 4ο αιώνα μ.Χ. έως τους νεότερους χρόνους μέσα από άγνωστα στο κοινό εκθέματα. Τα εκθέματα, κυρίως κεραμικά και γλυπτά, καθώς και νομίσματα, ψηφιδωτά, τοιχογραφίες και ποικίλα μικροαντικείμενα, προέρχονται από τις σωστικές ανασκαφές των τοπικών Εφορειών Αρχαιοτήτων στην πόλη του Άργους, ενώ δεν λείπουν και εκθέματα από σημαντικές ανασκαφές της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής. Παράλληλα παρουσιάζονται και ευρήματα από άλλες περιοχές της Αργολίδας, όπως το Ναύπλιο, η Ανδρίτσα, το Κεφαλάρι, ο Χώνικας, το Πλατανίτι, ο Μέρμπακας, η Τίρυνθα, το Λιγουριό, η Τραχειά, η Ερμιονίδα και τα νησιά του Αργολικού.

Ο εκθεσιακός χώρος καταλαμβάνει ολόκληρο τον όροφο της δυτικής πτέρυγας του συγκροτήματος και η μόνιμη έκθεση αναπτύσσεται σε τέσσερις κύριες ενότητες. Στην πρώτη ενότητα, με τίτλο «Μια αυτοκρατορία γεννιέται», παρουσιάζεται η νέα αυτοκρατορία, η βυζαντινή, καθώς και η νέα θρησκεία, ο χριστιανισμός. Παράλληλα, παρουσιάζεται η συνέχιση των δομών της αρχαιότητας σε βασικές πτυχές του καθημερινού βίου, όπως συνέβαινε στις πολυτελείς οικίες, με εξέχοντα εκθέματα τα ψηφιδωτά με την προσωποποίηση του φθινοπώρου και την απεικόνιση νικηφόρου άρματος.

B.5.2.Τεχνικές υποδομές

Υπερτοπικό δίκτυο

Στον νομό Αργολίδας το Άργος αποτελεί κέντρο προσπέλασης, Το κύριο οδικό δίκτυο αποτελεί η εθνική οδό Κορίνθου – Άργους – Τρίπολης (147 km ανάμεσα στην Αθήνα και στο Ναύπλιο). Το Άργος επίσης βρίσκεται στην μέση διαφόρων περιοχών που συνδέονται με δίκτυα όπως : τον οδικό άξονα Επιδαύρου - Λυγουριού - Πορτοχέλι, Άργους - Ναυπλίου και Άργους - Τριπόλεως. Από την πόλη του Άργους διέρχεται επίσης γραμμή τραίνου από Αθήνα προς Ναύπλιο, (τα τελευταία χρόνια δεν ισχύει). Τέλος δεν διαθέτει αεροδρόμιο – λιμάνι.

Οδικό δίκτυο πόλης

Το οδικό δίκτυο της πόλης του Άργους είναι ιδιαίτερα περιορισμένο, Τα τελευταία χρόνια γίνονται προσπάθειες βελτίωσης του οδικού δικτύου του Άργους. Το Άργος συνδέεται μέσω τακτικών λεωφορειακών δρομολογίων με γειτονικές περιοχές καθώς και με απευθείας δρομολόγια για την Αθήνα. Επίσης, τόσο στην πλατεία Αγίου Πέτρου όσο και στην πλατεία Δημοκρατίας υπάρχει πιάτσα ταξί. Η πόλη διαθέτει και σιδηροδρομικό σταθμό, ο οποίος ωστόσο δε λειτουργεί λόγω της επ' αόριστων διακοπής όλων των σιδηροδρομικών δρομολογίων στο τμήμα της Πελοποννήσου από τον ΟΣΕ. Στα τέλη του 2014 ανακοινώθηκε πρόβλεψη για επαναλειτουργία των δρομολογίων στο τμήμα Άργους-Ναυπλίου-Κορίνθου με σύνδεση με τον Προαστιακό. Τέλος για να μειωθεί η κίνηση στο κέντρο της πόλης κυρίως λόγω την επιχειρήσεων στην ευρύτερη περιοχή υπάρχει περιφερειακός δρόμος που συνδέει την πόλη με γειτονικές καθώς επίσης γίνονται και αλλαγές στην κυκλοφορία των δρόμων εντός της πόλης.

(Να σημειωθεί πως το οδικό δίκτυο της πόλης αποτελεί κρατικό έργο και δεν ανήκει στα έργα του δήμου, αν και σκοπός του έργου είναι η άμεση βελτίωση της καθημερινότητας των δημοτών αλλά και η διευκόλυνση των επισκεπτών ξένων και μη).

Διαχείριση απορριμμάτων

το πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων είναι μεγάλο, καθώς δεν υπάρχουν χώροι σωστής και ολοκληρωμένης διαχείρισής τους.το σύνολο των απορριμμάτων της πόλης του Άργους συγκεντρώνονται μέχρι σήμερα σε χωματερή που βρίσκεται στην περιοχή της Ν. Κίου και λειτουργεί από το 1990. Ο Δ. Ναυπλίου μέχρι το 2004 χρησιμοποιούσε την ίδια χωματερή στην περιοχή της Ν. Κίου, ενώ από το 2004 και μέχρι σήμερα ο δημοτικές αρχές έχουν αναθέσει σε ιδιώτες την απομάκρυνση των απορριμμάτων από την πόλη και την απόρριψή τους στο ΧΥΤΑ των Άνω Λιοσίων. Στο νομό δεν υπάρχει ΧΥΤΑ και δεν προβλέπεται να χωροθετηθεί. Η Περιφέρεια Πελοποννήσου, ως λύση στο πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων, αποφάσισε να χρησιμοποιήσει ένα νέο σύστημα. Σύμφωνα με αυτό, θα λειτουργήσουν στην Περιφέρεια 12 μονάδες, όπου τα απορρίμματα θα συγκεντρώνονται και θα συμπιέζονται από ένα δεματοποιητή. Τα δέματα σκουπιδιών

θα στραγγίζονται και στη συνέχεια θα περιτυλίγονται και θα φυλάσσονται προσωρινά σε οκτώ οργανωμένους ανά την περιφέρεια χώρους αποθήκευσης. Στους οκτώ αυτούς χώρους θα έχει προϋπάρξει διαδικασία υποδοχής. Στους οκτώ αυτούς χώρους θα έχει προϋπάρξει διαδικασία υποδοχής. Δηλαδή θα έχουν τοποθετηθεί γαιοϋφάσματα (για τα στραγγίσματα), περίφραξη και κατάλληλο οδικό δίκτυο για εύκολη πρόσβαση. Ένας από του 8 αυτούς χώρους είχε αποφασισθεί να βρίσκεται στην Αργολίδα, στην κοινότητα Αχλαδόκαμπου, δεν στάθηκε όμως δυνατόν να εγκατασταθεί η μονάδα υποδοχής, ύστερα από διαμαρτυρίες των κατοίκων. Όσον αφορά στην περιοχή μελέτης, οι αρμόδιες αρχές αποφάσισαν να προμηθευτούν δεματοποιητή σκουπιδιών και αυτή τη στιγμή βρίσκονται στη φάση εύρεσης κατάλληλου χώρου εγκατάστασής του, αλλά και προσωρινής αποθήκευσης των δεμάτων, έως ότου χωροθετηθεί νέα μονάδα υποδοχής τους. Στον τομέα της ανακύκλωσης οι δύο δήμοι δεν ακολουθούν κάποιο πρόγραμμα διαχωρισμού και συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών, αλλά συλλέγουν και διαχειρίζονται όλα τα απορρίμματα μαζί. Στην περιοχή όμως βρίσκεται μία από τις πλέον σύγχρονες μονάδες ανακύκλωσης πλαστικού της χώρας μας, που ανήκει σε ιδιωτική εταιρεία. Η εταιρεία, για να συλλέξει όσο το δυνατόν μεγαλύτερο όγκο χρησιμοποιημένου πλαστικού από τις πόλεις του Άργους και του Ναυπλίου, έχει τοποθετήσει κάδους συλλογής αυτών, ενώ η μεταφορά τους γίνεται με αυτοκίνητα της εταιρείας. Το υλικό που προκύπτει από την ανακύκλωση μετατρέπεται σε πλαστικές σακούλες απορριμμάτων και σε λάστιχα για αγροτικές χρήσεις (www.ecotec.gr). Στην Αργολίδα πρόσφατα συστάθηκε ο Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΣΔΑ) που θα είναι υπεύθυνος για την ανακύκλωση και τη συνολική διαχείριση κάθε είδους στερεών αποβλήτων του νομού. Ο ΦΟΣΔΑ είχε ιδρυθεί το 2001 ως Ενιαίος Σύνδεσμος Απορριμμάτων και Υδάτινων Πόρων Ν. Αργολίδας και σκοπός του ήταν η δημιουργία κατάλληλων υποδομών και η αντιμετώπιση προβλημάτων 63 σχετικά με τη διαχείριση των απορριμμάτων, καθώς και η προστασία των υδάτινων πόρων του Ν. Αργολίδας. Τον Απρίλιο του 2009 μετονομάστηκε σε ΦΟΣΔΑ, με αρμοδιότητα πλέον τη διαχείριση μόνο των στερεών αποβλήτων όλων των ειδών, ακόμα και των γεωργικών και όχι των υδατικών πόρων.

Δίκτυο ύδρευσης-αποχέτευσης

Τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης είναι σε καλή κατάσταση, καθώς πρόσφατα αποκαταστάθηκαν στο μεγαλύτερο τμήμα τους, ενώ συνεχίζονται οι εργασίες ώστε να αποκατασταθούν πλήρως και να επεκταθούν και σε άλλες περιοχές. Το Άργος και το Ναύπλιο καλύπτουν τις ανάγκες ύδρευσης από τα νερά της πηγής Λέρνη. Το καλοκαίρι του 2008 η στάθμη της λίμνης Λέρνης, που τροφοδοτεί η ομώνυμη πηγή, υποχώρησε σημαντικά, με αποτέλεσμα να εισχωρήσει η θάλασσα και το νερό να είναι ακατάλληλο για ύδρευση. Τόσο η πόλη του Άργους όσο και η πόλη του Ναυπλίου, αντιμετώπισαν σοβαρό πρόβλημα υδροδότησης, αφού ενώ χρειάζονται περίπου 1.200 κυβικά/ώρα, η πηγή δεν μπορούσε πλέον να παρέχει περισσότερα από 300 κυβικά/ώρα. Ως άμεση λύση για την πόλη του Άργους χρησιμοποιήθηκαν παλαιές γεωτρήσεις, με υψηλές όμως συγκεντρώσεις σε νιτρικά, χλώριο και μικροβιακό φορτίο. Το πρόβλημα εμφανίστηκε κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και μετά από τις

πρώτες βροχές και τη λήξη της τουριστικής περιόδου περιορίστηκε και η υδροδότηση των δύο πόλεων συνέχισε να καλύπτεται από τα νερά της Λέρνης, η στάθμη των οποίων επανήλθε σε ικανοποιητικό επίπεδο. Παρόλα αυτά, οι αρμόδιες αρχές εξετάζουν εναλλακτικές λύσεις υδροδότησης των δύο πόλεων και σχεδιασμό νέων έργων υποδομής, καθώς η απειλή της λειψυδρίας στο νομό Αργολίδας είναι 60 πάντα υπαρκτή. Η μη βιώσιμη διαχείριση και προστασία των υδάτινων πόρων στην περιοχή αναμένεται να οξύνουν το πρόβλημα μελλοντικά και να οδηγήσουν σε μία δυσμενή, μη αναστρέψιμη, κατάσταση. Η πόλη του Άργους διαθέτει, από κοινού με την πόλη του Ναυπλίου και το Δήμο Νέας Κίου, μονάδα βιολογικού καθαρισμού, η οποία κατασκευάστηκε και λειτουργεί από το 1995. Τα αστικά λύματα απομακρύνονται από τα δύο αστικά κέντρα προς τον βιολογικό καθαρισμό μέσω αγωγών του δικτύου αποχέτευσης, το σύνολο των οποίων έχει αποκατασταθεί πρόσφατα. Τα επεξεργασμένα λύματα του βιολογικού καθαρισμού καταλήγουν μέσω υποβρύχιου αγωγού στον Αργολικό κόλπο. Ο δήμος Άργους εκπονεί μελέτη επανασχεδιασμού εγκατάστασης βιολογικού καθαρισμού και επεξεργασίας της λυματολάσπης. Το δίκτυο των αγωγών όμβριων υδάτων των δύο πόλεων επίσης έχει στο σύνολό του ανακατασκευαστεί και επεκταθεί. Η πόλη του Ναυπλίου αντιμετώπιζε συχνά πρόβλημα απορρόφησης όμβριων υδάτων και δημιουργίας λιμναζόντων νερών μετά από σφοδρές βροχοπτώσεις λόγω των κλίσεων των εδαφών εντός της πόλης. Το πρόβλημα αντιμετωπίστηκε με την επέκταση του δικτύου όμβριων υδάτων και την κατασκευή νέων αγωγών, ενώ και στην πόλη του Άργους υλοποιούνται έργα αποκατάστασης των παλαιών αγωγών και επέκτασης του δικτύου. Η μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης ακαθάρτων και όμβριων υδάτων της περιοχής Άργους είναι αρμοδιότητες της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης Άργους (Δ.Ε.Υ.Α.ΑΡ), που αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με κοινωφελή χαρακτήρα.

Τηλεπικοινωνίες

Στο δίκτυο τηλεπικοινωνιών περιλαμβάνονται οι συνδέσεις σταθερής και κινητής τηλεφωνίας και οι διαδικτυακές συνδέσεις. Στην περιοχή μελέτης το δίκτυο τηλεπικοινωνιών και οι υποδομές που το υποστηρίζουν εκσυγχρονίζονται μετά από παρεμβάσεις και δράσεις που έχουν προγραμματιστεί από το Επιχειρησιακό Σχέδιο Κοινωνία της Πληροφορίας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου για την προγραμματιστική περίοδο 2000-2006 και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ψηφιακή Σύγκλιση για την περίοδο 2007-2013. Το δίκτυο σταθερών τηλεφωνικών συνδέσεων σε όλο το νομό έχει εκσυγχρονιστεί και λειτουργεί ικανοποιητικά. Οι συνδέσεις είναι ψηφιακές και τα καλώδια σύνδεσης είναι υπόγεια. Οι τηλεπικοινωνιακές υποδομές είναι εκσυγχρονισμένες και περιλαμβάνουν μητροπολιτικό ευρυζωνικό δίκτυο οπτικών ινών. Το υπόγειο δίκτυο οπτικών ινών στο Δ. Άργους είναι μήκους 7 χλμ.

και στο Δ. Ναυπλίου μήκους 5 χλμ, ενώ τους τελευταίους μήνες γίνονται εργασίες επέκτασής του. Στις περισσότερες περιοχές του νομού είναι εγκατεστημένη η κατάλληλη υποδομή και παρέχεται ευκαιρία ζεύξης με χρήση ADSL ή ISDN. Επίσης διατίθεται δορυφορική πλατφόρμα για παροχή υπηρεσιών γρήγορης σύνδεσης στο διαδίκτυο μέσω του δορυφόρου Hellas Sat. Σημαντικό έργο ευρυζωνικής υποδομής σε όλο το νομό Αργολίδας είναι το Εθνικό Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης «Σύζευξης». Το έργο «Σύζευξης» αποτελεί τυπικό έργο παροχής τηλεπικοινωνιακών και τηλεματικών υπηρεσιών μεγάλης έκτασης και κλίμακας. Καλύπτει το σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας με παρουσία σε περίπου 1800 σημεία. Αναφέρεται σε Φορείς του Ελληνικού Δημόσιου Τομέα, οι ανάγκες των οποίων δεν περιορίζονται σε απλές τηλεφωνικές συνδέσεις, αλλά επεκτείνονται, περιλαμβάνοντας προηγμένες υπηρεσίες μεταφοράς φωνής, δεδομένων και εικόνας. Οι φορείς του Ελληνικού Δημόσιου τομέα που συμμετέχουν στο Δίκτυο «Σύζευξης» στις δύο πόλεις είναι η ΔΟΥ Άργους και ΔΟΥ Ναυπλίου, οι δήμοι Άργους και Ναυπλίου, ενώ πιλοτικοί φορείς αξιοποίησης του έργου είναι το ΚΕΠ Άργους και Ναυπλίου, ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ Άργους, το Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Άργους και το Γενικό Νοσοκομείο Ναυπλίου και σχεδόν όλες οι υπηρεσίες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης Αργολίδας. Φορείς του δικτύου είναι επίσης όλοι οι δήμοι του νομού, οι οικονομικές υπηρεσίες και πολλές δημόσιες υπηρεσίες σε όλο το νομό (www.syzefxis.gov.gr). Επίσης πλήρης κάλυψη υπάρχει και από το δίκτυο κινητής τηλεφωνίας όλων των εταιρειών μέσω κεραιών που είναι εγκατεστημένες σε διάφορα σημεία σε όλο το νομό.

B.5.3.Πολεοδομική οργάνωση

Χρήσεις γης

Οι χρήσεις γης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου καθορίζονται από τη μορφολογία του εδάφους, το υπάρχον υδάτινο δυναμικό και την εν γένει ανάπτυξη της περιοχής. Τα μεγάλα οικιστικά σύνολα της Περιφέρειας διαθέτουν ΓΠΣ, ενώ τα αστικά και ημιαστικά κέντρα στην πλειοψηφία τους διαθέτουν ρυμοτομικό σχέδιο. Οι δε μικρότεροι οικισμοί έχουν οροθετηθεί. Ο Δήμος Άργους- Μυκηνών με το από 12/07/2010 ΦΕΚ 269 έχει Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο όπου με σαφήνεια καθορίζονται οι χρήσεις γης και μάλιστα έχει γίνει και αναθεώρηση του ρυμοτομικού σχεδίου του Άργους με την υπογραφή σχετικού Προεδρικού Διατάγματος όπου:

1. Επικυρώνεται ο καθορισμός των οριογραμμών τμημάτων των τριών ρεμάτων που διέρχονται από την περιοχή του Δήμου Άργους Μυκηνών.
2. Εγκρίνεται η αναθεώρηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου της Δημοτικής Ενότητας Άργους του Δήμου Άργους Μυκηνών Ν.Αργολίδας σε τμήματα των Πολεοδομικών Ενοτήτων 1, 3, 4, και 5, με τη μετατόπιση οικοδομικών - ρυμοτομικών γραμμών, την έγκριση πεζοδρόμων, τον καθορισμό αρχαιολογικών χώρων, χώρο πολιτιστικού πάρκου, καθώς και τη μετατροπή α) τμήματος του χώρου διοίκησης (Γ 392 ΚΦ) σε οικοδομήσιμο και χώρου πρασίνου – στάθμευσης β) τμήματος ΤΟΥ ΚΧ (Γ 452) σε οικοδομήσιμο γ) χώρου Γεροντικής Στέγης (Γ363) και Γεροντικής Στέγης - ΚΑΠΗ (Γ202) σε οικοδομήσιμο δ) τμήματος χώρου Γεροντικής Στέγης (Γ199) σε χώρο πολιτιστικών δραστηριοτήτων ε) χώρου Κοινωνικού Κέντρου (Γ204) σε χώρο Κοινωνικού Κέντρου και ΚΑΠΗ στ) χώρου Πλατείας (Γ533) σε χώρο εκπαίδευσης.
3. Καταργείται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο προκήπιο και επιβάλλεται νέο, πλάτους τεσσάρων (4), πέντε (5), έξι (6), επτά (7), οκτώ (8) και δώδεκα (12) μέτρων.
4. Καθορίζεται όριο ακάλυπτου χώρου.

Η πόλη του Άργους

Μορφολογία

Το έδαφος του νομού Αργολίδας είναι κυρίως ορεινό, με μόνη εξαίρεση την κλειστή πεδιάδα του Άργους και μερικές παράκτιες πεδινές λωρίδες. Το ανάγλυφο της περιοχής διαμορφώνουν τα Αργολιδοαρκαδικά όρη, που αρχίζουν από την περιοχή της Κυλλήνης. Στα δυτικά του νομού, στα σύνορα με το νομό Κορινθίας, βρίσκεται το όρος Τραχύ, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου βρίσκεται στην Αρκαδία, η ψηλότερη όμως κορυφή του, το Κουρούμπαλο, ύψους 1.808 μ., βρίσκεται στην Αργολίδα, το όρος Λύρκειο (1.755 μ.), το Αρτεμίσιο (1.771 μ.), το Κρείον ή Κτενιάς (1.634 μ.), το Παρθένιο (1.215 μ.), που κατευθύνεται στα Νότια, όπου ως συνέχεια του υψώνεται ο Πάρνωνας, ο Ολίγυρτος (1.935 μ.), που είναι το βορειότερο βουνό της κορυφογραμμής και βρίσκεται στο βορειοδυτικό άκρο του νομού, με προεκτάσεις που ακολουθούν ανατολική κατεύθυνση. Στα σύνορα με το Ν. Κορινθίας εκτείνονται το όρος Φαρμακάς (1.616 μ.), το Μεγαλοβούνι (1.273 μ.) και το Κορακοβούνι, μετά το οποίο η οροσειρά χαμηλώνει προς τη διάβαση των Δερβενακίων (318 μ.). Η σειρά αυτών των ορεινών σχηματισμών αποτελεί και τον υδροκρίτη μεταξύ Κορινθιακού και Αργολικού κόλπου. Το καθαυτό όμως αργολικό βουνό είναι το Αραχναίο (1.199 μ., Προφήτης Ηλίας), που βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα του νομού με κατεύθυνση προς τα ανατολικά. Στα νοτιοανατολικά του Αραχναίου υψώνονται τα μικρότερα βουνά Δίδυμο (1.113 μ.) και Φορβάντιο ή Αδέρες (721 μ.), που κατεβαίνει έως το ακρωτήριο Σκύλαιο. Η σημαντικότερη και μεγαλύτερη πεδιάδα στο νομό είναι η πεδιάδα του Άργους, που απλώνεται από τον Αργολικό κόλπο έως τα Δερβανάκια. Το μεγαλύτερο μέρος της αργολικής πεδιάδας είναι καλυμμένο με φυτείες εσπεριδοειδών, κυρίως πορτοκαλιές, με ελαιώνες, αλλά και κηπευτικά είδη. Υπάρχουν όμως και μικρότερες πεδιάδες, κυρίως κατά μήκος των ακτών στην περιοχή του Κρανιδίου, της Ερμιόνης και του Λυγουριού, που καλύπτονται με κηπευτικά και ελαιώνες, καθώς και ο κάμπος των Ιρίων, στο μεγαλύτερο τμήμα του οποίου καλλιεργούνται αγκινάρες και κηπευτικά. Η Αργολίδα δεν έχει πλούσιο υπέργειο υδατικό δυναμικό, αφού δεν υπάρχει κάποιος σημαντικός ποταμός ή λίμνη. Υπάρχουν μόνο μικρά υδατικά ρέματα και κυρίως χείμαρροι, η κοίτη των οποίων γεμίζει νερό για πολύ μικρό χρονικό διάστημα το χειμώνα. Τα σημαντικότερα από αυτά είναι ο ποταμός Ίναχος, που διασχίζει την πεδιάδα του Άργους, ο Χάραδρας (ή Ξεριάς) και ο Ερασινός, οι οποίοι βρίσκονται στο δυτικό τμήμα του νομού, στην ευρύτερη περιοχή του Άργους.

Έδαφος

Το μεγαλύτερο τμήμα του εδάφους του νομού είναι ορεινό και ημιορεινό. Αναλυτικά η κατανομή του σε κατηγορίες έχει ως εξής: 12% πεδινό, 27,3% ημιορεινό και 60,7% ορεινό. Το έδαφος στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Άργους και του Δήμου Ναυπλίου είναι κυρίως πεδινό και σε λίγες περιοχές ημιορεινό. Οι κλειστή πεδιάδα του Άργους έχει σχηματιστεί από προσχωματικά υλικά του τεταρτογενούς. Ο νομός Αργολίδας εμφανίζει μεγάλο κίνδυνο ερημοποίησης. Τα εδάφη, κυρίως της Αργολικής πεδιάδας, έχουν υποστεί σημαντική υποβάθμιση από την υπερεντατική γεωργική τους εκμετάλλευση. Στο Αργολικό πεδίο, λόγω εντατικών αντλήσεων νερού για άρδευση, σημειώνεται εξάντληση των υπόγειων υδροφόρων οριζώντων από γλυκό νερό και εισχώρηση αλμυρού νερού, με αποτέλεσμα οι καλλιέργειες να ποτίζονται με υφάλμυρο νερό. Η άρδευση με χαμηλής ποιότητας νερό εξαιτίας της υπεραντλήσης των υπόγειων υδάτων και της υφαλμύρωσής τους, οι κακές συνθήκες στράγγισης και οι ξηρές κλιματικές συνθήκες οδήγησαν στην αλάτωση των εδαφών μεγάλου τμήματος της Αργολικής πεδιάδας.

Περιοχές φυσικής ομορφιάς

Στο νομό Αργολίδας υπάρχουν πολλές περιοχές ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς που περιλαμβάνουν κυρίως όμορφα ακρογιάλια και παραλίες, ενώ ξεχωρίζουν λίγες μόνο ορεινές περιοχές στο δυτικό και κεντρικό τμήμα του νομού. Στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής μελέτης κυριαρχούν οι μεγάλες πεδιάδες του Αργολικού κάμπου, μέσα στον οποίο είναι χτισμένη η πόλη του Άργους. Το παραλιακό τμήμα του Δ. Άργους είναι μικρό σε έκταση και εξαιτίας των πολύ ρηχών νερών και του λεπτόκοκκου υλικού που επικρατεί στην περιοχή, η ακτή είναι βαλτώδης και χρησιμοποιείται μόνο για λασπόλουτρα. Στην πόλη του Άργους, περιοχή φυσικής ομορφιάς αποτελεί ο Λόφος της Ασπίδας ή Προφήτης Ηλίας, που είναι κατάφυτος με πεύκα.

Αρχαιολογικοί χώροι

Αρχαιολογικό Μουσείο Μυκηνών

Αρχαιολογικός χώρος Μυκηνών

Αρχαιολογικός Χώρος Λέρνας

Αρχαιολογικός Χώρος Αχλαδόκαμπου (Κάστρο)

Αρχαία Πόλη-Keghreae

Στρατώνες Καποδίστρια

Ακρόπολη Ασπίδας

Αρχαία Αγορά

Αρχαίο Θέατρο

Κάστρο της Λάρισσας

Νυμφαίο

Τέλος όσων αφορά τις δημόσιες υπηρεσίες δεν βρίσκονται συγκεντρωμένες αλλά διάσπαρτα στην πόλη του Άργους. Το αρνητικό στην παρούσα κατάσταση είναι ότι σε αρκετές περιπτώσεις είναι εκτός του κέντρου της πόλης όπου η πρόσβαση χωρίς αυτοκίνητο ή άλλο μέσο είναι επίπονη (λόγου χάρη Δ.Ε.Η).

Θεσμικό καθεστώς δόμησης

Βασικά Χαρακτηριστικά και Χωροταξική Ένταξη

Το Άργος είναι η μεγαλύτερη πόλη του νομού, με πληθυσμό 42.022 κατοίκους. Απέχει από την Αθήνα 140χλμ και από την πρωτεύουσα του νομού, το Ναύπλιο, 12χλμ. Η πόλη έχει οικοδομηθεί μέσα στον Αργολικό κάμπο, περιοχή η οποία χαρακτηρίζεται από την έντονη γεωργική δραστηριότητα. Είναι επίσης το βιομηχανικό και εμπορικό κέντρο της Αργολίδας. Το Άργος είναι η αρχαιότερη πόλη της Ευρώπης, με πλούσια πολιτιστική και αρχαιολογική κληρονομιά

B.6. προτάσεις για αύξηση της ανάπτυξης

B.6.1.Προτάσεις για ανάπτυξη γεωργίας

AGRO 1-1: Περιγράφει το σύστημα βάσει του οποίου Προδιαγραφή αναγνωρίζονται, αξιολογούνται και ελέγχονται οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την ασφάλεια των γεωργικών προϊόντων, καλύπτοντας τις 7 διεθνώς αναγνωρισμένες αρχές του HACCP και υπακούοντας στις σχετικές εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.

AGRO 1-2: Κατευθυντήριες οδηγίες για την επιλογή στοιχείων του προτύπου AGRO 1 -1, που ενσωματώνονται σε ένα Σύστημα Ποιότητας σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ISO 9001. Περιγράφει κατευθυντήριες οδηγίες για τις επιχειρήσεις/ μονάδες πρώτης μεταποίησης ή συσκευασίας γεωργικών προϊόντων που εφαρμόζουν ή θέλουν να εφαρμόσουν Σύστημα Ποιότητας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001 ώστε αυτές να διευκολυνθούν στην εφαρμογή του συστήματος HACCP καθώς και στην ομαλή αλλά και αποτελεσματική λειτουργία του μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο του Συστήματος Ποιότητας αποφεύγοντας πιθανές επαναλήψεις ή τη δυσχερή εφαρμογή διαφόρων διαδικασιών.

Προγράμματα που θα υλοποιηθούν στο άμεσο μέλλον:

1. “ΠΡΟΤΥΠΟ AGRO 2-1” ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΣΥΣΤΗΜΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ.
2. “ΠΡΟΤΥΠΟ AGRO 2-2” ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΣΥΣΤΗΜΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ.

B.6.2.Προτάσεις για ανάπτυξη επιχειρηματικότητας

Ενίσχυση επιχειρήσεων για ερευνητικά έργα στους τομείς αγροδιατροφής, δημιουργικής βιομηχανίας

Ειδικές Δράσεις «Υδατοκαλλιέργειες», «Βιομηχανικά υλικά», «Ανοιχτή καινοτομία στον Πολιτισμό»

Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 1.295 ανέργων νέων, ηλικίας 25-29 ετών

Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν μη γεωργικό

Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων

B.6.3.Τουριστική Ανάπτυξη

Τουρισμός στο Άργος

Ο τουρισμός αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων για τη χώρα μας. Θα μπορούσε κυριολεκτικά να ζει από αυτόν, εξαιτίας των εκατομμυρίων επισκεπτών που έρχονται όλο το χρόνο για να απολαύσουν τις ομορφιές και την ιστορία μας. Ένας μεγάλος αριθμός από αυτούς επισκέπτονται την Αργολίδα, ενώ πρόσφατα έμαθα ότι μόνο οι τουρίστες που φτάνουν κάθε χρόνο στις Μυκήνες, Έλληνες και ξένοι, ανέρχονται στο ένα εκατομμύριο.

Οι πλέον τουριστικές περιοχές της Αργολίδας, εκτός των Μυκηνών, είναι το Ναύπλιο, η Τίρυνθα, η Επίδαυρος, το Τολό και το Πόρτο Χέλι. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι το Ναύπλιο ειδικά ζει από τον τουρισμό, εξαιτίας της μεγάλης ανάπτυξης των τελευταίων χρόνων. Το Άργος, πάλι, δέχεται έναν εξαιρετικά μικρό αριθμό επισκεπτών, οι οποίοι συνήθως είναι και οι πιο υποψιασμένοι περί ιστορίας.

Οι κυριότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τουριστικός τομέας της Αργολίδας είναι η εποχικότητα, οι περιορισμένοι οικονομικοί πόροι, η έλλειψη συνεργασίας, η απουσία στρατηγικού σχεδίου και η ελλιπής χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων και κινήτρων για ιδιωτικές επενδύσεις.

Ως βασικότερα εμπόδια για την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής αναδεικνύονται:

η ποιότητα βασικών υποδομών και υπηρεσιών

η έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των τοπικών φορέων

η έλλειψη δομής τουριστικής ανάπτυξης

η έλλειψη εξειδικευμένης γνώσης καθώς επίσης και η προσβασιμότητα της περιοχής.

Η δική μου πρόταση σε ότι αφορά στον τουρισμό, είναι πως οι Δήμοι της Αργολίδας, σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, θα πρέπει από κοινού να ξεκινήσουν ένα πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης με τον εξής τρόπο. Θα πρέπει να διαφημίζεται η Αργολίδα στο σύνολο και όχι μεμονωμένα, μέσα από ολοκληρωμένα πακέτα διακοπών, στα οποία θα συμμετέχουν οι Δήμοι, η Νομαρχία και τοπικές επιχειρήσεις. Δηλαδή, στα πακέτα αυτά, θα προβλέπεται η μετακίνηση των τουριστών, η επίσκεψη στους σημαντικούς αρχαιολογικούς και ιστορικούς τόπους, η διαμονή και η διασκέδασή τους. Διότι ένα δύσκολο σημείο σε όποιον προγραμματίζει διακοπές, πόσο μάλλον σε μια ξένη χώρα, είναι ακριβώς το που θα πάει και πως θα πάει. Αν υπάρχει, όμως δίκτυο συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (ξενοδοχείων, εστιατορίων, πανσιόν, κέντρων διασκέδασης κ.α), τότε ο τουρίστας θα μπορεί να επιλέξει εύκολα, υπολογίζοντας το κόστος, ανάμεσα από επιχειρήσεις που του προτείνονται επίσημα. Για τη μετακίνησή τους σε αρχαιολογικούς χώρους θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί όχημα του Δήμου, τα έξοδα του οποίου θα έχουν συνυπολογιστεί στην τιμή του πακέτου. Έτσι, ο επισκέπτης θα έρχεται στην Αργολίδα κατευθυνόμενος από συνεργαζόμενα ταξιδιωτικά γραφεία ή έχοντας ο ίδιος κάνει online κρατήσεις, θα ξεναγείται στους αρχαιολογικούς χώρους του Άργους, των Μηκυνών κλπ, θα έχει ελεύθερο χρόνο να περιηγηθεί την πόλη, να πιεί έναν καφέ ή να φάει. Θα έχει κανονιστεί η διαμονή του στο Ναύπλιο, η εκδρομή του για φαγητό και μπάνιο στο Τολό, η διασκέδασή του στην Κίο και σε άλλες περιοχές. Έτσι όλοι οι Δήμοι θα κερδίζουν, όλοι θα έχουν επισκέπτες και έσοδα ενώ και ο ίδιος ο τουρίστας θα μένει ικανοποιημένος από τις υπηρεσίες και δεν θα αναγκαστεί να περιορίζεται σε έναν και μόνο τόπο, επειδή δεν του είναι εύκολο να ψάχνει. Και, όπως είναι λογικό, εάν κανείς μείνει ευχαριστημένος από τον τόπο και του αρέσει, δεν έχει κανένα λόγο να μην ξαναπάει και να μην τον προτείνει και σε άλλους.

B.6.4.Προτάσεις για ενίσχυση της ανάπτυξης

Τύπος Παρέμβασης 1: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των τοπικών επιχειρήσεων με στήριξη της δικτύωσης των επιχειρήσεων και την αξιοποίηση καινοτόμων ιδεών.

Τύπος Παρέμβασης 2: Βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης με προώθηση των ίσων ευκαιριών και ενίσχυση των δεξιοτήτων στους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3 της περιφέρειας Πελοποννήσου.

Τύπος Παρέμβασης 3: Αξιοποίηση των ΤΠΕ με έμφαση στους τομείς του τουρισμού και του πολιτισμού.

Τύπος Παρέμβασης 4: Προστασία, δικτύωση και προβολή του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος και της διαχρονικής ιστορικότητας της περιοχής παρέμβασης.

Τύπος Παρέμβασης 5: Αναβάθμιση του τουρισμού, διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος και διεύρυνση της αλυσίδας αξίας με στόχο τη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής ως τουριστικού προορισμού με διεθνή εμβέλεια.

Τύπος Παρέμβασης 6: Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης περιθωριοποιημένων ομάδων όπως οι Ρομά.

Τύπος Παρέμβασης 7: Ενίσχυση και βελτίωση της Ποιότητας των υπηρεσιών Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Τύπος Παρέμβασης 8: Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης, μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων με χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων σχεδιασμού, όπως ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και βιώσιμης κινητικότητας, στα δημόσια κτήρια και τις παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης.

Τύπος Παρέμβασης 9: Αναζωογόνηση του Αστικού Ιστού και ενίσχυση της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

B.6.5.Αναπτυξιακή

Βασικός σκοπός της Αναπτυξιακής Ν. Αργολίδας Α.Ε. ΟΤΑ είναι η υλοποίηση και διαχείριση εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής, επιχειρηματικής, βιώσιμης ανάπτυξης της Αργολίδας. Η εταιρεία δημιουργήθηκε το έτος 2000 από τους τοπικούς φορείς του Νομού. Μέτοχοί της είναι η Περιφέρεια Πελοποννήσου, η Περιφερειακή Ένωση Δήμων Πελοποννήσου, ο Δήμος Άργους - Μικυνών, ο Δήμος Ναυπλιέων, ο Δήμος Επιδαύρου, ο Δήμος Ερμιονίδας, το Επιμελητήριο Αργολίδας και η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Αργολίδας.

Συμπέρασμα

Ο Δήμος Άργους - Μυκηνών είναι δήμος της Περιφέρειας Πελοποννήσου, που συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης από την συνένωση των προϋπαρχόντων δήμων Άργους, Κουτσοποδίου, Λέρνας, Λυρκείας, Μυκηναίων, Νέας Κίου και των κοινοτήτων Αλέας και Αχλαδοκάμπου με πληθυσμό 42.022 σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

Έδρα του δήμου είναι το Άργος

Τα πληθυσμιακά δεδομένα του δήμου σύμφωνα με την απογραφή του 2011 είναι τα ακόλουθα:

ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ -ΜΥΚΗΝΩΝ	42022
Άρρενες	20835
Θήλεις	21187

Πίνακας 36

Στον δήμο Άργους Μυκηνών παρατηρούμε ότι ο τριτογενής τομέας είναι αυτός με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στη διάρθρωση του ακαθάριστου προϊόντος της Περιφέρειας,. Ο τομέας παρουσιάζει αυξητική τάση από την άποψη της συμμετοχής στο προϊόν της Περιφέρειας, αν και παραμένει σημαντικά χαμηλότερη σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο χώρας ενώ ο δευτερογενής τομέας είναι πρωτίστως προσανατολισμένος στον κλάδο της μεταποίησης και όσων αφορά τον πρωτογενή τομέα η συμμετοχή της περιφερειακής ενότητας στον πρωτογενή τομέα ανέρχεται στο 1,9% της συνολικής γεωργικής παραγωγής της χώρας. Ο δήμος διαθέτει Ο.Ε.Υ όπου στελεχώνεται όπως προαναφέρθηκε ο οποίος αποτελείται και από αποκεντρωμένες υπηρεσίες. Το προσωπικό απαρτίζεται από ανθρώπους διαφόρων μορφωτικών επιπέδων. Στον τομέα της παιδείας μπορούμε να παρατηρήσουμε ένα σύνολο από νηπιαγωγεία, δημοτικά σχολεία, γυμνάσια και λύκεια έτοιμα να δεχθούν την μαθητιούσα νεολαία του δήμου χωρίς αυτό να σημαίνει πως κατά καιρούς δεν υπάρχουν προβλήματα. Η υγεία αποτελεί σημαντικό και αναπόσπαστο κομμάτι της εποχής μας και για τον λόγο αυτόν ο δήμος διαθέτει νοσοκομείο, το Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Άργους, δυναμικότητας 110 κλινών και αποτελεί το μεγαλύτερο νοσοκομείο του νομού. Επίσης υπάρχει και το κοινωνικό ιατρείο με στόχο κυρίως την παροχή υπηρεσιών περίθαλψης στους ανασφάλιστους. Τέλος υπάρχει 1 σημαντικός αριθμός από φαρμακεία και 1 ΚΑΠΗ.. Η πολιτιστική υποδομή διαμορφώνεται σύμφωνα με την ακόλουθη σειρά:

- Το δημοτικό πνευματικό κέντρο (Η αίθουσα είναι εφοδιασμένη με τον τελευταίο τεχνολογικό εξοπλισμό)
- Το δημοτικό ωδείο

- Βιβλιοθήκη (Ξεκίνησε τη λειτουργία της το 2007. Στεγάζεται σε ένα ευχάριστο και σύγχρονα εξοπλισμένο χώρο στο κέντρο του Άργους στο Πάρκο Μπόνη)
- Τέλος αποτελείται από 2 μουσεία

Το υπερτοπικό και οδικό δίκτυο της πόλης Στον νομό Αργολίδας αποτελεί κέντρο προσπέλασης, Το κύριο οδικό δίκτυο αποτελεί η εθνική οδό Κορίνθου – Άργους – Τρίπολης (147 km ανάμεσα στην Αθήνα και στο Ναύπλιο). Το οδικό δίκτυο της πόλης του Άργους είναι ιδιαίτερα περιορισμένο, Τα τελευταία χρόνια γίνονται προσπάθειες βελτίωσης του οδικού δικτύου του Άργους. Το Άργος συνδέεται μέσω τακτικών λεωφορειακών δρομολογίων με γειτονικές περιοχές καθώς και με απευθείας δρομολόγια για την Αθήνα. Ως το πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων είναι μεγάλο, καθώς δεν υπάρχουν χώροι σωστής και ολοκληρωμένης διαχείρισής τους. Το σύνολο των απορριμμάτων της πόλης του Άργους συγκεντρώνονται μέχρι σήμερα σε χωματερή που βρίσκεται στην περιοχή της Ν. Κίου. Τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης είναι σε καλή κατάσταση, καθώς πρόσφατα αποκαταστάθηκαν στο μεγαλύτερο τμήμα τους, ενώ συνεχίζονται οι εργασίες ώστε να αποκατασταθούν πλήρως και να επεκταθούν και σε άλλες περιοχές. Στο δίκτυο τηλεπικοινωνιών περιλαμβάνονται οι συνδέσεις σταθερής και κινητής τηλεφωνίας και οι διαδικτυακές συνδέσεις. Στην περιοχή μελέτης το δίκτυο τηλεπικοινωνιών και οι υποδομές που το υποστηρίζουν εκσυγχρονίζονται μετά από παρεμβάσεις και δράσεις που έχουν προγραμματιστεί από το Επιχειρησιακό Σχέδιο Κοινωνία της Πληροφορίας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου για την προγραμματιστική περίοδο 2000-2006 και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ψηφιακή Σύγκλιση για την περίοδο 2007-2013. Οι χρήσεις γης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου καθορίζονται από τη μορφολογία του εδάφους, το υπάρχον υδάτινο δυναμικό και την εν γένει ανάπτυξη της περιοχής. Τα μεγάλα οικιστικά σύνολα της Περιφέρειας διαθέτουν ΓΠΣ, ενώ τα αστικά και ημιαστικά κέντρα στην πλειοψηφία τους διαθέτουν ρυμοτομικό σχέδιο. Οι δε μικρότεροι οικισμοί έχουν οριοθετηθεί. Το έδαφος του νομού Αργολίδας είναι κυρίως ορεινό, με μόνη εξαίρεση την κλειστή πεδιάδα του Άργους και μερικές παράκτιες πεδινές λωρίδες. Το ανάγλυφο της περιοχής διαμορφώνουν τα Αργολιδοαρκαδικά όρη, που αρχίζουν από την περιοχή της Κυλλήνης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄ :Σύγκριση των Δήμων

Ο δήμος Καλαμάτας με το δήμο Άργους έχουν αρκετές ομοιότητες αλλά και σημαντικές διαφορές.

Οι βασικές ομοιότητες των δύο Δήμων είναι οι Στους τομείς παραγωγής βλέπουμε πως και οι δύο δήμοι απασχολούν ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού με τον πρωτογενή τομέα παρόλα αυτά και στις 2 περιπτώσεις ο τομέας που θα μπορούσαμε να πούμε πως κερδίζει είναι ο τριτογενής. Τέλος ο δευτερογενής παρόλο που απασχολεί ένα σημαντικό μέγεθος του συνόλου έρχεται 3ος και στους δύο δήμους. Στα οικονομικά των δήμων βλέπουμε προς μεγάλη μας έκπληξη πως και οι δύο δήμοι αν και από το 2011 και μετά παρουσιάζουν μια πτώση προς τα έσοδα ποτέ το ποσό των εξόδων δεν υπερβαίνει αυτό των εσόδων (τα στοιχεία αναφέρονται στην Καλλικρατική περίοδο και μετά). Στον τομέα της υγείας υπάρχει μια σχετική ισορροπία καθώς και οι 2 δήμοι διαθέτουν νοσοκομεία, φαρμακεία και ΚΑΠΗ, (ωστόσο υπάρχουν κάποιες μικρές διαφορές). Στο κομμάτι των τηλεπικοινωνιών οι δύο δήμοι συμβαδίζουν. Στο τομέα του τουρισμού το Άργος δέχεται έναν εξαιρετικά μικρό αριθμό επισκεπτών, οι οποίοι συνήθως επισκέπτονται την πόλη για την ιστορία της. Οι πλέον τουριστικές περιοχές της Αργολίδας, εκτός των Μυκηνών, είναι το Ναύπλιο, η Τίρυνθα, η Επίδαυρος, το Τολό και το Πόρτο Χέλι. Η Καλαμάτα σε αντίθεση με το Άργος τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί κατά μεγάλο αριθμό ο τουρισμός γιατί η διαθέτει πολιτισμό, Τέχνη, ιστορία αλλά και όμορφους προορισμούς στην παραλιακή οδό και στο ιστορικό κέντρο της Καλαμάτας. Υπάρχουν ορισμένα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Δήμοι. Τα απορρίμματα, το πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων είναι μεγάλο, καθώς δεν υπάρχουν χώροι σωστής και ολοκληρωμένης διαχείρισής τους απλώς προσωρινές λύσεις όπως είναι τα ΧΥΤΑ. Ένα άλλο κοινό πρόβλημα είναι η κακή συντήρηση των υποδομών παιδείας δηλαδή τα σχολικά κτίρια. Οι διαφορές στους Δήμους είναι αρκετές. Με βάση τα πληθυσμιακά δεδομένα μπορούμε να παρατηρήσουμε πως ο δήμος Καλαμάτας υπερτερεί του δήμου Άργους Μυκηνών ως προς το στοιχείο του πληθυσμού. Ο δήμος Άργους Μυκηνών έχει τα 2/3 του πληθυσμού του δήμου Καλαμάτας. Επίσης παρατηρούμε και στους δύο δήμους οι γυναίκες υπερτερούν των ανδρών. Στο προσωπικό των δήμων πάλι ο δήμος Καλαμάτας έρχεται πρώτος καθώς απασχολεί περισσότερους υπαλλήλους (λογικό μιας και είδαμε παραπάνω πως υπερτερεί στο σύνολο των δημοτών). Στο σύνολο των επιχειρήσεων έρχεται πάλι πρώτος ο δήμος Καλαμάτας αν και παρατηρούμε πως και οι δύο δήμοι διαθέτουν κοινωφελείς επιχειρήσεις καθώς και επιχειρήσεις κοινού περιεχομένου (π.χ επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης). Στην παιδεία όσων αφορά την πρωτοβάθμια εκπαίδευση η διαφορά αν και μικρή τείνει ξανά υπέρ του δήμου Καλαμάτας, εν συνεχεία όμως παρατηρούμε πως στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση η ψαλίδα ανοίγει συντριπτικά. Στον τομέα του πολιτισμού υπερτερεί για άλλη μια φορά ο δήμος Καλαμάτας καθώς διαθέτει περισσότερα κέντρα, αν και εδώ παρατηρούμε ομοιότητες όπως η ύπαρξη πολιτιστικού κέντρου, βιβλιοθήκης και ωδείου. Στην τεχνική υποδομή των δύο δήμων μπορούμε να διακρίνουμε ξεκάθαρα κάτι το οποίο έχουμε παρατηρήσει από πριν καθώς η διαφορά είναι χασοτική υπέρ του δήμου Καλαμάτας.

Μπορούμε να διακρίνουμε αυτοκινητόδρομο που συνδέει την πόλη της Καλαμάτας με γειτονικές πόλεις (κοινά στοιχεία το υπερτοπικό και οδικό δίκτυο). Ο δήμος Άργους Μυκηνών δεν τις κρατικές δομές που διαθέτει η Καλαμάτα όπως λιμάνι και αερολιμένα. Οι δύο δήμοι παρουσιάζουν μια σειρά από προτάσεις αναπτύξεις της γεωργίας, του τουρισμού, της μεταποίησης και της απασχόλησης αν και στον δήμο Άργους Μυκηνών υπάρχουν προτάσεις μόνο για τον τομέα της γεωργίας καθώς δεν έχουν πραγματοποιηθεί οι κατάλληλες μελέτες. Το έδαφος του νομού Αργολίδας είναι κυρίως ορεινό, με μόνη εξαίρεση την κλειστή πεδιάδα του Άργους και μερικές παράκτιες πεδινές λωρίδες. Το ανάγλυφο της περιοχής διαμορφώνουν τα Αργολιδοαρκαδικά όρη, που αρχίζουν από την περιοχή της Κυλλήνης. Τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της Καλαμάτας αποτελούν μία σύνθεση από παραθαλάσσιες, πεδινές, ημιορεινές και ορεινές εκτάσεις που έχουν σαν ιδιαίτερο γνώρισμα το μεγάλο μέρος που καταλαμβάνει ο ορεινός όγκος του Ταυγέτου. Αυτές είναι οι ομοιότητες και διαφορές των δύο δήμων. Σε γενικές γραμμές βλέπουμε ότι οι σημαντικότερες ομοιότητες είναι στους τομείς παραγωγής τους όσο και στα οικονομικά τους και οι σημαντικές διαφορές των δήμων είναι σε βασικές υποδομές των δήμων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΠΗΓΕΣ — ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ

Βιβλιογραφία

1. Θανάση Στραβοσκούφη (2006) «Κοινωνική ανάπτυξη, κοινωνία πολιτών και ΜΚΟ»
2. Κονσόλα Ντόρα(Ιούνιος 2006) «Η πολιτιστική ανάπτυξη και πολιτική ,εκδόσεις Παπαζήση»
3. MGillis,D.HPerkins, MRoemer, D.RSnoodgrass(Δεκέμβριος 2011) «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ»εκδόσεις ΤΥΠΩΘΗΤΩ / ΔΑΡΔΑΝΟΣ
4. Τριανταφυλλοπούλου, Αθανασία. (2008)« Επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης»
5. Κ. Δημουλάς, Αν. Κοντονή Γ. Κρητικίδης, Αθ. Μπελεγρή-Ρομπόλη Β. Παπαδόγαμβρος, Δ. Παπαδοπούλου Ζ. Παληός, Αλ. Τραγάκη (2003) «κατάρτιση και απασχόληση»
6. Σύμφωνα με την Αθανασία Τριανταφυλλοπούλου (2004)«Οι επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης», Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.)

Ηλεκτρονικές διευθύνσεις

1. <https://el.Wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%AE%CE%BC%CE%BF%CF%82%CE%86%CF%81%CE%B3%CE%BF%CF%85%CF%82-%CE%9C%CF%85%CE%BA%CE%B7%CE%BD%CF%8E%CE%BD>
Wikipedia γενικές πληροφορίες για τον Δήμο Άργους Μυκηνών
2. <https://www.argos.gr/portal/page/portal/ARGOS/Visitors/HistoryofTown> για την ιστορία του Δήμου Άργους Μυκηνών
3. <http://ppe1.gov.gr/wp-content/uploads/2012/09/%CE%A0%CE%91%CE%A1%CE%91%CE%A1%CE%A4%CE%97%CE%9C%CE%91-%CE%A3%CE%A4%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5-%CE%A0%CE%95%CE%A1%CE%99%CE%A6%CE%95%CE%A1%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3-%CE%A0%CE%95%CE%9B%CE%9F%CE%A0%CE%9F%CE%9D%CE%9D%CE%97%CE%A3%CE%9F%CE%A5.pdf> : το πρόγραμμα του δήμου για 2015- 2019 τα παραγωγικά δεδομένα

4. <http://ppel.gov.gr/wp-content/uploads/2012/09/%CE%A0%CE%91%CE%A1%CE%91%CE%A1%CE%A4%CE%97%CE%9C%CE%91-%CE%A3%CE%A4%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5-%CE%A0%CE%95%CE%A1%CE%99%CE%A6%CE%95%CE%A1%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3-%CE%A0%CE%95%CE%9B%CE%9F%CE%A0%CE%9F%CE%9D%CE%9D%CE%97%CE%A3%CE%9F%CE%A5.pdf> : το πρόγραμμα του δήμου για τις δημοτικές επιχειρήσεις του Άργους
5. <http://ppel.gov.gr/wp-content/uploads/2012/09/%CE%A0%CE%91%CE%A1%CE%91%CE%A1%CE%A4%CE%97%CE%9C%CE%91-%CE%A3%CE%A4%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5-%CE%A0%CE%95%CE%A1%CE%99%CE%A6%CE%95%CE%A1%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3-%CE%A0%CE%95%CE%9B%CE%9F%CE%A0%CE%9F%CE%9D%CE%9D%CE%97%CE%A3%CE%9F%CE%A5.pdf> : το πρόγραμμα του δήμου για την ανάλυση υποδομών
6. <https://www.argos.gr/portal/page/portal/ARGOS/OrganotikiDomi/%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82%20%CE%95%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%AE%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/Dhmotikh%20Epixeirhsh%20Ydreushs%20Apoxeuteushs%20Dimou%20Argous-Mykhn> Δίκτυο ύδρευσης-αποχέτευσης ΔΕΥΑΡΜ
7. <https://www.argos.gr/portal/page/portal/ARGOS/OrganotikiDomi/%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82%20%CE%95%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%AE%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/Koinwfelhs%20epixeirhs%20dhmou%20argous-mykhnwn> Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Άργους-Μυκηνών (Κ.Ε.Δ.Α.Μ)
8. Ν. 3861/2010 Πρόγραμμα Διαύγεια (ΦΕΚ Α 112/13-07-2010) · Ν. 3852/2010 Πρόγραμμα Καλλικράτης (ΦΕΚ Α 87/07-06-2010) · Οργανισμός Δήμου Άργους - Μυκηνών
9. <http://www.gna.gr/> ιστοσελίδα γενικού νοσοκομείου Άργους
10. <http://ppel.gov.gr/wp-content/uploads/2012/09/%CE%A0%CE%91%CE%A1%CE%91%CE%A1%CE%A4%CE%97%CE%9C%CE%91-%CE%A3%CE%A4%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5-%CE%A0%CE%95%CE%A1%CE%99%CE%A6%CE%95%CE%A1%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3-%CE%A0%CE%95%CE%9B%CE%9F%CE%A0%CE%9F%CE%9D%CE%9D%CE%97%CE%A3%CE%9F%CE%A5.pdf>

[%CE%A4%CE%97%CE%9C%CE%91-%CE%A3%CE%A4%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5-%CE%A0%CE%95%CE%A1%CE%99%CE%A6%CE%95%CE%A1%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3-%CE%A0%CE%95%CE%9B%CE%9F%CE%A0%CE%9F%CE%9D%CE%9D%CE%97%CE%A3%CE%9F%CE%A5.pdf](#) ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 2012 οδικό δίκτυο Δήμου Άργους

11. [https://www.argos.gr/portal/page/portal/ARGOS/Newspaper/Kanonismoisot erikisOrganosis/GenikoPoleodomikoSxedio\(GPS\)](https://www.argos.gr/portal/page/portal/ARGOS/Newspaper/Kanonismoisot erikisOrganosis/GenikoPoleodomikoSxedio(GPS)) ιστοσελίδα Δήμου Άργους Μυκηνών Πολεοδομικό σχέδιο
12. <http://www.enterprisegreece.gov.gr/gr/ependyseis/ependytikoitomeis/toyrismos> τουρισμό του Αργούς
13. <http://blogs.sch.gr/dipearg/files/2012/10/DIMOTIKA-SXOLEIA-ARGOUS-MYKHNWN.pdf> δημοτικά σχολεία του Δήμου Άργους Μυκηνών
14. https://et.diavgeia.gov.gr/f/sx_ep_argous_mykinon , <http://ppel.gov.gr/wp-content/uploads/2012/09/%CE%A0%CE%91%CE%A1%CE%91%CE%A1%CE%A4%CE%97%CE%9C%CE%91-%CE%A3%CE%A4%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5-%CE%A0%CE%95%CE%A1%CE%99%CE%A6%CE%95%CE%A1%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3-%CE%A0%CE%95%CE%9B%CE%9F%CE%A0%CE%9F%CE%9D%CE%9D%CE%97%CE%A3%CE%9F%CE%A5.pdf> δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση Δήμου Άργους
15. <http://ppel.gov.gr/wp-content/uploads/2016/02/%CE%A3%CE%A7%CE%95%CE%94%CE%99%CE%9F-%CE%A3%CE%A4%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5-%CE%A3%CE%A7%CE%95%CE%94%CE%99%CE%91%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%95.%CE%A0.-%CE%94%CE%97%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%91%CE%A1%CE%93%CE%9F%CE%A5%CE%A3-%CE%9C%CE%A5%CE%9A%CE%97%CE%9D%CE%A9%CE%9D-2015-2019.pdf> σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού Αργούς Μυκηνών 2015-2019 για τα αρχαιολογικά μουσεία της Πόλης

16. http://www.oikologos.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=235& : Προϋποθέσεις Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης
17. http://www.grhotels.gr/GR/xee/ITEP/DocLib2/%CE%A4%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%91%CE%BD%CE%AC%CF%80%CF%84%CF%85%CE%BE%CE%B7%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%B2%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%BF%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%A0%CF%81%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B1/21_%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%9F%CE%A3.pdf : ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ
18. <http://www.paratiritis-news.com/?p=19960> : Παρατήρητης news, (εφημερίδα) για τον τουρισμό στο Αργος
19. <http://artemis-new.cslab.ece.ntua.gr:8080/jspui/bitstream/123456789/6610/1/DT2013-0054.pdf> : Ανάπτυξη Προσχεδίου Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια για το Δήμο Άργους-Μυκηνών
20. http://cityofargos.blogspot.gr/2008/07/blog-post_8153.html : Άρθρο για την τουριστική ανάπτυξη της πόλης
21. http://portal.tee.gr/portal/page/portal/teetkm/DRASTHRIOTHTES/OMADESERGASIAS/perivallontikes_epiptoseis.pdf: τεχνικό επιμελητήριο Ελλάδας στα πλαίσια των μελετών ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ
22. http://portal.tee.gr/portal/page/portal/teetkm/DRASTHRIOTHTES/OMADESERGASIAS/poleodomikos_sxediasmos.pdf: ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ & ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ (Πόρισμα Ομάδας Εργασίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ όπως εγκρίθηκε και διαμορφώθηκε με την υπ' αριθ. απόφαση Α72/Σ6/10 της Διοικούσας Επιτροπής.)
23. <https://anagnostis.org/article/oi-protaseis-toy-demoy-argoys-mykenon-gia-ten-demioyrgia-toyristikoy-phora> Ηλεκτρονική εφημερίδα "anagnostis" προτάσεις για τον τουρισμό του Δήμου Άργους Μυκηνών
24. <https://www.argos.gr/portal/page/portal/ARGOS/Newspaper/KanonismoisoterikisOrganosis/%CE%95%CE%BA%CF%84%CE%AD%CE%BB%CE%B5%CF%83%CE%B7%20%CE%A0%CF%81%CE%BF%CF%8B%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%8D.pdf> Προϋπολογισμός Δήμου Άργους Μυκηνών
25. <https://www.argos.gr/portal/page/portal/ARGOS/Visitors/OikonomikiAnaptixi> ιστοσελίδα Δήμου Άργους Μυκηνών για την οικονομική ανάπτυξη

26. <http://www.elgo.gr/index.php/el/elgo-demeter-press-publications/164-elgo-demeter-publications-agro-standards/768-standards-and-certification-regulations>
προτάσεις ανάπτυξης γεωργίας (Ελληνικός γεωργικός Οργανισμός)
27. <http://socialpolicy.gr/2013/01/%CE%B7-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CF%80%CF%81%CF%8C%CE%BD%CE%BF%CE%B9%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CF%80%CE%BB%CE%B1%CE%AF%CF%83%CE%B9%CE%BF-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%BA%CE%BF.html>: Η κοινωνική πρόνοια στο πλαίσιο της κοινωνικής ασφάλειας και η οριοθέτηση της (άρθρο του Ντούνη Ανδρέα Τεχνολογικό εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αθήνας σχολή διοίκησης και οικονομίας διοίκηση μονάδων υγείας και πρόνοιας (2008)
28. <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%B1%CE%BC%CE%AC%CF%84%CE%B1>: Γενικά στοιχεία για την Καλαμάτα (Ελεύθερη ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια.)
29. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Δήμου 2015-2019 Α' ΦΑΣΗ :<https://diavgeia.gov.gr/doc/6%CE%9B6%CE%98%CE%A9%CE%95%CE%95-%CE%9F%CE%A4%CE%92?inline=true>
30. http://www.citybranding.gr/2011/04/blog-post_27.html: Καλαμάτα: Μια ματιά στην ταυτότητα της πόλης (άρθρο της Χριστίνα Νικολακοπούλου)
31. <https://diavgeia.gov.gr/doc/6%CE%9B6%CE%98%CE%A9%CE%95%CE%95-%CE%9F%CE%A4%CE%92?inline=true>: ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ 22/2015 ΑΠΟΦΑΣΗ 533/2015
32. <http://www.deyakal.gr/?section=contact> : Ιστοσελίδα ΔΕΥΑΚ
33. <https://diavgeia.gov.gr/f/dpkk>: Ιστοσελίδα της διαύγειας, ανάρτηση πράξεων Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο Καλαμάτας - "Πανταζοπούλειος Λαϊκή Σχολή"
34. <http://www.kalamata.gr/> : Ιστοσελίδα δήμου Καλαμάτας διεύθυνση παιδείας
35. <http://www.kalamata.gr/> : Ιστοσελίδα δήμου Καλαμάτας διεύθυνση υγείας
36. <http://www.kalamata.gr/> : Ιστοσελίδα δήμου Καλαμάτας διεύθυνση κοινωνικής πρόνοιας
37. <http://www.kalamata.gr/> : ιστοσελίδα δήμου Καλαμάτας Η πολιτιστική υποδομή για τον Δήμο Καλαμάτας
38. http://odysseus.culture.gr/h/1/gh151.jsp?obj_id=3440: υπουργείο πολιτισμού και αθλητισμού Βιβλιοθήκες – Μουσεία- Αρχαιολογικοί χώροι
39. <https://diavgeia.gov.gr/doc/6%CE%9B6%CE%98%CE%A9%CE%95%CE%95-%CE%9F%CE%A4%CE%92?inline=true>: Επιχειρησιακού Προγράμματος 2015 - 2019 Δήμου Καλαμάτας Αθλητισμός – Αναψυχή

40. <https://diavgeia.gov.gr/doc/6%CE%9B6%CE%98%CE%A9%CE%95%CE%95-%CE%9F%CE%A4%CE%92?inline=true>: Επιχειρησιακού Προγράμματος 2015 - 2019 Δήμου Καλαμάτας τεχνικής υποδομής
41. <http://kpe-kalamatas.gr/wp/> :κέντρο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
42. <http://www.hellastron.com/>:Ο φορέας «ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ και ΟΔΟΙ ΜΕ ΔΙΟΔΙΑ»
43. <http://www.moreas.com.gr/> : αυτοκινητόδρομος ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε
44. http://www.ktelmessinias.gr/?module=default&pages_id=7&lang=el:ιστοσελίδα ΚΤΕΛ Μεσσηνίας
45. <http://www.kalamata.gr/>: λιμάνι Καλαμάτας
46. <http://www.ypa.gr/our-airports/kratikos-aerolimenas-kalamatas-kapetan-bas-kwnstantakopoylos-kakl>: κρατικός αερολιμένας Καλαμάτας
47. <https://diavgeia.gov.gr/doc/6%CE%9B6%CE%98%CE%A9%CE%95%CE%95-%CE%9F%CE%A4%CE%92?inline=true>:ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ 2015-2019 μορφολογία δήμου Καλαμάτας
48. Πρόγραμμα επιδότησης Leader: ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ και ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ 2015-2019 προτάσεις ανάπτυξης πρωτογενή τομέα
49. <https://diavgeia.gov.gr/doc/6%CE%9B6%CE%98%CE%A9%CE%95%CE%95-%CE%9F%CE%A4%CE%92?inline=true>: Επιχειρησιακού Προγράμματος 2015 - 2019 Δήμου Καλαμάτας προτάσεις ανάπτυξης τουρισμού
50. <https://diavgeia.gov.gr/doc/6%CE%9B6%CE%98%CE%A9%CE%95%CE%95-%CE%9F%CE%A4%CE%92?inline=true>:Επιχειρησιακού Προγράμματος 2015 - 2019 Δήμου Καλαμάτας προτάσεις ανάπτυξης της μεταποίησης
51. <https://diavgeia.gov.gr/doc/6%CE%9B6%CE%98%CE%A9%CE%95%CE%95-%CE%9F%CE%A4%CE%92?inline=true>: Επιχειρησιακού Προγράμματος 2015 - 2019 Δήμου Καλαμάτας προτάσεις ανάπτυξης της απασχόλησης
52. <http://athinai.eu/index.php/2012-12-03-12-32-43>: Αναπτυξιακή Σύμπραξη
53. <http://www.anmess.gr/?section=category&cat=82&lang=> αναπτυξιακή Μεσσηνίας
54. <http://www.anmess.gr/?section=product&cat=93&subcat=101&id=455&lang> =Μεσσηνία & Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης
55. <http://www.anmess.gr/?section=product&cat=93&subcat=101&id=456&lang> =Προτεραιότητα 4 Αλιεία

56. [http://www.anmess.gr/?section=product&cat=93&subcat=101&id=317&lang=ναπτυξιακή Σύμπραξη ΔΡΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ](http://www.anmess.gr/?section=product&cat=93&subcat=101&id=317&lang=ναπτυξιακή%20Σύμπραξη%20ΔΡΑΣΗ%20ΚΑΤΑ%20ΤΗΣ%20ΦΤΩΧΕΙΑΣ)
57. [http://www.anmess.gr/?section=product&cat=84&subcat=99&id=343&lang=Καταπολέμηση κουνουπιών στην Περ. Πελ/σου σε επιλεγμένες περιοχές του φυσικού, περιαστικού, αγροτικού & αστικού συστήματος της Π.Ε.Μεσσηνίας](http://www.anmess.gr/?section=product&cat=84&subcat=99&id=343&lang=Καταπολέμηση%20κουνουπιών%20στην%20Περ.%20Πελ/σου%20σε%20επιλεγμένες%20περιοχές%20του%20φυσικού,%20περιαστικού,%20αγροτικού%20&%20αστικού%20συστήματος%20της%20Π.Ε.Μεσσηνίας)
58. [http://www.anmess.gr/?section=product&cat=84&subcat=99&id=372&lang=Διερεύνηση κατασκευής ανισόπεδου κόμβου στην Αρκαδική Πύλη](http://www.anmess.gr/?section=product&cat=84&subcat=99&id=372&lang=Διερεύνηση%20κατασκευής%20ανισόπεδου%20κόμβου%20στην%20Αρκαδική%20Πύλη)

Συνεντεύξεις

1. Χαντζής Βασίλειος , γενικός γραμματέας Δήμου Καλαμάτας
2. Διεύθυνση οικονομικών Δήμου Καλαμάτας
3. Διεύθυνση Διαχείρισης Απορριμμάτων και Οχημάτων Δήμου Καλαμάτας
4. Διεύθυνση οικονομικού τμήματος Δήμου Άργους
5. διεύθυνση πολεοδομίας Δήμου Άργους

